

စတုတ္ထတွဲ- နိုင်ငံခြားခရီးများ

တရုတ်ဖြူပြဿနာ

၁။ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း အနောက်နိုင်ငံများသို့ ခရီးထွက်ခြင်း

၁၉၄၅ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်-ဩဂုတ်လမှာ စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းသည် ဗြိတိန်နှင့် အမေရိကန်နိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ခဲ့ပါ သည်။ ဤသည်မှာ ဗမာပြည်၏ ပထမဆုံးသော စစ်ဘက်လေ့လာရေးမစ်ရှင် ဖြစ်ပါသည်။ ဗမာပြည်တွင် အဓိက အကျပ်အတည်းကြီး ဆိုက်ခဲ့ရသော အင်းစိန်တိုက်ပွဲကြီး ပြီးဆုံးပြီးနောက် သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ဗမာပြည် ပြည်တွင်းစစ်တွင် အစိုးရဘက်မှ ကြီးမားသော အန္တရာယ်မှ လွတ်မြောက်ပြီး၊ အောင်မြင်မှုဘက် အပေါ်စီးရလာမှ သွားခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း ခရီးထွက်သွားခြင်း ကိစ္စမှစ၍ ကျနော်တို့ဘဝကို အကြီးအကျယ် အပြောင်းအလဲ ဖြစ်စေမည့် ကိစ္စကြီးတခု စတင် တွေ့ကြုံလာရပါတော့သည်။

ထိုအဖြစ်အပျက်မှာ အင်္ဂလန်မှ ဝယ်ယူခွင့်ပြုရန် လက်နက်ခဲယမ်း မီးကျောက်စာရင်းများကို ဗမာ့တပ်မတော် ထောက်ပံ့ရေး ဌာနက ပြုစုပြီး အင်္ဂလိပ်အစိုးရထံ တင်ပြတောင်းဆို ဝယ်ယူရန် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းနှင့် ပေးလိုက်ရာ၊ ထိုတင်ပြသော စာရင်းအတိုင်း လက်နက်ကျည်ဆံအားလုံး နီးပါးကို အင်္ဂလိပ်အစိုးရက ပေးလိုက်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျနော် အလွန်ပင် အံ့ဩသွားပါသည်။

၎င်းဝယ်ယူရရှိသော လက်နက်ကျည်ဆံများအထဲတွင် ဗမာပြည် ပြည်တွင်းစစ်အရှိန်ကို များစွာယုတ်လျော့ ကျဆင်းထိခိုက်စေမည့် လက်နက် တမျိုး ပါဝင်ရာ၊ ၎င်းကို တောင်းဆိုတင်ပြသော စာရင်းအတိုင်းနီးပါး ရရှိခဲ့သဖြင့် အစိုးရအတွက် များစွာအကျိုးရှိခဲ့ပေသည်။

ထိုလက်နက်မှာ ခွေးသွားစိတ် ချိန်းကြိုးနှင့် မောင်းနိုင်သော မောင်းသူအပါ လူ (၆) ယောက်စီး၊ အမိုးမပါသော ပက်လက်သံချပ်ကာ ယာဉ်ကလေးများ ဖြစ်သည်။ ထိုသံချပ်ကာ ယာဉ်ကလေးပေါင်းအစီး (၂၀၀) နှစ်ရာကျော် ရရှိခဲ့ပေသည်။ ထိုယာဉ်ကလေးကို ရဲဘော်များက ‘ချိန်းပက်လက်’ ဟု ခေါ်ကြသည်။

၎င်းယာဉ်ကလေးများသည် ဗမာပြည်၏ တောတောင်ထူထပ်သောနေရာ၊ ရွံ့နွံထူထပ်သောနေရာတို့မှတစ်ပါး မည်သည့်နေရာတွင်မဆို မောင်းနိုင်သည်။ ခြေလျင်တပ် လက်နက်ငယ် ကျည်များကိုလည်း ကာကွယ်နိုင်ရာ ခြေလျင်တပ် လက်နက်ငယ်များကိုသာ ကိုင်စွဲနိုင်သည့် သူပုန်များနှင့် ရင်ဆိုင်ရာတွင် အစိုးရတပ်အဖို့ တပန်းသာနေပေသည်။ ၎င်းယာဉ်ကလေး သွားနိုင်သည့် မြေပြန့်များ၊ ဆင်ခြေလျော့ တောင်ကမူစသည်တို့တွင် သူပုန်တို့ကို အစိုးရတပ်အနေနှင့် ထိုယာဉ်ကလေးများနှင့် ထိုးဖောက်နိုင်သဖြင့် သူပုန်တို့အဖို့ အစိုးရတပ်ကို အန်တုပြီး နေရာယူစစ်ပွဲ မဆင်နွှဲ နိုင်တော့ဘဲ အဓိကပြောက်ကျားစစ်ပွဲအဆင့်သို့ လျော့ချလိုက်ကြရပါတော့သည်။

ထိုချိန်းပက်လက်သံချပ်ကာ ယာဉ်ကလေး (၂၅) စီးပေါ်တွင် သံခမောက်ဆောင်းထားသော ခြေလျင်တပ်ခွဲတစ်ခုကို ယာဉ်တစ်စီး လူ (၅) ယောက် စီမျှ တင်ပြီး၊ နောက်ကတပ်တချို့နှင့် သူပုန်တို့၏ နေရာစွဲထားသော တပ်စခန်းတို့ကို ထိုးစစ်ဆင်ပြီး တပ်စွဲစေရာ သူပုန်တို့မှာ မခုခံနိုင်တော့ဘဲ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးပြီး၊ အခြေချ စခန်းမထားနိုင်သော ပြောက်ကျားစစ်ဘဝသို့ ရောက်ရှိသွားပြီး တောတောင်များသို့သာ အမှီပြုကြရပါတော့သည်။ သူတို့သည် မြို့ရွာ လူနေများသော ဒေသတို့တွင် အထင်ကရ တပ်မစွဲနိုင်တော့ပေ။

သူပုန်များအနေနှင့် တိုက်ပွဲများအတွင်း ၎င်းချိန်းပက်လက်ယာဉ်များအနီးသို့ ချဉ်းကပ်ပြီး ထိုအမိုးမပါသော ယာဉ်ပေါ်လက်ပစ်ဗုံး ပစ်သွင်းနိုင်လျှင် ထိုယာဉ်မှ လက်ပစ်ဗုံးဒဏ်ကြောင့် ရပ်ဆိုင်းသွားနိုင်ပြီး ထိုယာဉ်ကိုပင် သူတို့သိမ်းဆီးနိုင်ပေသည်။ သို့သော် သူတို့ထိုသို့မလုပ်နိုင်ပေ။

သို့ဖြင့် ဗမာပြည် ပြည်တွင်းစစ်မှာ ညှိုးခြောက်အားနည်းလာရပေသည်။ ဤသို့ညှိုးခြောက်လာရသော အကြောင်းတွင် နိုင်ငံရေးရာ အကြောင်းသည် အဓိကဖြစ်သော်လည်း စစ်မှုရေးရာတွင် ထိုအင်္ဂလိပ်တို့က ပေးသောလက်နက်များသည် အဓိက အကြောင်းတရား ဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယက နေရူးအစိုးရကလည်း ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနု၏ မေတ္တာရပ်ခံချက်အရ လက်နက်အတော်များများ ပေးအပ်လာပါသည်။ ထို့ပြင် အင်္ဂလိပ်တို့က ဗမာနိုင်ငံကို ချေးငွေအများအပြားလည်း ထုတ်ပေးခဲ့ပါသည်။

ဤတွင် ကျနော်သည် ဗမာပြည်၏ အခြေအနေကို ပြန်လည်စဉ်းစားလာမိသည်။ ယခင်က ကျနော်၏ ထင်မြင်မှုမှာ ဗမာပြည်ကို အုပ်စိုးရာတွင် အင်္ဂလိပ်တို့က သူတို့စိတ်ကြိုက်ဆက်လက် လွှမ်းမိုးနိုင်ရန် သူတို့ အင်္ဂလိပ်များကို လိုလားသော ကရင်အ မျိုးသားများကိုသာ ကူညီဖန်တီးပေးလိမ့်မည် ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကရင်အမျိုးသားတို့၏ ပုန်ကန်မှုကို ကျနော်အနေနှင့် နယ် ချဲ့အင်္ဂလိပ်၏ ပယောဂအဖြစ် ကြည့်မြင်ပြီး ကျနော်ဦးဆောင်ပြီး တိုက်ခိုက်နှိမ်နင်းခဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

သို့ရာတွင် လက်တွေ့တွင်မူ အင်္ဂလိပ်တို့သည် ဗမာပြည်တွင် ကြီးစိုးလွှမ်းမိုးရန် လက်တွေ့လည်း တကယ်ဖြစ်နိုင်သော မြန်မာ လူမျိုးကြီးထဲမှ သူတို့ကို မဆန်ကျင်သော အင်္ဂလိပ်ဘက်သား ဖြစ်နိုင်သော ဗမာပြည်ခေတ်သစ် နိုင်ငံရေးတွင်လည်း အတော်အတန် ပါဝင်ခဲ့ပြီး ပြည်သူကြားတွင်လည်း ဩဇာအသင့်အတင့်ရှိသူ၊ မြန်မာ အလိုတော်ရီများကိုသာ ပိုအလိုရှိပြီး၊ ထိုလူမျိုးများကိုသာ အင်္ဂလိပ်တို့က ကူညီလာကြလိမ့်မည်ဟု ကျနော် သိမြင်လာပါသည်။ ကရင်ပုန်ကန်မှုကို အင်္ဂလိပ်တို့က အားပေးခဲ့သည်မှာလည်း ကရင်များ အာဏာရလာရေးအတွက် မဟုတ်ဘဲ လက်ရှိဗမာအစိုးရ အကျပ်အတည်းဆိုက်ပြီး အင်္ဂလိပ်များထံ ရိုကျိုးအောက်ကျိုး ဆက်ဆံလာရန်သာ အဓိကဖြစ်သည်ကို ကျနော်နားလည်လာပါသည်။

ဤကာလအတွင်း ဝန်ကြီးချုပ်ဦးနုက မြစ်ဝကျွန်းပေါ်အရပ်များသို့ သင်္ဘောနှင့် စည်းရုံးရေးထွက်ရာတွင် ကျနော်ကိုပါ ခေါ် သွားပါသည်။ ဦးနုသည် သွားလေရာရာကို ပေးဆောင်ရာများ၊ နက္ခတ်ဆရာများ တရားရုန်းနှင့် သွားလာနေပြီး၊ အချိန်ကာရီကအစ ထိုဆရာများ ၏ ညွှန်ကြားချက်များကို ခံယူနေခြင်း၊ တိုင်းရေးပြည်ရေး ဆွေးနွေးပြောဆိုနေမှုများထက် ဘုရားရှိခိုးချိန်၊ ပုတီးစိတ်ချိန်က များနေခြင်း၊ တခါတရံ အရေးကြီးကိစ္စများဖြစ်နေသော်လည်း

သူတရားရှိခိုးပြီးချိန်များအထိ စောင့်စိုင်းနေခြင်း စတာများကို ကျနော် မြင်တွေ့လာရပါသည်။ ဤ ဦးနု၏ နိုင်ငံရေးသမား၊ တိုင်းပြည်ခေါင်းဆောင် မဆန်မှုများအပေါ် ကျနော်စိတ်ပျက်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်က ဦးနုကို ခပ်တန်းတန်းပင် ဆက်ဆံမိပါသည်။ ဦးနုက ဤခရီးတွင် ကျနော်ကို ခေါ်သွားခြင်းမှာ သူ့ဘက်သားအဖြစ် သိမ်းသွင်းရန် ရည်ရွယ်ပုံ ရသည်။ သို့သော် ဤခရီးက ပြန်လာပြီးနောက် ကျနော်နှင့်ဦးနု၏ ဆက်ဆံရေးမှာ အတော်ပင် တန်းသွားပါတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ကျနော်သည် နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့၏ အလိုတော်ရှိဖြစ်နေသော ဖဆပလ အစိုးရလက်အောက်တွင် ဆက်လက်အမှု ထမ်းလိုစိတ် မရှိတော့ပါ။ သင့်လည်းမသင့်လျော်တော့ဟု ထင်မြင်လာမိပါသည်။ ထို့ကြောင့် ရှေ့မှာ ကျနော် ဘာဆက်လုပ်သင့်သည်ကို စဉ်းစားလာရပါသည်။

ထိုကိစ္စနှင့်ပတ်သက်ပြီး ကျနော်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် တိုင်ပင်လိုသော်လည်း ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ကျနော် အဆက်အသွယ်မရှိပါ။ ဤကိစ္စမှာ ကျနော်ပုဂ္ဂိုလ်ရေးသာမက၊ တိုင်းပြည်အတွက်ပါ အရေးကြီးသောကိစ္စကြီးဖြစ်နေ၍ ဆုံးဖြတ်ချက် မမှားရန် လိုပါသည်။ ထို့ ကြောင့် တိုင်ပင်သည့်သူများနှင့် တိုင်ပင်ကြည့်ရန်နှင့် စိတ်ချလုံခြုံစွာ ကျနော်ကို အကြံဉာဏ်ပေးနိုင်မည့်သူကို စဉ်းစားရာ ကျနော်၏ ဂျပန်ခေတ် တိုက်ဖော်တိုက်ဖက်ရဲဘော်ကြီးဖြစ်ခဲ့သူ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ကိုကြီးမြင့်ကို သတိရမိပါသည်။

ကိုကြီးမြင့်သည် ၁၉၄၈ ကတည်းက ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့်အတူ တောခိုသွားခဲ့ပြီး၊ တောတွင်းတိုက်ပွဲတစ်ပွဲတွင် ဗမာ့တပ်မတော်မှ တောခိုသွားခဲ့သူ ဗိုလ်အေးဖေနှင့်အတူ အစိုးရတပ်၏ ဖမ်းဆီးခြင်းခံခဲ့ရပါသည်။ ဗိုလ်အေးဖေမှာ (အလွန်စိတ်မကောင်းဖွယ်) သေဒဏ်အပြစ်ပေးခံလိုက်ရပြီး၊ ကိုကြီးမြင့်ကိုတော့ ထောင်ထဲထည့်ထားသည့် အချိန်ဖြစ်နေပါသည်။

ကိုကြီးမြင့်မှာ ကျနော်နှင့်အတူ ဗမာ့တော်လှန်ရေး ကိစ္စတာဝန်များကို ဂျပန်ခေတ်တလျှောက်လုံး လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြသော မျိုးချစ်တော်လှန်ရေး ရဲဘော်။ ကျနော်နှင့်လည်း အလွန်ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေရဲဘော်ကြီး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်မှာ တတ်နိုင်သမျှ ကူညီရမည့် ဝတ္တရားလည်း ရှိ၍နေသည်။ အထက်မှာ ရေးခဲ့သလို ကျနော်၏ ရှေ့ရေးကိစ္စကိုလည်း တိုင်ပင်ဆွေးနွေးချင်နေတာလည်း ရှိသည်။ ထိုအကြောင်း နှစ်ရပ်ကြောင့် ကျနော် ကိုကြီးမြင့်ကို ထောင်မှလွတ်အောင် လုပ်ရန်စိတ်ကူးလာပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျနော် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းထံသွားပြီး ကိုကြီးမြင့်ကို လွှတ်ပေးပါရန် ပန်ကြားပါသည်။ ကိုကြီးမြင့်မှာ B.I.A (ဘီအိုင်အေ) တပ်မှူးကြီး ဖြစ်ခဲ့ရာမှ ၁၉၄၃ခုနှစ်၊ ဘီအိုင်အေတပ်များကို B.D.A (ဘီဒီအေ) သို့ ပြောင်းရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ဘီအိုင်အေမှ တချို့တပ်မှူးများကို ဘီဒီအေသို့ မပြောင်းစေဘဲ အပြင်အရပ်သားအဖြစ် နေရစ်စေပြီး ဂျပန်တော်လှန်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်လုပ်ဆောင်စေရာတွင် သူသည် ဗိုလ်ချုပ်၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ဘီဒီအေတပ်မှူးအဖြစ် မပြောင်းတော့ဘဲ အပြင်အရပ်သားအဖြစ် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေထိုင် ကာ ဂျပန်တော်လှန်ရေး လုပ်ခဲ့သူဖြစ်ကြောင်း၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အင်ဂျင်နီယာ ကျောင်းသားလည်းဖြစ်ကြောင်း စသည်တို့ကို ကျနော်က ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းကို ပြောပြပြီး လွှတ်ပေးပါရန် ပန်ကြားပါသည်။

ကျနော်မှာ တိုင်းပြည်၏ သေရေးရှင်ရေးတာဝန်ကြီးများကို အောင်မြင်စွာ ထမ်းဆောင်နိုင်ခဲ့သော်လည်း မိမိကိုယ်ရေးကိုယ်တာအကျိုးအတွက် ဘာမှပြောဆိုခဲ့ဖူးခြင်း မရှိသဖြင့်၊ ထိုကဲ့သို့ မပြောစဖူး လာ၍ပြောသော ကျနော်ကို ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက များစွာအားနာနေပုံရပါသည်။ သူကိုယ်တိုင်လည်း ကိုကြီးမြင့်အကြောင်း နည်းနည်းသိထားပုံ ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် သူက ကျနော်ကြည့်ပြီး စီစဉ်ပေးမည်ဟု ပြောလိုက်ပါသည်။

သို့ဖြစ်ပေ ကိုကြီးမြင့်လွတ်လာပြီး ကျနော်အိမ်သို့ ရောက်လာပါသည်။ ၁၉၅၁ခုနှစ်တွင် ဖြစ်ပါသည်။ သူသည် ကျနော်က သူ့အတွက် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်တို့ကို သိရှိပြီး ရဲဘော်ရဲဘက်များလည်း ဖြစ်ခဲ့၍ များစွာယုံကြည်အားထားပါသည်။ အပြင်အရပ် ထဲတွင် လည်း မနေရဲသဖြင့် ကျနော်မင်္ဂလာဒုံ အိမ်မှာသာ နေပါတော့သည်။ ကျနော်တို့ကလည်း ကောင်းစွာပြုစုထားပါသည်။

ဤနေရာတွင် ကျနော်ကိုကြီးမြင့်အကြောင်း အနည်းငယ် ရေးသားလိုပါသည်။ တကယ်တော့ ကျနော်ကို ခိုင်မာသော ကွန်မြူနစ်ဖြစ်အောင် ကူညီပေးခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ် (၂) ဦး ရှိပါသည်။

ပထမတစ်ဦးမှာ သခင်စိုး ဖြစ်ပေသည်။ သူသည် ၁၉၄၄ခုနှစ်က ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့် ဖက်ဆစ်တိုက်ဖျက်ရေး - ပြည်သူ့လွတ် လပ်ရေး (ဖတပလ) ဖွဲ့ရန် တွေ့ဆုံကြပို့အတွက် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း ကျနော်က စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးရစဉ် ကာလက ကျနော်ကို ကွန်မြူနစ်ဝါဒနှင့်ပတ်သက်၍ အရက် (၂၀)ကျော် သင်တန်းပေးခဲ့ပြီး ကျနော်ကိုလည်း ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင်အဖြစ် သိမ်းသွင်းပေးခဲ့ပါသည်။ ဤ အကြောင်းများကို ကျနော် အသေးစိတ်ရေးပြီး ဖြစ်ပါသည်။

နောက်တစ်ဦးမှာမူ ကိုကြီးမြင့်ဖြစ်ပါသည်။ သူကျနော်၏ မင်္ဂလာဒုံအိမ်တွင် ၁၉၅၁ ခုနှစ်က ရောက်ရှိလာပြီး အတူနေထိုင်စဉ်အတွင်း ညတိုင်း လိုလို လအချို့ကြာအောင် ကွန်မြူနစ်ဝါဒအကြောင်း ဆွေးနွေးပြောဆိုကြရသဖြင့် ကျနော်သည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒအကြောင်း အတော်ကြီး နားလည် လာပါသည်။

ကျနော်ကိုကြီးမြင့်ကို ဘီအိုင်အေအတွင်းက စတင်သိရှိခဲ့ပါသည်။ ၁၉၄၂ခုနှစ်က ရန်ကုန်မင်္ဂလာဒုံတွင် ကျနော်သည် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း၏ တာဝန်ပေးချက်အရ ဘီအိုင်အေ စစ်ဗိုလ်သင်တန်းကျောင်း တခုဖွင့်၍ စစ်ပညာများသင်ကြားပေးနေရပါသည်။ ထိုသင် တန်းတွင် ကိုကြီးမြင့်ပါဝင်လာပြီး သူသည်သင်တန်းတွင်လည်း ထင်ရှားလာရာ ကျနော်နှင့် ရင်းနှီးသိကျွမ်းလာပါသည်။ သူသည်စစ်ကြီး မဖြစ်မီက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အင်ဂျင်နီယာ ကျောင်းသားတစ်ဦးလည်း ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသင်တန်းပြီးနောက် သင်တန်းဆင်းများအားလုံး ဘီအိုင်အေ စစ်ဗိုလ်များအဖြစ် တာဝန်များ ပေးအပ်ခဲ့ရာ ကိုကြီးမြင့်သည် ပုသိမ်ခရိုင်တွင် ဘီအိုင်အေ တာဝန်ခံ တပ်မှူးဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ထင်ပါသည်။ ဘီအိုင်အေတပ်များက အင်္ဂလိပ်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ရာတွင် သူပါဝင်ခဲ့ပါသည်။

ကျနော်တို့၏ ဘီအိုင်အေ(ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးတပ်မတော်)ကို ဘီဒီအေ (ဗမာ့ကာကွယ်ရေးတပ်မတော်) အဖြစ် ၁၉၄၂ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လမှာ ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။

ထိုသို့ပြောင်းလဲဖွဲ့စည်းရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက ကျနော်တို့ကို လျှို့ဝှက်ညွှန်ကြားချက်တခု ပေးပါသည်။ ထိုညွှန်ကြားချက်မှာ ဘီအိုင်အေတပ်မှ လူအားလုံး ဘီဒီအေသို့ မဝင်ကြဘဲ တချို့လူများကို အရပ်သားအဖြစ်နေရစ်စေပြီး ဂျပန်တော်လှန်ရေးအ တွက် ပြင်ဆင်ကြရန်ဖြစ်သည်။

ကျနော်မှာ ကိုကြီးမြင့်ကို မျက်စိကျနေသဖြင့် သူ့ကို ဗိုလ်ချုပ်၏အမှာစကားကို ပြောပြရာ ဒီလိုဆိုရင် သူတို့ဒီအထဲ မဝင် တော့ဘဲ အပြင်တွင် အရပ်သားအဖြစ်နေကာ ဂျပန်တော်လှန်ရေး ဆက်လုပ်မည်ဟုဆိုကာ စစ်တပ်က ထွက်လိုက်ပါသည်။ သူ့အပြင် တခြားလူတချို့ (ကိုဗေညွန့်၊ ကိုထွန်းစိန်စသူများ) ကိုလည်း ကျနော်က ထိုကိစ္စ ပြောပြပြီး တပ်ပြင်မှာ နေရစ်စေခဲ့ပါသည်။ သူတို့တတွေ တပ်ပြင်မှာ အရပ်သားအဖြစ် ဆင်းဆင်းရဲရဲ နေကြပြီး ဗိုလ်ချုပ်၏ တာဝန်ပေးချက်များကို လျှို့ဝှက်စွာ လုပ်ကိုင်နေခဲ့ကြပါသည်။ တပ်တွင်း ဆက်နေကြလျှင် တပ်မှူးကြီးများ ဖြစ်လာနိုင်သည့် သူများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ထိုသို့တပ်အပြင်မှာ နေပြီး ဂျပန်တော်လှန်ရေးအတွက် လျှို့ဝှက်ပြင်ဆင်နေကြရင်း ကွန်မြူနစ်ဝါဒ စာပေများကို များစွာဖတ် ချိန်ရပြီး နောက်ပိုင်းကိုကြီးမြင့်မှာ ကွန်မြူနစ်ဝါဒအပေါ် ပိုမိုနက်ရှိုင်းစွာ သိမြင်လာပြီး ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့်လည်း ဆက်သွယ်မိသွားပါသည်။ ကျနော်နှင့် ကိုကြီးမြင့်မှာလည်း ရင်းနှီးသော မိတ်ဆွေရဲဘော်ကြီးများ ဖြစ်လာပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကျနော်က ဂျပန်တော်လှန်ရေးအတွက် ဆွေးနွေးရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းနှင့်တွေ့ရန် သခင်စိုးကို သွားရောက်ခေါ်ယူရသည့်အခါ လျှို့ဝှက်ရေးအတွက် အရေးကြီးလှသဖြင့် သူတို့အုပ်စုကိုသာ ကျနော် ခေါ်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်း ကျနော် အကျယ်ရေးပြီး ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၅၅ခုနှစ် မတ်လ ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွင်လည်း ကိုကြီးမြင့်မှာ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ တာဝန်ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်တဦးအနေနှင့် အရေးပါသော အခန်းမှ ပါဝင်ထမ်းဆောင်ခဲ့ပေသည်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးပြီးနောက် ကျနော်နှင့် ကိုကြီးမြင့် အဆက်အသွယ်ပြတ်သွား ပါတော့သည်။

ဤနေရာတွင် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်နေသဖြင့် ကျနော်ပြောပြချင်သော လူတယောက် ရှိနေပါသေးသည်။ ထိုသူမှာ ဒလ - ဗိုလ်ထွန်းစိန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျနော်၊ ကိုကြီးမြင့်နှင့် ကိုထွန်းစိန်တို့သုံးဦး အလွန်ရင်းနှီးခဲ့ကြသော ရဲဘော်ရဲဘက်ကြီးများ ဖြစ်ခဲ့ပါသည်။ သူ သည် ဒလမြို့သား ဖြစ်ပြီး မြို့မကျောင်းသားတဦးလည်း ဖြစ်သည်ထင်ပါသည်။ သူသည်အလွန်ရိုးသားသူ တဦးဖြစ်ပြီး ကျနော်နှင့် ကိုကြီးမြင့် အပေါ်မှာလည်း အလွန်အားကိုး လေးစားသူ ဖြစ်သည်။ သူ၏ ဇနီးမှာ ကိုကြီးမြင့်၏မိလိမ ဖြစ်ပါသည်။

ဗိုလ်ထွန်းစိန်သည် ဂျပန်ခေတ်က တပ်မတော်တွင်းတွင် ကျနော်၏ အတွင်းရေးမှူးအဖြစ်လည်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ဖူးသူဖြစ်ပါသည်။ ကျနော်နှင့်လည်း ညီရင်းအစ်ကိုလို ရင်းနှီးပြီး ကျနော်မိသားစုနှင့်ပင် ဆွေမျိုးသားချင်းလို ရင်းနှီးလာခဲ့ပါသည်။

သူသည် ကွန်မြူနစ်ပါတီဝင် တပ်မှူးအဖြစ် ပါတီတော်ခိုရာ ပါသွားခဲ့ပြီးနောက် တောတွင်းတိုက်ပွဲတခုတွင် ဖမ်းမိကာ ထောင်ချ ထားခဲ့ရာက ကိုကိုးကျွန်းသို့ပင် ပို့ခြင်းခံရပါသည်။ ထောင်မှ လွတ်လာပြီးနောက် မကြာမီမှာပင် အစာအိမ်ရောဂါဖြင့် ကွယ်လွန်သွားခဲ့ ရပါသည်။ ၁၉၇၀ ခုနှစ် လွန်များ အတွင်းက ဖြစ်ပါသည်။ ကွယ်လွန်ချိန်တွင် အသက် (၆၀) ပင် မပြည့်သေးပါ။

ဤသည်မှာ ကျနော်နှင့် ရင်းနှီးခဲ့သော ရဲဘော်ရဲဘက်ကြီး ဒလ - ဗိုလ်ထွန်းစိန်အကြောင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်အကြောင်းကို ဆက်ရပါဦးမည်။ ၁၉၅၁ခုနှစ်အတွင်းတွင် ကိုကြီးမြင့်ထောင်က လွတ်လာပြီး ကျနော်မင်္ဂလာဒုံအိမ်ကို ရောက်လာပါသည်။ သူ့တွင် ကျောရိုးတီဘီရောဂါ ပါလာရာ၊ ကျနော်က ဆရာဝန်ကြီး ကာနယ်မင်းစိန်ထံခေါ်သွားပြီး ကုသပေးခဲ့ပါသည်။ လအချို့ ကြာပြီးနောက် ထိုရောဂါ ပျောက်ကင်းသွားပါသည်။

ကိုကြီးမြင့် ကျနော်အိမ်ရောက်လာပြီး မကြာမီမှာပင် သူ၏ဇနီး မခင်ကြည်နှင့် အငယ်ဆုံးသမီးလေးတို့ ရောက်လာကြပါ သည်။ အကြီးကလေး (၂) ယောက်ကိုတော့ သူ့မိဘများ၏ ပဲခူးအိမ်တွင် ထားခဲ့ကြောင်း ပြောပါသည်။ ကျနော်က သူတို့မိသားစု (၃) ဦး စလုံးကို စောင့်ရှောက် ကျွေးမွေးထားခဲ့ပါသည်။

ကျနော်က ကိုကြီးမြင့်အား ဗမာပြည်အစိုးရသတင်းများနှင့် တပ်မတော် တပ်သစ်များ ဖွဲ့စည်းမည့်သတင်းများကို ပြောပြရာ ကိုကြီးမြင့်က ဒီသတင်းတွေ အရေးကြီးသည် တောတွင်းသခင်သန်းထွန်းတို့ အမြန်သိဖို့ လိုသည်ဆိုပြီး သူ့ယခင်ကတည်းက သိထားသော ရန်ကုန်မြေအောက် ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ဆက်ပြီးတော့တွင်းသို့ ကျနော်ပြောပြသော သတင်းများကို ပေးပို့ပါသည်။

ကိုကြီးမြင့်နှင့် ကျနော်သည် ညစဉ် ကျနော်စာဖတ်ခန်းအတွင်း နှစ်ဦးသား ဆွေးနွေးပွဲထိုင်ကြပါသည်။ ကျနော်သည်လည်း ဤအစိုးရ အောက်တွင် စစ်မှုမထမ်းချင်တော့ဘဲ ရှေ့ဘာဆက်လုပ်ရန် ကိစ္စဆွေးနွေးကြရာ နောက်ဆုံး ကျနော်တို့ နှစ်ယောက်စလုံး တောခိုကြရန် သဘောပေါက် လာပြီး ထိုကိစ္စကို တောတွင်းရှိ သခင်သန်းထွန်းတို့ထံ တင်ပြရန် စီစဉ်ကြပါသည်။ နောက် ထိုကိစ္စကို ကျနော်ရော ကိုကြီးမြင့်ရော သခင်သန်းထွန်းထံ စာရေးကြပါသည်။ ဤတွင် ကျနော် - ပါတီနှင့်ပြန် အဆက်ရလာပါသည်။

ချက်ချင်းလိုပင် သခင်သန်းထွန်းထံမှ စာပြန်လာပါသည်။ ကျနော်နှင့်ပတ်သက်၍မူ ရန်သူစစ်တပ်ကြီးထဲတွင် ဒီလောက်ရာထူး တာဝန်မြင့်သော ကွန်မြူနစ်တဦး ရှိနေဖို့ လွယ်ကူသည့် ကိစ္စမဟုတ်။ ကျနော်အနေနှင့် တပ်တွင်း တတ်နိုင်သမျှ ဆက်နေပြီး ဒီလိုပဲ သတင်းများ ဆက်ပေးနေဖို့နှင့် ကိုကြီးမြင့်ကိုလည်း ကျနော်နှင့် အတူဆက်ရှိနေဖို့ ညွှန်ကြားလာပါသည်။

သခင်သန်းထွန်းမှာ ဂျပန်ခေတ်တွင် မြန်မာအစိုးရဝန်ကြီးရာထူးကြီးနှင့် ဂျပန်တော်လှန်ရေးတွေ လျှို့ဝှက်လုပ်ကိုင်ခဲ့သော အတွေ့ အကြုံရှိထားသူ ဖြစ်၍ ထိုသို့ကျနော်တို့ကို အရှည်အကျိုး မျှော်တွေးပြီး ဆက်နေခိုင်းခြင်းဖြစ်ပုံ ရပါသည်။

သို့ဖြင့် ကျနော်သည် တတ်နိုင်သမျှ ကျနော်ရရှိ သိရှိထားသော သတင်းများ၊ ထိုသတင်းများအပေါ် သုံးသပ်ချက်များ အကြံပေးချက်များကို ကိုကြီးမြင့်ကတဆင့် ရေးပြီး တောတွင်းသို့ ပို့ပေးနေရပါသည်။

ကျနော်နေထိုင်နေသော မင်္ဂလာဒုံအိမ်ကြီးမှာ အင်္ဂလိပ်များ ဆောက်လုပ်နေထိုင်ခဲ့သည့် အိမ်ကြီးဖြစ်သဖြင့် အလွန်ကြီးမား ကျယ်ဝန်း သောကြောင့် ကိုကြီးမြင့်တို့ မိသားစုအနေနှင့်အားနာရန်မလိုဘဲ ကောင်းစွာနေလောက်ပါသည်။ ကျနော်ဇနီးကလည်း ကောင်းမွန်စွာ ကျွေးမွေး စောင့်ရှောက်ပါသည်။ အိမ်တွင် ထမင်းချက်တွေရော၊ အကူမိန်းကလေးများရော ရှိသဖြင့် ကောင်းမွန်စွာ ချက်ပြုတ် ကျွေးမွေးပြုစုပါသည်။

ကျနော်သည် ကျနော်ဇနီးနှင့် လက်မထပ်မိကတည်းကပင် ဆွေးနွေးထားသည့် အချက်များ ရှိထားခဲ့ပါသည်။ ကျနော်တို့ ဂျပန်မှာ

စစ်ပညာသင်နေစဉ် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းက - ကျောဝါရှင်တန်တို့ အမေရိကန်လွတ်လပ်ရေးအတွက် (၇) နှစ်တိုက်ခဲ့ရသလို တို့များရဲ့ လွတ်လပ်ရေး တိုက်ပွဲလည်း ရေရှည်တိုက်ရင် တိုက်ရနိုင်တယ်လို့ ပြောခဲ့ဖူးပါတယ်။ ဒါကို ကျနော်သူ့ကို ပြန်ပြောပြထားပါသည်။ နောက် ကျနော် ကွန်မြူနစ် ဖြစ်လာပြီးနောက် ရှေ့ရေးဘေးဒုက္ခမျိုးစုံ ကြုံလာနိုင်ရသည့်အတွက် မိမိနှင့် အိမ်ထောင်ပြုလျှင် မိမိမှာ နိုင်ငံ ရေးသမားဖြစ်သဖြင့် ရှေ့တွင်ဘေးဒုက္ခမျိုးစုံ တွေ့နိုင်သည်။ ဆင်းရဲကျပ်တည်းမှုတွေလည်း ရှိမည်။ ဒီဒုက္ခမျိုးတွေကို ရင်ဆိုင်နိုင်မှ မိမိနှင့် လက်ထပ်ရန် စိတ်ကူးဖို့ ပြောပြဆွေးနွေးခဲ့ဖူးပါသည်။

ဤသို့ ပြောရခြင်းမှာလည်း ကျနော်ဇနီးမှာ ငယ်စဉ်ကတည်းကစပြီး တလျှောက်လုံး ချမ်းချမ်းသာသာ ပြည့်ပြည့်စုံစုံနှင့် အေး ချမ်းသည့်ဘဝတွင် နေထိုင်လာခဲ့ရသူ ဖြစ်နေ၍ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့အပြင် သူသည် နိုင်ငံရေးသမား တဦးလည်းမဟုတ်ဘဲ၊ လင်ယောက်ျားအပေါ် မေတ္တာစိတ်အရင်းခံ သက်သက်သာ ရှိနေမည်ဖြစ်၍ ပြောရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထိုစဉ်ကတည်းက သူက လင်ရယ်မယားရယ် ဖြစ်လာမှတော့ ဆင်းရဲအတူ ချမ်းသာအမျှပေါ့။ ကျမ ဒီလိုဒုက္ခတွေ တွေ့လာရ လျှင်လည်း ရင်ဆိုင်သွားပါမယ်ဟု ပြောခဲ့ဖူးပါသည်။ တကယ်လည်း သူ့စကားတည်ပါသည်။ ဘာမှ ငြိုငြင်ပူပင်ခြင်းမပြုပါ။ တွေ့လာသမျှ ဒုက္ခဆင်းရဲဟူသမျှ ခါးစည်းခံခဲ့ပြီး ကျနော်စိတ်ကြိုက်လိုက်လျော နေထိုင်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ကိုကြီးမြင့်တို့ တမိသားစုလုံးကို ကျနော်အိမ်ပေါ်တင်ထားရာတွင် သူက ငြိုငြင်မှုမရှိဘဲ ကြည်သာစွာ ဆက်ဆံနေထိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျနော်တို့ ဘာတွေလုပ်နေသည်ဆိုသည်ကိုလည်း သူတစ်စုံတစ်ရာ ရိပ်မိသိရှိနိုင်ပါသည်။ သို့သော် ဘာမျှမပြောပါ။ မသိလိုက် မသိဘာသာသာ နေခဲ့ပါသည်။

ကိုကြီးမြင့်နှင့် ကျနော်မှာ နေ့စဉ်တိုင်းလိုလို ရက်ပေါင်းများစွာ ကျနော်စာကြည့်ခန်းတွင် နိုင်ငံရေးဆွေးနွေးကြပါသည်။ ကိုကြီးမြင့်မှာ မှာကံစိတ်အကြောင်း အတော်လေ့လာထားပြီးဖြစ်ရာ လက်တွေ့လည်းရှိခဲ့သူ ဖြစ်သဖြင့် ကျနော်က မှာကံစိတ်အကြောင်း သိလိုသမျှကို သူ့ထံမှ မေးမြန်းလေ့လာခဲ့ရပါသည်။ ကျနော်လည်း ဤနည်းဖြင့် မှာကံစိတ်အကြောင်း အတော်သိနားလည် လာပါတော့ သည်။

ကျနော်ကို မှာကံစိတ်ပညာပေးခဲ့သူများမှာ အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သလို သခင်စိုးနှင့် ကိုကြီးမြင့်တို့ နှစ်ဦးဖြစ်ကြပါသည်။ ဒီအတွက် သူတို့ (၂) ဦးကို ကျနော် ကျေးဇူးတင်ရပေသည်။

၂။ ကျနော်၏ နိုင်ငံခြားခရီးများ

(က) မလေးရှားနှင့်စင်္ကာပူသို့ -

၁၉၅၂ခုနှစ် မေလအတွင်းတွင်၊ ကျနော်ခေါင်းဆောင်ပြီး စစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့ကလေးတဖွဲ့သည် စင်္ကာပူနှင့် မလေးရှားရှိ စစ်ဘက်ဆိုင်ရာ လေ့ကျင့်ရေးစခန်းများနှင့် စစ်ဌာနချုပ်များကို လေ့လာရန်အတွက် ခရီးထွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ထိုစဉ်က စင်္ကာပူသည်လည်း ကောင်း၊ မလေးရှားသည် လည်းကောင်း လွတ်လပ်ရေးမရကြသေးဘဲ၊ လွတ်လပ်ရေးအတွက် တိုက်ပွဲပွဲစုံအမျိုးစုံဖြင့် တိုက်ပွဲဝင်လုံးပန်းနေသည့် ကာလဖြစ်သည်။ ဗြိတိသျှစစ်တပ်က အုပ်ချုပ်ထားရာ ထိုစစ်တပ်များကို ကျနော်တို့က သွားရောက်လေ့လာရခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို စစ်တပ်များက မလေးရှားသူပုန်များကို ကွန်မြူနစ်များဟု တံဆိပ်တပ်ကာ ချေမှုန်းတိုက်ခိုက်နေရာ ကျနော်တို့က သူတို့၏ လုပ်နည်းလုပ်ဟန်များနှင့် အခြေအနေအရပ်ရပ်ကို လေ့လာရန် သွားရောက်ကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိုအဖွဲ့ကို ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ကျနော်က တာဝန်ယူပြီး ကျန်အဖွဲ့ဝင်များမှာ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စိုး၊ ဒုဗိုလ်မှူးကြီးမောင်ဘိုနှင့် ဒုဗိုလ်မှူးကြီး တင်မောင် (စာရေးဆရာ မြတ်ထန်) တို့ ဖြစ်ကြသည်။ ကျနော်သည် ထိုစဉ်က ဗိုလ်မှူးချုပ်ရာထူးနှင့် တောင်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်၏ တိုင်းမှူးဖြစ်နေသည်။ လေ့လာချိန်မှာ ရက်သတ္တ (၂) ပတ်သာ ဖြစ်သည်။

ဗိုလ်မှူးကြီး ကျော်စိုးနှင့် ဒုဗိုလ်မှူးကြီး မောင်ဘိုတို့ကို စင်္ကာပူတွင် လေ့လာရန် ထားခဲ့ကြရပြီး ကျနော်နှင့် ကိုတင်မောင်မှာ မလေးရှားသို့သွား လေ့လာပါသည်။ မလေးရှားတွင်လည်း ကျနော်နှင့် ကိုတင်မောင်တို့လူချင်းခွဲပြီး လေ့လာရပါသည်။ ကွာလာလမ်ပူရှိ ဗြိတိသျှတပ်မဟာဌာနချုပ်တွင် ကျနော်က ကျန်ရစ်ပြီး ကိုတင်မောင်ကတော့ ဗြိတိသျှတပ်ခွဲတစ်ခုရှိရာ တောရွာလေးတရွာသို့ ဆက်လက်ထွက်ခွာသွားပါသည်။

မလေးရှားတွင် ကျနော်လေ့လာနေစဉ် ကျနော်ဘဝတွင် မမေ့နိုင်သော အဖြစ်အပျက်တစ်ခု တွေ့ကြုံရပါသည်။ ၎င်းမှာ မလေးရှားအစိုးရက တနေ့ အခမ်းအနားညစာ စားပွဲတစ်ခု ကျင်းပပါသည်။ ထိုညစာစားပွဲကို တက်ရောက်ရန် ကျနော်အားလည်း ဖိတ်သဖြင့် ကျနော်တက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။ ထိုညစာ စားပွဲ၌ ကျနော်ဘေးကပ်လျက် ထိုင်သူတဦးမှာ မလေးရှားသို့ တာဝန်နှင့်ရောက်ရှိနေသော ဗြိတိသျှလူမျိုး ဒုဗိုလ်မှူးကြီးတဦးဖြစ်ပြီး သူက ထိုစဉ်က ကျနော်တို့ ဗမာပြည်တွင် စတင်နေပြီဖြစ်သော တရုတ်ဖြူတပ်များ ဝင်ရောက်ကျူး ကျော်လာမှုကိစ္စများ အကြောင်းကို မေးမြန်းပါသည်။

ကျနော်ကလည်း တရုတ်ဖြူများ ဝင်လာပုံ သမိုင်းကို ပြောပြပြီး သူတို့ဝင်ကာစက လူ (၈၀၀) လောက်ပဲ ရှိကြောင်း၊ နောက် များလာကြောင်း၊ မိမိတို့တပ်မတော်မှာလည်း ပြည်တွင်းဆူပူမှုများကြောင့် ဒီတရုတ်ဖြူကူမင်တန်များကို အပြတ်မတိုက်နိုင်သေးကြောင်း၊ တဖြည်းဖြည်းချင်းသာ တိုက်နေ ရကြောင်း စသည်များကို ပြောပြပါသည်။

ထိုအခါ ၎င်းအင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်က ခပ်တည်တည်ဖြင့် “ဒီလိုသာ မင်းတို့ကျူးကျော်သူ တရုတ်ဖြူတွေကို မတိုက်နိုင်ရင် ဘာကြောင့် မင်းတို့ လွတ်လပ်ရေး ယူခဲ့ကြသေးသလဲ။ မင်းတို့ ကျွန်းကလေး တကျွန်းပေါ် သွားနေကြပါလား။” စသည့် သဘောထားများပါသည့် စကားများကို ခပ်တင်းတင်းနဲ့ ပြောချလိုက်ပါသည်။

ကျနော်မှာ ဟုန်းကနည်း ဒေါသများ ထွက်ပြီး၊ လူလည်းမွန်ထူသွားပါသည်။ ဧည့်သည်ဖြစ်နေ၍ ရန်ဖြစ်ရန် မသင့်လို့ တချက်လောက်သာ ပြန်ငြိမ်းမိလိုက်ပြီး ကျနော်ဆက်စကား မပြောတော့ပါ။ ကျနော်စိတ်ဆိုးသွားမှန်း သူလည်းသိပြီး ငြိမ်သွားပါသည်။ ကျနော် ထမင်းစားပြီးလျှင်ပြီးချင်းပင် အိမ်ရှင်မလေးရှားများကို ကျနော်ကောင်းကောင်း နေမကောင်း၍ စောစောတည်းခိုခန်း ပြန်လိုကြောင်း ပြော၍ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။

တည်းခိုခန်းသို့ မကြာမီ ဗိုလ်မှူးကြီးတင်မောင်လည်း ပြန်ရောက်လာပါသည်။ သူလည်း အင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်များနှင့် ပြဿနာတက်ပြီး ပြန်ရောက်လာခြင်း ဖြစ်သည်။ ကျနော်တို့ နှစ်ဦးလည်း ငါတို့ကို ချက်ချင်းပြန်ပို့ပါ - ဟု အရေးဆိုပြီး ပြန်ပို့ခိုင်းသဖြင့် သူတို့ ကျနော်တို့ကို စင်္ကာပူသို့

ပြန်ပို့ပြီး ထိုမှတစ်ဆင့် ထိုင်းသို့ပြန်ပို့ပေးပါသည်။

ထိုင်းတွင် (ကျနော်တို့ ထိုစဉ်က ယိုးဒယားဟု ခေါ်ပါသည်) ခေတ္တနေစဉ် ထိုင်းအစိုးရ၏ တပ်မတော်နေ့ အခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်ရန် ဖိတ်ကြားခြင်းခံရပါသည်။ ထိုအခမ်းအနားသို့ ကျနော်တို့ တက်ရောက်ကြပြီး၊ ထိုင်းစစ်ဗိုလ်များနှင့် စကားပြောဆို ဆွေးနွေးကြတော့မှ ထိုင်းတပ်မတော်နေ့ ဆိုသည်မှာ ထိုင်းပြည်သူများက ဗမာပြည်က လာရောက်ကျူးကျော်တိုက်ခိုက်သော ဘုရင့်နောင် တပ်များကို ပြန်လှန်တွန်းလှန်သောနေ့ဟူ၍ သိရပါသည်။ ကျနော်တို့လည်း အတော်အားနာသွားပါသည်။ ထိုင်းစစ်ဗိုလ် တဦးကတော့ “ဟိုခေတ်ကတော့ဗျာ ဘုရင်တဦးတည်းကသာ အုပ်ချုပ် မင်းလုပ်တဲ့ခေတ်ပါ။ အခုတော့ ပါလီမန်တို့၊ ရွေးကောက်ပွဲတို့၊ ဒီမိုကရေစီတို့ ခေတ်ဖြစ်သွားပါပြီ” လို့ ဖြေပြော ပြောပါသည်။

ကျနော် ဗမာပြည်ပြန်ရောက်တော့ မလေးရှားမှာ ဖြစ်ခဲ့သည့် ကိစ္စကို ပြန်လည်ပြောပြရာမှာ ဆိုရှယ်လစ်များက ကျနော်သံရေးတမန်ရေး ဆက်ဆံရေးများမှာ မလည်ဝယ်လို့ဟု ပြစ်တင်စကား ပြောချင်လာပါသည်။ ကျနော်က သူတို့လည်း ဒါမျိုးကြုံခဲ့ဟန်ရှိရာ ငြိမ်ခံနေခဲ့ကြပုံ ရသည်လို့ ပြန်ပြောလိုက်တော့မှ ငြိမ်သွားကြပါတော့သည်။

ဤမလေးရှား ခရီးစဉ်အတွင်း ထိုအင်္ဂလိပ်စစ်ဗိုလ်ပြောခဲ့သည့် “မင်းတို့ ကျွန်းကလေးတကျွန်းပေါ် တက်နေပါလား” ဆိုသည့် စကားကို ကျနော်ဘယ်တော့မှ မမေ့တော့ပါ။

(ခ) အနောက်နိုင်ငံများသို့

၁၉၄၉၊ ၅၀-၅၁ခုနှစ်များအတွင်း ဗမာပြည်ကြီးအား ခြိမ်းခြောက်ခဲ့သည့် ပြည်တွင်းဆူပူမှုများ အထူးသဖြင့် ကေအင်အိုတို့၏ တော်လှန် ပုန်ကန်မှုများကို ကျနော်ဦးစီးပြီး အတော်ငြိမ်သက်အောင် ဖြေရှင်းလိုက်နိုင်သည့်အတွက် ထိုကာလက ကျနော်သည် တိုင်းပြည်တွင် ထင်ရှားကျော်ကြား လာပါသည်။

ထိုစဉ်က ဗမာပြည်၏ အာဏာရ (ဖဆပလ) - ဆိုရှယ်လစ်ပါတီခေါင်းဆောင်၊ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး ဦးကျော်ငြိမ်းသည် ဤကျော် ကြားလာသော ကျနော်၏ အခြေအနေကြောင့် ကျနော်ကို သူ့ဩဇာအောက် သိမ်းသွင်းရန် ကြံစည်စိတ်ကူးလာပါသည်။ ထို့အပြင် ထိုစဉ်က စစ်ဦးစီးချုပ်ဖြစ်နေသော ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းကိုလည်း သူက သိပ်မကြိုက်တော့ပေ။ ဗိုလ်နေဝင်းမှာ ဘာအရည်အချင်းမှ မရှိသည်ကိုလည်း သူကသိသည်။ ထို့အပြင် နောင်တွင် သူ့ဩဇာမကိုက်ဘဲ တန်ပြန်အန္တရာယ်ပင် ဖြစ်လာနိုင်သည်ဟုလည်း ထင်မြင်နေဟန်ရှိသည်။ (ထိုကာလက ဗိုလ်နေဝင်းက အိမ်ထောင်ရှိ-ကစ်တီဘသန်း (ခင်မေသန်း) ကို ယူလိုက်သည့်အတွက် ဖဆပလအတွင်း ဗိုလ်နေဝင်း ဖြုတ်ချရေးအတွက် အတော်ပြောဆိုနေသော ကာလလည်း ဖြစ်သည်။)

ထို့ကြောင့်ပင် ဦးကျော်ငြိမ်းသည် ဗိုလ်နေဝင်းကိုဖြုတ်ပြီး ကျနော်အား တင်မြှောက်ရန် စိတ်ကူးခဲ့ပေသည်။ သို့သော်လည်း ကျနော်တွင် ကွန်မြူနစ်စိတ်ဓာတ် အနည်းအကျဉ်းရှိနေသည်ဟု သူကယူဆပြီး ထိုစိတ်ဓာတ်ပျောက်အောင် လုပ်ရန် ကြံစည်စိတ်ကူးလာဟန် ရှိသည်။

ထို့ကြောင့် ဦးကျော်ငြိမ်းသည် အနောက်နိုင်ငံများသို့ ခရီးထွက်ရာတွင် ကျနော်ကို ခေါ်သွားခဲ့ပါသည်။ ထိုအနောက်နိုင်ငံသွား စစ်ဖက် လေ့လာရေး ခေါင်းဆောင်မှာ ဦးကျော်ငြိမ်းကိုယ်တိုင်ဖြစ်ပြီး၊ ဒုခေါင်းဆောင်မှာ ကျနော်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအဖွဲ့တွင် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ မှ လူအများအပြားလည်း ပါဝင်ပါသည်။ ဝန်ကြီးသခင်ချစ်မောင်၊ တပ်မတော်အတွင်းမှာ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စိုး၊ ဗိုလ်မှူးကြီးခင်ညို၊ ဗိုလ်မှူးကြီး သိမ်းမောင်၊ ရေတပ်မှ ဗိုလ်မှူးတင်သိန်းလူ၊ လေတပ်မှ ဗိုလ်မှူးစိုးလှိုင်၊ ဗိုလ်မှူး (ပြည်) လှဖေ (အဆိုတော်) စသူများ ပါဝင်ပါသည်။

ကျနော်တို့သည် အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်စသည့် ဥရောပနိုင်ငံကြီးများသာမက ဘယ်လ်ဂျီယန်၊ နော်ဝေ၊ ဆွစ်ဇာလန်၊ ဆွီဒင်၊ ဒိန်းမတ်စသည့် အရင်းရှင်ဒီမိုကရေစီစနစ်ဖြင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းပြီး၊ သာယာဝပြော ချမ်းသာနေသော အရင်းရှင် နိုင်ငံငယ်ကလေးများတွင် တနင်္ဂနွေတပတ်စီမျှ လည်ပတ်ကြည့်ရှုခဲ့ပါသည်။ ထိုချမ်းသာနေသော အရင်းရှင်နိုင်ငံငယ်ကလေးများကို ကျနော်အား တမင်ပြသခြင်း ဖြစ်ပုံရပါသည်။

ထိုနိုင်ငံများတွင် သင်္ဘောကျင်းများ၊ လေ့ကျင့်ရေးကျောင်းများ၊ စစ်တက္ကသိုလ်များ၊ စစ်လေ့ကျင့်ရေးစခန်းများ၊ လက်နက်ငယ် စက်ရုံများကို လှည့်လည်ကြည့်ရှုခဲ့ရပါသည်။ ကျနော်တချို့ နိုင်ငံများသို့ရောက်စဉ် ထူးခြားတဲ့ဖြစ်ရပ်များကို တွေ့ခဲ့ရပါသည်။

မိမိက နယ်ချဲ့နိုင်ငံလည်း မဖြစ်ဖူး။ မိမိကိုယ်တိုင်လည်း ကိုလိုနီနိုင်ငံ မဖြစ်ဖူးခဲ့သော နိုင်ငံများ။ ဥပမာ - ဆွစ်ဇာလန်၊ ဆွီဒင် စသည့်နိုင်ငံများမှ သူများကို ဆက်ဆံရသည်မှာ အလွန်ပေါ့ပါး ကောင်းမွန်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ထိုသူများသည် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ပေါ့ပေါ့ပါးပါးဖြင့် ကျနော်တို့ကို ကောင်းမွန်စွာ တန်းတူဆက်ဆံပါသည်။ အလွန်ခင်မင်ဖွယ် ကောင်းပါသည်။ သူတို့အချင်းချင်းကြားတွင်လည်း အထက်ဆင့် အောက်ဆင့် ခွဲခြား ဆက်ဆံသည့် ဗျူရိုကရက်လုပ်ဟန်များ သိပ်မတွေ့ရချေ။

နော်ဝေးနိုင်ငံတွင် တညညညခွဲခွဲတခု၌ ဗြိတိသျှသံမှူးတဦးက ကျနော်တို့ အဖွဲ့ဝင်များနှင့်စကား ပြောဆိုနေစဉ် “ခင်ဗျားတို့အထဲမှာ သစ္စာဖောက်တဦးပါတယ်” ဟူသော သဘောပြောဆိုလိုက်တာကို ကျနော်ကြားလိုက်မိပါသည်။ ကျနော်သိပ်မသဲကွဲလိုက်ပါ။ ည တည်းခိုသည့် ဟော်တယ်ပြန်ရောက်မှ ဗိုလ်မှူးကြီးခင်ညိုကို ကျနော်အံ့သလို ကြားလိုက်သည်။ ဟုတ်သလား - ဟု မေးမြန်းကြည့်ရာ သူက ဟုတ်ကြောင်းပြောသဖြင့် ဘယ်သူ့ကို ပြောတာလဲ - ဟု ထမိမံမေးမြန်းတော့၊ သူက ရယ်မောပြီး ဗိုလ်ချုပ်ကို ပြောတာပေါ့ - ဟု ဆိုပါသည်။ ကျနော်က ဟာ - ခင်ဗျားက စောစောက ပြောရောပေါ့။ ဒီလိုပြောမှန်းသိရင် ကျနော် ထ - ပြန်မှာပေါ့ဟု ဆိုမိပါသည်။ ကျနော်တို့ ရဲဘော်သုံးကျိပ်များကို သူတို့က ဒီလို သဘောထားပါသည်။

ဒီနိုင်ငံများကို ကျနော်တို့ ခေါ်သွားခြင်းမှာ ကွန်မြူနစ်စနစ်မှ မဟုတ်ဘဲ အရင်းရှင်ဒီမိုကရေစီအောက်မှာလည်း နိုင်ငံများ၊ ပြည်သူများ ချမ်းသာဝပြောနိုင်ကြောင်းကို ပြသရန်ရည်ရွယ်ပုံရပါသည်။

ကျနော်တို့အဖွဲ့ တလန်းပါး အချိန်ယူလေ့လာ လည်ပတ်ခဲ့သည့် အဓိကနိုင်ငံမှာ ယူဂိုစလားဗီးယားဖြစ်ပါသည်။ ထိုစဉ်က ဆိုဗီယက်ရုရှား ကွန်မြူနစ်များကို ဆန့်ကျင်သဖြင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ကျော်ကြားလာနေသော မာရှယ်တီးတိုးနှင့် တွေ့ဆုံရခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။

မာရှယ်တီးတိုးမှာ ဖက်ဆစ်ဂျာမဏီလက်အောက်ရောက်နေသော သူ့နိုင်ငံကို ပြောက်ကျားစစ်ပွဲ ဆင်နွှဲပြီး တော်လှန်အောင် မြင်ခဲ့သည့် ယူဂိုစလပ်ကွန်မြူနစ်တော်လှန်ရေး ခေါင်းဆောင်တဦးအဖြစ် အလွန်ကျော်ကြားခဲ့သူ တဦးဖြစ်ကာ ကျနော်တို့ကိုယ်တိုင်လည်း အလွန်လေးစား

ကြည့်ညှိခဲ့ပါသည်။ သူသည်အစောပိုင်းက ဆိုဖီယက်ယူနီယံ ရုရှားကွန်မြူနစ်များနှင့် အတူယှဉ်တွဲပြီး၊ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်အတွင်းက ဖက်ဆစ်ဂျာမန်များကို တိုက်ခိုက်ခဲ့သော်လည်း၊ နောက်ပိုင်းတွင် ရုရှားတို့နှင့်ကွဲကွာ ရုရှားဆန့်ကျင်ရေး ဖြစ်လာ နေရာမှ နောက်ပိုင်းကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်ရေးပါဖြစ်လာသဖြင့် အမေရိကန်၏ မြောက်စားခြင်းကို ခံနေရချိန်ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်တို့သည် ယူဂိုစလပ်တွင် ရုရှားမကောင်းကြောင်း၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ မကောင်းကြောင်းတွေကို သူတို့ယူဂိုစလပ်များ ပြောသမျှကို တဝကြီးနားထောင်ခဲ့ရပါသည်။

ယူဂိုစလပ်တွင် ကျနော်တို့ လှည့်လည်ကြည့်ရှုနေရင်းက တနေ့တွင် လူအုပ်ကြီးတစ်အုပ် မာဂယ်တီးတိုးကို ချီးကျူးသြဘာပေးပြီး ကြွေးကြော်အော်ဟစ်ကာ ကျနော်တို့ ဟော်တယ်အနီးသို့ ရောက်လာရာ ကျနော်တို့နှင့်အတူရှိနေသော ယူဂိုစလပ်ဗိုလ်ချုပ်က ကျနော်အား ထိုလူအုပ်ကြီးကို မိန့်ခွန်းပြောရန် အတင်းတိုက်တွန်းပြီး လူအုပ်ကြီးအားလည်း ဧည့်သည်ဗမာဗိုလ်ချုပ်က မိန့်ခွန်းပြောမည်ဟု ကြေညာလိုက်ပါတော့သည်။

ကျနော်လည်း မလွဲသာတော့ဘဲ မိန့်ခွန်းတိုလေး ပြောရပါသည်။ ကျနော်က မာဂယ်တီးတိုးခေါင်းဆောင်သော ယူဂိုစလပ်ပြည်သူတွေ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအတွင်း ဂျာမန်ဖက်ဆစ်တို့ကို စွမ်းစွမ်းတမံ ပြန်လည်တွန်းလှန်တိုက်ခိုက်မှုကို ချီးကျူးပြောဆိုပြီး၊ ပုဂ္ဂိုလ်အရလည်း ခေါင်းဆောင် မာဂယ်တီးတိုးကို အလွန်ချီးကျူးပြောဆိုလိုက်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် မာဂယ်တီးတိုး၏ သူရသတ္တိကို ချီးကျူးပြောဆိုခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်မှာ ထိုစဉ်က ၎င်းတို့လုပ်ဆောင်နေကြသော ရုရှားကွန်မြူနစ် ဆန့်ကျင်တော်လှန်ရေးများကို ထောက်ခံချီးကျူးရာပါ ရောက်သဖြင့်တကြောင်း၊ ဘာသာပြန်သူမှာလည်း အာဝဇ္ဇန်းအလွန်ရှင်သဖြင့်တကြောင်း လူထုကအလွန်သဘောကျသွားပြီး များစွာသြဘာပေးပါတော့သည်။ ထိုမိန့်ခွန်းကိုလည်း ယူဂိုစလပ် စာ - နယ် - ဇင်းများတွင် အပြည့်အစုံ ထည့်သွင်းဖော်ပြသည်ဟု နောက်ပိုင်းတွင် သိရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်မှာ ယူဂိုစလပ်တွင်လည်း ထင်ရှားသွားပါသည်။

ကျနော်မှာ မိမိစိတ်နှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်များကို ပြောဆိုလုပ်ကိုင်နေရသဖြင့် အထူးသတိထားနေ-နေရပါသည်။ ဦးကျော်ငြိမ်းမှာလည်း အလွန်သတိကြီး၊ ပါးနပ်သူဖြစ်ရာ ကျနော်အကဲကို ခတ်နေ၊ လေ့လာနေသည် ထင်ပါသည်။

ကျနော်လည်း ဦးကျော်ငြိမ်းက ယူဂိုစလပ်အပေါ် ဤမျှလောက် လေးလေးစားစား ဆက်ဆံပြုမူနေမှုအပေါ် သံသယရှိလာပါသည်။ ဦးကျော်ငြိမ်း အနေဖြင့် ယူဂိုစလပ်ခေါင်းဆောင်များကို ဗမာပြည်သို့ ဖိတ်ခေါ်ပြီး ဗမာပြည်တွင် ရုရှားမကောင်းကြောင်း၊ ကွန်မြူနစ်ဝါဒ မကောင်းကြောင်း၊ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးတွေ ဝါဒဖြန့်ပြောဆိုစေလိမ့်မည်။ ထိုအရေးတွင် ကျနော်ကိုလည်း အိမ်ရှင်အဖြစ် ယူဂို စလပ်အဖွဲ့ကို ကြိုဆိုညှိခဲ့ရာတွင် ပါဝင်စေပြီး၊ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးတွင် ကျနော်ရောနှောပါဝင်လာစေရန် ရည်ရွယ်လုပ်ကိုင်နေသည်ဟု ကျနော်ထင်မြင်ယူဆ လာနေပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျနော်သည် ထိုအရေးကို မဖြစ်စေရန်၊ အနိမ့်ဆုံး ထိုက်စွာတွင် ကျနော်ပါဝင် ပတ်သက်ခြင်းမရှိစေရန် လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည်ဟု ထင်မြင်လာပါသည်။

ထိုအတွင်း ယူဂိုစလပ်မှ လည်ပတ်ကြည့်ရှုမှုများ ပြီး၍ ကျနော်တို့ ပြန်ခါနီးအချိန်ရောက်လာရာ၊ ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စိုးက ကျနော်ထံ ရောက်လာပြီး စကားစမြည်ပြောရင်းက ယူဂိုစလပ်အပေါ် ကျနော်ထင်မြင်ချက်ကို မေးမြန်းပါတော့သည်။

ကျနော်ကလည်း ဤမေးခွန်းသည် ဦးကျော်ငြိမ်းက မေးခိုင်းတာဖြစ်ရမည်ဟု နားလည်လိုက်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် နောက်နောင် ကျနော်ကို ကွန်မြူနစ်ဝါဒ ဆန့်ကျင်ရေးတွင် အသုံးမချနိုင်ရန် အပြတ်ပြောမှ ကောင်းမည်ဟုယူဆပြီး၊ ကျနော်က ပြန်ပြောဆိုရာတွင် မှတ်မိသလောက်မှာ- ယူဂိုစလပ်တိုင်းပြည်သည် ကျနော်တို့တိုင်းပြည်ထက်ပင်ငယ်သည့် ဥရောပမှ ဆင်းရဲသည့်နိုင်ငံငယ်လေးတရပ်သာဖြစ်ကြောင်း၊ မာဂယ်တီးတိုး၏ လက်ထက်တွင်လည်း ဘာမျှကြီးကြီးကျယ်ကျယ် တိုးတက်နေတာလည်း မတွေ့ရကြောင်း၊ ဖောက် ပြန်တဲ့ အမေရိကန်နဲ့သာ ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်နေပြီး ရုရှားဆန့်ကျင်ရေးတွေသာ ပြောဟောအချိန်ကုန်နေကြတာဖြစ်ကြောင်း စတာတွေ ပြောလိုက်ပါတယ်။ ထို့ပြင် ကျနော်တို့မတော်တဆ တွေ့မြင်လိုက်ရတဲ့ ယူဂိုစလပ်စစ်ဗိုလ်တချို့ရဲ့ မဖွယ်မရာ၊ ကရော်ကမည် လှုပ်ရှားမှုများကိုလည်း ထောက်ပြလိုက်ပြီး ဤလိုသေးငယ်လှသည့် ယူဂိုစလပ်လိုနိုင်ငံမှာ ကျနော်တို့ လေ့လာအတူယူစရာ မရှိဟု ပြောလိုက်မိပြီး ကျနော်လေ့လာ ဖတ်ရှုထားရသော ယူဂိုစလပ် မကောင်းကြောင်းအချက်အလက်တွေကိုလည်း ပြောပြ လိုက်မိပါသည်။

ထိုစဉ်က ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စိုးကိုလည်း ဆိုရှယ်လစ်ပါတီမှ အမာခံလူရင်းဟု မထင်ခဲ့မိ။ မလွဲသာ၍ ဆိုရှယ်လစ်ထဲ ရောနေရသည်ဟု ထင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ နောင်မှသာ သူသည် ဆိုရှယ်လစ်လူရင်းတစ်ဦးဖြစ်ကြောင်း သိလာရပါသည်။

ဤသို့ကျနော်က ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စိုးကို ပြောဆိုလိုက်မှုမှာ ကျနော်ဘဝအတွက် ကြီးစွာထိခိုက်သွားခဲ့ကြောင်းကို နောက်ပိုင်း ကျမှ သိခဲ့ရပါသည်။ တိုင်းပြည်အတွက်ရော၊ တပ်မတော်အတွက်ပါ နစ်နာသွားခဲ့ရပါသည်။

ကျနော်၏ သဘောထားများကို သိရှိသွားသူ ဦးကျော်ငြိမ်းမှာ ကျနော်သည် သာမန်လူရိုးတစ်ဦးမဟုတ်။ အတော်ခိုင်မာသော ကွန်မြူနစ် တယောက်ဟု ယူဆလိုက်ပုံရပါသည်။ ကျနော်ကို သူ့ဩဇာအောက်သိမ်းသွင်းပြီး ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဘက်ပါလာအောင် လုပ်နိုင်မည်မဟုတ်ရုံမက ကျနော်အန္တရာယ်ပါ မြင်လာပုံရပါသည်။ ထို့ကြောင့်ကျနော်ကို ဗိုလ်နေဝင်းထက်ပင် အန္တရာယ်များသူဟု မြင်လာပုံရ ပြီး ကျနော်အပေါ် ဖိနှိပ်ရေးကို ဗိုလ်အောင်ကြီးနှင့် တတန်းတည်းဖြစ်လာကာ ကျနော်၏ ရန်သူတော်ကြီး ဖြစ်သွားပါတော့သည်။ ထို့ကြောင့်ပင် နောက်ပိုင်းတွင် ကျနော်ကို တပ်မတော်မှ ထုတ်ပစ်ရေးကို ဗိုလ်အောင်ကြီးနှင့်အတူ ကြိုးစားလေတော့သည်။

ကျနော်တို့ အနောက်နိုင်ငံ အတော်များများကို လှည့်လည် ကြည့်ရှုပြီးနောက်၊ အထူးသဖြင့် ယူဂိုစလပ်တွင် တလနီးပါးမျှ လေ့လာ နေထိုင်ပြီးနောက် အင်္ဂလန်သို့ပြန်လာကြပါသည်။ ယူဂိုစလပ်တွင် တလလုံးလုံး ထမင်းမစားဘဲ ပေါင်မုန့်သာစားနေရရာ ကျနော်တို့ အင်္ဂလန် ရောက်သည့်နေ့တွင် ဗမာမုန့်ဟင်းခါးဆိုင်တစ်ဆိုင်ကို ရှာပြီး ဆိုင်ပိတ်ခိုင်းလိုက်ပြီး ကျနော်တို့စားချင်သည့် ဗမာ အစားအစာများနှင့် ထမင်းကို အားရပါးရ ချက်ပြုတ်စားသောက်ခဲ့ကြရသည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခုကိုလည်း မှတ်မိနေပါသည်။

အင်္ဂလန်တွင် ဦးကျော်ငြိမ်းက တပတ်မျှ မိမိတို့ သွားချင်လည်ပတ်ချင်သည်များကို လည်ပတ်သွားရောက်ခွင့်ပြုရာ ကျနော် သည် နံနက်တွင်

ပေါင်မုန့်အသားညှပ်မုန့်များ ဝယ်သွားပြီး၊ လန်ဒန်ပြတိုက်ကြီးထဲတွင် တနေကုန် ဗမာပြည်အကြောင်း ရေးသားထားချက်များ၊ ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲကြီးများ အကြောင်း၊ ကမ္ဘာ့စစ်ပွဲကြီးများနှင့် နိုင်ငံရေးသုခမိန့်များအကြောင်း စတာတွေကို သွားရောက် ဖတ်ရှုလေ့လာခဲ့ပါသည်။ ကျနော်အတွက် အတော် အဖိုးတန်သော ဗဟုသုတများကို လေ့လာရရှိခဲ့ပါသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးခင်ညိုနှင့် ကျန်အဖွဲ့ဝင်အချို့ကလည်း စကော့တလန်သို့ သွားရောက် လည်ပတ်ကြပါသည်။

အင်္ဂလန်တွင် ရေတပ်လေ့ကျင့်ရေး၊ ကမ်းရိုးတန်းကာကွယ်ရေး၊ ကမ်းတက်တပ်များ၏ ကွန်မင်ဒိုလေ့ကျင့်ရေးများကို လေ့လာခဲ့ ကြပါသည်။ ထို့နောက် ကျနော်တို့ အနောက်နိုင်ငံသွား လေ့လာရေးအဖွဲ့ ဗမာပြည်သို့ ပြန်လာခဲ့ပါသည်။

ကျနော်တို့ မင်္ဂလာဒုံလေဆိပ်သို့ ဆိုက်ရောက်လာသောအခါ လေယာဉ်ကွင်းတွင် လူအများအပြား လာရောက်ကြိုဆိုနေတာကို တွေ့ရပါသည်။ ကျနော်ခရီးထွက်နေစဉ်အတွင်း တပ်ကွင်း၌ ဤတခေါက် ကျနော်ပြန်ရောက်လျှင် ဒု-ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ်ရာထူးပေး တော့မည်ဟူသော သတင်းထွက်နေပြီး လူအများကလည်း ဒီသတင်းဟုတ်မဟုတ် မိမိကို မေးမြန်းကြောင်း ကျနော် ပြန်ရောက်လာချိန်တွင် ကျနော်ဇနီးက ပြောပြပါသည်။

ထိုနေ့က လာရောက်ကြိုဆိုသူများကြားတွင် စစ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်နေဝင်းလည်း ပါ-ပါသည်။ သူက ကျနော်ကို လေယာဉ်ပျံကွင်းမှ တောင်ပိုင်းစစ်ဌာနချုပ်ရုံးရှိ ကပွဲခန်းမဆောင်သို့ ခေါ်သွားပြီး ခရီးစဉ်အကြောင်း အသေးစိတ်မေးမြန်းပါသည်။ ကျနော်က သူနှင့်ကျနော် အပြန်အလှန် ပြောဆိုချက်များကို မမှတ်မိတော့ပါ။ ပြောရိုးပြောစဉ် ပြောခဲ့ကြသည်ဟုသာ သဘောထားခဲ့ပါသည်။

သို့သော် ဗိုလ်နေဝင်းအတွက်သော် ထိုသို့မဟုတ်ချေ။ သူက ရာထူးတည်မြဲရေးအတွက် ပုပန်နေရသောအချိန် ဖြစ်သဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဦးကျော်ငြိမ်းက ကျနော်ကို ခေါ်သွားသည့် ရည်ရွယ်ချက်ကိုလည်း ရိပ်မိနေ၍လည်းကောင်း၊ ကျနော်စိတ်ကို စမ်းသပ်ဟန် ရှိပါသည်။ ဗိုလ်နေဝင်းက ကျနော်ကို ထိုခန်းမဆောင်တွင်း ခေါ်မသွားခင် ခန်းမဆောင်အတွင်းရှိ ဇာတ်ရုံကန့်လန့်ကာနောက်တွင် ဗိုလ်ချစ်ခင် (နောင် မဆလခေတ် ထောက်လှမ်းရေးမှူး) ကို ပုန်းအောင်းနေစေပြီး ကျနော်ပြန်ပြောချက်များကို မှတ်သားစေခဲ့ပါသည်။ နောင် ဗိုလ်ချစ်ခင်က ကျနော်ကို ပြန်ပြောပြ၍ ကျနော်သိရသည်မှာ ကျနော်က ဗိုလ်နေဝင်းကို ကျနော်အနေနှင့် ဗိုလ်ချုပ်လက်အောက်မှာနေပြီး တပ်မတော်ကောင်းရေးအတွက်ပဲ ရည်ရွယ်ပါသည်။ တခြားပုဂ္ဂိုလ်ရေး ရည်ရွယ်ချက် ကျနော်မှာ မရှိပါဟု ပြောလိုက်သည်တွင် ဗိုလ်နေဝင်း အတော်စိတ်သက်သာရာ ရသွားသည်ဟု ဆိုပါသည်။

ထို့အပြင် ထိုကာလက ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးအချို့ ဗိုလ်နေဝင်းကို အိမ်ထောင်ရေးကိစ္စကို အကြောင်းပြ၍ ဖြုတ်ပစ်ရန် ကျနော်ကို လာဆွယ် ကြပါသေးသည်။ ကျနော်က နောင်လာမည့် မောင်ပုလဲ ဒိုင်းဝန်ထက် ကံမည်ကို မြင်သဖြင့်၊ ဒါက ကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိစ္စပဲဗျာ။ တပ်လည်း ဘာမှ ထိခိုက်တာမဟုတ်ဘဲဟု ပြောပြီး ပယ်ချလိုက်ပါသည်။

ဗိုလ်နေဝင်းသည် ကျနော်နှင့် ဆက်ဆံရာတွင် တခြားဆိုရှယ်လစ်များနှင့်မတူဘဲ၊ အတော်ထောက်ထောက်ထားထား ဆက်ဆံသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ တိုင်းပြည်တွင် စစ်ရေးစစ်ရာပြဿနာ ပေါ်လာပါက အချိန်မရွေးခေါ်ယူ ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ကျနော်အပေါ်အားကိုးသည့် သဘောထားဟန် ရှိပါသည်။ ကျနော်မှာလည်း ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ကြီးပွားလိုစိတ်၊ နေရာယူလိုစိတ် နည်းပါးမှန်းလည်း သူသိပုံရပါသည်။ ထို့အပြင် နောက်ပိုင်းကျမှ ကျနော်စဉ်းစားမိသည်မှာ ကျနော်တပ်ထဲတွင် ရှိနေသရွေ့ သူ့အတွက် လုံခြုံသလို ဖြစ်နေပါသည်။ သူ့ကို ဖဆပလထဲမှ နိုင်ငံရေးသမားအချို့က မကြိုက်နှစ်သက်ကြသော်လည်း၊ သူ့ကို ဖယ်ရှားလိုက်လျှင် ကျနော်ကိုပဲ တင်ရတော့မည် ဖြစ်သဖြင့်၊ ဒါကို ထိုနိုင်ငံရေးသမားများ၊ ဆိုရှယ်လစ်များက ကြိုက်နိုင်မည် မဟုတ်ပါ။ ထို့ကြောင့် သူ့ပဲဆက်ထားရပါလိမ့်မည်။ ဤအကြောင်းများကြောင့် ကျနော်အပေါ် ဗိုလ်နေဝင်း၏ ဆက်ဆံရေးမှာ အတော်အသင့် ကောင်းမွန်ပြေပြစ်ခဲ့ဟန် ရှိပါသည်။

ဤကာလအတွင်း ဖြစ်ပျက်ခဲ့သည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုကိုလည်း မှတ်မိနေပါသည်။ တိုင်းပြည်တွင် ထင်ရှားခဲ့သည့် ကိစ္စတစ်ခု ဖြစ်ခဲ့၍လည်း ကျနော်တတ်နိုင်သမျှ ပြန်လည်စဉ်းစား ရေးသားရပါဦးမည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်လက်ကပ်ဟု ထင်ပါသည်။ သာယာဝတီ၊ မင်းလှမြို့တွင် ထင်ရှားသော အတိုက်အခံ (နောင်တွင် ပမညတဖြစ်လာ) ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်သော ဦးဘငြိမ်း ကြီးမှူးကျင်းပသော လူထုတရားပွဲကို ဗမာ့တပ်မတော်အတွင်းရှိ ဆိုရှယ်လစ်ဘက်သား စစ်ဗိုလ်တဦးအိမ်နိမ့်ဖြင့် တပ်ကြပ်-တပ်သားတစ်စုက ဝင်ရောက်ရိုက်နှက်ပြီး တရားပွဲကို ဖျက်ခွဲမှုဖြစ်ပါသည်။ ဦးဘငြိမ်းကိုယ်တိုင်ပင် ဦးခေါင်းတွင် ဒဏ်ရာရသွားပါသည်။

ထိုကိစ္စ သတင်းစာများတွင်လည်း ပါလာရာ၊ ဗမာပြည်လူထုကြီးက မကျေနပ်ဖြစ်လာပြီး ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားလာပါသည်။ ထို့ ကြောင့် အစိုးရက ကြေညာချက်တစောင် ထုတ်ပြန်ရပါသည်။ - မင်းလှမြို့ လူထုတရားပွဲ ဝင်ရောက်ရိုက်နှက်သည့် ကိစ္စကို အစိုးရက စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်ဖွဲ့ပြီး စစ်ဆေးအရေးယူမည်။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ် ဗမာ့တပ်မတော်၊ တောင်ပိုင်းတိုင်း-တိုင်းမှူးဗိုလ်မှူးချုပ်ကျော်ဇောကို တာဝန်ပေးမည်ဟူသော ကြေညာချက်ဖြစ်သည်။

ထိုအခါ ပြည်သူလူထုမှာလည်း ကျနော်သည် မှန်သည့်အတိုင်းလုပ်မည်ကို ယုံကြည်သဖြင့် ငြိမ်ကျသွားပါသည်။

ကျနော်၏ စုံစမ်းရေးကော်မရှင်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းစိန်ကိုလည်း ထည့်သွင်းထားပါသည်။ ဗိုလ်သန်းစိန်မှာ ဗမာ့တပ်မတော်ရှိ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်အောင်ကြီး၏ နောက်လိုက်လူရင်း ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ဘက်တော်သားကြီး ဖြစ်သည်။ သူ့ကိုထည့် သွင်းခြင်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးကော်မရှင်၏ လုပ်ငန်းကို ဖျက်ဆီးနှောင့်ယှက်ရန် ဖြစ်ပုံရပါသည်။

ကျနော်တို့ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များ မင်းလှမြို့ကို သွားပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို စတင်ပါသည်။ ကျနော်တို့သည် မင်းလှတွင် ထိုတရားပွဲကို တက်ရောက်ခဲ့သည့်သူ ၂ ဦး-၃ ဦးကို ခေါ်ယူစစ်ဆေးရာ၊ ၎င်းတို့အားလုံးက စစ်သားများ တရားပွဲကို ဝင်ရိုက်နှက်ဖြိုခွဲကြောင်း အားလုံးတသံတည်း ထွက်ဆိုကြပါသည်။

ဤတွင် ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းစိန်က လူထုထောင်ချီရှိတဲ့ တရားပွဲကို တပ်သားတဦးနှစ်ဦးက ဝင်ပြီးရိုက်ရဲပါမလား။ မဖြစ်နိုင်ဟု ပြောဆိုလာပါသည်။ ကျနော်သူ့ကို ဘာမျှပြန်မပြောဘဲ၊ တရားပွဲ တက်ခဲ့သူများကို စစ်ဆေးပြီးသောအခါ တရားပွဲအနီးရှိ အိမ်များမှ လူ များကို ဆက်ပြီးစစ်ဆေး မေးမြန်းပါသည်။

ဤတွင် တရားပွဲ အဝင်ဝရှိ အိမ်တစ်အိမ်မှ အမျိုးသမီးတဦးကို စစ်ဆေးရာတွင် အရေးကြီးသော ထူးခြားချက်များကို တွေ့ရပါ တော့သည်။

ထိုအမျိုးသမီးပြောပြသည်မှာ ကျမ တရားပွဲက ဆူဆူညံညံသံတွေ ကြားရလို့ ကျမအိမ်ပြတင်းပေါက်က ထွက်ကြည့်တော့ တရားပွဲအဝင်ဝ လမ်းပေါ်မှာ အလံနီကလေး တလက်လက် လှုပ်ရှားနေတာ တွေ့ရပါတယ်။ အလံနီကလေးဟာ တထွာလောက်ပဲ ရှိမယ်။ ဒါကို သေသေချာချာ သိရအောင်လို့ အိမ်ပြင်ထွက်ကြည့်တော့ အလံနီကလေးရဲ့ အောက်မှာ ကားမဲမဲကြီးတစ်စီး တွေ့ရတာ။ ဒါဟာသံချပ်ကား-ကားကြီးဆိုတာ ကျမသိပါတယ်လို့ ထွက်ဆိုသွားပါသည်။

ကျနော်က ထိုအမျိုးသမီး ထွက်ဆိုချက် မည်မျှလက်တွေ့မှာ မှန်ကန်နိုင်ကြောင်း သိရှိဖို့အတွက် တပ်မှသံချပ်ကား ကားတစ်စီး မောင်းယူ လာစေပြီး ထိုအမျိုးသမီး အလံနီကလေး မြင်ရသောနေရာတွင် ရပ်ထားစေပါသည်။ ထိုသံချပ်ကား ကားကြီး ရပ်ထားရာ လူသွားလမ်းကလေးမှာလည်း အုတ်နီခဲများ ခင်းထားရာ အုတ်နီခဲတချို့ ကျိုးပဲ့နေတာကို မြင်ရသဖြင့် ယခင်သံချပ်ကားကားကြီး ရပ်စဉ်က တိုက်မိခိုက်မိခံခဲ့ရပါသည်။

နောက် ထိုအမျိုးသမီးပြောသော သူ့အိမ်ထဲမှ ထိုနေရာကို ကြည့်ရှုရာတွင် သူပြောသလိုပင် အလံနီကလေးကို တွေ့ရပါသည်။ ဗမာ့ တပ်မတော်မှ သံချပ်ကားကားများတွင် ကားထိပ်ညာဘက်စောင်းတွင် (၆) လက်မနီးပါးရှိ ကြက်လျှာအလံနီ အဝတ်စလေးတခုကို သံချောင်းမှာ ချည်ပြီးစိုက်ထားမြဲဖြစ်ရာ ထိုအမျိုးသမီး၏ ထွက်ဆိုချက်များ မှန်ကန်ကြောင်း သိနိုင်ပါသည်။ ဗိုလ်သန်းစိန်လည်း ဝင် ကြည့်ပါသည်။

၎င်း၏သဘောမှာ ဝင်ရိုက်သူတို့မှာ အနည်းစုသာ ဖြစ်သဖြင့် သူတို့ချည်း မရိုက်ရဲဘဲ၊ လူထုတရားပွဲကြီးကို သံချပ်ကားကားကြီးဖြင့် ချိန်ရွယ်ခြိမ်းခြောက်ထားပြီးမှ ဝင်ရိုက်ကြခြင်း ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားနေပါသည်။

သံချပ်ကားကားကြီးများတွင် ကျနော်သိသလောက် (၃-၇) လက်မ စက်အမြောက် တလက်နှင့် စက်သေနတ်ကြီးတလက် တပ် ဆင်ထားတတ်ပါသည်။ ကောင်းစွာ ခြိမ်းခြောက်နိုင်ပါသည်။

ဤအမျိုးသမီးကို စစ်ဆေးပြီးနောက် ကျနော်တို့၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်သွားပါသည်။ တပ်မတော်သား ရဲဘော်များက တရားပွဲ ဝင်ရိုက်သည်မှာ မှန်ကန်ကြောင်း ထင်ရှားလာသဖြင့် ကျနော်တို့၏ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို အဆုံးသတ်လိုက်ပါသည်။

ကျနော်က မင်းလှတရားပွဲကို ကျနော်တို့ တပ်မတော်သားများက ဝင်ရိုက်နှက်ပြီး တရားပွဲကို ဖြိုခွဲကြောင်း ကျနော်တို့ စစ် ဆေးချက်အရ မှန်ကန်သည်ဟု ယူဆကြောင်းကို သက်သေခံ ထွက်ချက်များနှင့် ပူးတွဲပြီး စစ်ရုံးချုပ်ကို စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအဖွဲ့ အစီရင်ခံစာ တင်တော့မည်။ အကယ်၍ ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းစိန်က သဘောမတူလျှင် သီးခြားအစီရင်ခံစာ တင်နိုင်ကြောင်း ပြောပြီး စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ကို ရပ်လိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးသန်းစိန်ကလည်း သီးခြားတင်စရာ မရှိတော့ဟု သဘောတူလာပါသည်။ ထို့ကြောင့်အထက်ပါ အစီရင်ခံစာကို တင်လိုက်ပါသည်။ သို့သော် ဘာကြောင့်မှန်းမသိ။ သက်ဆိုင်ရာတို့က ထိုအစီရင်ခံစာအရ ဘာမှဆက်မလုပ်ပါ။ လူထုကလည်း ငြိမ်သက်သွားပါသည်။

ဤသည်မှာ ထိုခေတ်ထိုကာလက တပ်တွင်းဆိုရှယ်လစ်များ၏ ပြည်သူတို့၏ ဒီမိုကရေစီအခွင့်အရေးများကို စတင် ပိတ်ဆို့လာမှုများ၏ တကွက်တကွင်းအခြေအနေ ဖြစ်ပါသည်။ မရဲတရဲ သွေးတိုးစမ်းလာမှုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော်အနောက်နိုင်ငံ လေ့လာရေးခရီးမှ ပြန်လာပြီးနောက်တွင် တိုင်းပြည်တွင် တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုအန္တရာယ် ကြီးမားလာသဖြင့် ထိုကျူးကျော်မှုကို နှိမ်နင်းရန် တာဝန်ပေးအပ်ခြင်းခံရပြီး ၁၉၅၃ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် မြောက်ပိုင်းတိုင်းမှူးအဖြစ် ခန့်အပ်လိုက်ပါသည်။

တရုတ်ဖြူ သို့မဟုတ် ကူမင်တန်များ၏ ကျူးကျော်မှု သမိုင်းအကျဉ်းချုပ်

တရုတ်ပြည်ကြီးတွင် ချန်ကေရိုတ် ဦးဆောင်သည့် ကူမင်တန်အစိုးရနှင့် မော်စီတုန်းဦးဆောင်သည့် ကွန်မြူနစ်ပါတီတို့ ၂ ဘက် နှစ်ရည်ကြာများ ပြည်တွင်းစစ် ဆင်နွှဲရာမှ ၁၉၄၉ခုနှစ် အောက်တိုဘာလတွင် ကွန်မြူနစ်များက တပြည်လုံးတွင် အောင်ပွဲခံသွားပါတော့ သည်။ ချန်ကေရိုတ်အပါအဝင် ထိပ်သီးကူမင်တန်များ ထိုင်ဝမ်သို့ထွက်ပြေးသွားနိုင်သော်လည်း ကျနော်တို့နိုင်ငံနှင့် နယ်ချင်းဆက်နေသည့် ယူနန်ပြည်နယ်မှ စစ်ရှုံးကူမင်တန် တပ်ပျက်အချို့မှာ ကျနော်တို့၏ အရှေ့ဘက် နယ်နိမိတ်များကို ဖြတ်ကျော်ပြီး ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကျိုင်းတုံခရိုင်ထဲသို့ စတင်ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာပါသည်။

ဝင်လာစက အင်အားမှာ (၈၀၀) လောက်သာဟု ယူဆရပါသည်။ နောင်မှ တဖြည်းဖြည်း များလာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ၁၉၅၀ ဇန်နဝါရီလတွင် တရုတ်ဖြူများက ကျိုင်းတုံမြောက်ဘက်ရှိ မိုင်းယန်းမြို့ကို သိမ်းပိုက်တစ်စွဲလိုက်ပါသည်။ မတ်လထဲတွင် ကျိုင်းတုံအရှေ့ ပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်လာပြီး နောက်ပိုင်းအိမ်ထောင်သည်များပါ လိုက်လာပါသည်။

ကျိုင်းတုံအရှေ့တောင်ဘက် ‘မောင်းလင်း’မှာ အခြေချပြီး အရှေ့ဘက် မဲခေါင်မြစ်(လာအို-မြန်မာ နယ်စပ်)အနောက်ဘက် ကျိုင်းတုံ - တာချီလိတ်လမ်း တောင်ဘက်၊ ယိုးဒယား - မြန်မာနယ်စပ်၊ တြိဂံနယ်မြေတွင် တပ်ဖြန့်ပြီး တပ်စွဲနေထိုင်ခဲ့ကြပါသည်။

၎င်းတို့သည် ယူနန်ပြည်နယ်၊ ကေအမ်တီ (KMT) အမှတ်(၈)တပ်မတော်နှင့် အမှတ်(၂၆)တပ်မတော်တို့မှ တပ်ကြွင်းတပ် ကျန်များဖြစ်ပြီး အမှတ်(၈)တပ်မတော်ကို ဗိုလ်ချုပ်လီမီဦးဆောင်ပြီး၊ အမှတ်(၂၆)ကိုမူ ဒု-ဗိုလ်ချုပ်လူကိုချန်းက ဦးဆောင်ပါသည်။ တချို့ တပ်သားများမှာ ကျိုင်းတုံမြို့တွင်းသို့ပင် တဖြည်းဖြည်း ရုပ်ဖျက်ပြီး စိမ့်ဝင်လာနေပါသည်။

ဗမာ့တပ်မတော်က ၁၉၅၀ ခုနှစ် ဇွန်လဆန်းတွင် လက်နက်ချရန်သို့မဟုတ် တိုင်းပြည်နယ်မြေမှ ထွက်သွားရန် တရုတ်ဖြူများကို ရာဇသံ ပေးလိုက်ပါသည်။ တရုတ်ဖြူများက သူတို့ကိုတိုက်လျှင် သူတို့ကပြန်တိုက်ဖို့ အသင့်ရှိကြောင်း တင်းတင်းမာမာ ပြန်ကြားသည့် အပြင် တချိန်တည်းမှာပင် ယိုးဒယား - မြန်မာနယ်စပ်နှင့် တာချီလိတ်မြို့ကလေးပါ တာချီလိတ်လမ်း - မိုင်တိုင် (၈၁) မှစ၍ ၎င်းတို့က တိုးချဲ့သိမ်းပိုက်လိုက်ပါသည်။

ဗမာ့တပ်မတော် (ထိုစဉ်က ပြည်ထောင်စုတပ်များဟု ခေါ်ပါသည်။) က ကျိုင်းတုံမြို့ထဲ ရုပ်ဖျက်ဝင်ရောက်နေသည့် တရုတ်ဖြူ (၂၀၀) လောက်ကို ဖမ်းဆီးပြီး မိတ္ထီလာ၊ မန္တလေးသို့ပို့ ချုပ်နှောင်ထားလိုက်ပါသည်။ တာချီလိတ်ကိုလည်း ပြန်လည်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်ပါသည်။

သို့သော် ၁၉၅၁ ခုနှစ်တွင် တရုတ်ဖြူများသည် ထိုင်ဝမ်နှင့်အဆက်အသွယ် ရသွားကာ သူတို့၏ ကျူးကျော်ရေးစီမံကိန်းကို စနစ်တကျ ပြင်ဆင်လှုပ်ရှားလာပါတော့သည်။ အမေရိကန်များကလည်း ဝင်ရောက်ကိုင်တွယ် နေကြသည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ်နှစ်ဦးတွင် ဗိုလ်ချုပ်လီမီ ဦးဆောင်သည့် တရုတ်ဖြူအင်အား (၁၀၀၀-၁၅၀၀)မျှသည် ကျိုင်းတုံခရိုင် အနောက် တောင်ပိုင်း

‘မိုင်းဆတ်’ မြို့ကလေးမှာ မိုင်းဆတ်လွင်ပြင်ကို အခြေပြုပြီး အခြေခံစခန်းသစ် ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ကြပါသည်။ နောင်တွင် ထို စခန်းမှာ ဗမာပြည်တရုတ်ဖြူ ကျူးကျော်မှု ဌာနချုပ်ကြီး ဖြစ်လာပါတော့သည်။ ကျိုင်းတုံမြောက်ဘက် မိုင်(၅၀)ကွာရှိ ‘မိုင်းယန်း’ မြို့ကလေးနှင့် ကျိုင်းတုံအရှေ့တောင် (၆၅) မိုင်ကွာရှိ ‘မိုင်းယောင်း’ မြို့ကလေးများတွင်လည်း တရုတ်ဖြူစစ်သား စုဆောင်းရေးနှင့် စစ်လေ့ကျင့်ရေးစခန်းများ ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်ခဲ့ပါသည်။ နေရာအနှံ့အပြားမှ စစ်သားများလည်း စုဆောင်းကြပါသည်။ ထိုင်ဝမ် (ဖော်မို ဆာ) မှ လေ့ကျင့်ရေးမှူးများလည်း ရောက်ရှိလာပြီး စစ်သင်တန်းများပေးကာ တပ်သစ်များ ဖွဲ့စည်းကြပါသည်။ ထိုင်းက ထိုလေ့ကျင့်ရေးမှူးများနှင့် စစ်ပစ္စည်းလက်နက်ခဲယမ်းများကို ဗမာပြည်နယ်စပ် ‘ပွန်ပါကျင်’ သို့ ကားနှင့်ပို့ပေးသည်။ တချို့ကို လေထီးနှင့် ချပေးသည်။

ဤသို့ဖြင့် တရုတ်ဖြူ၏ ကျူးကျော်မှုမှာ သံလွင်မြစ်အရှေ့ဘက်တခြမ်းလုံး ပျံ့နှံ့သွားပြီး မြောက်ဘက်သို့ချဲ့ရာ ‘ဝ-နယ်’ ‘ကိုးကန်နယ်’ ‘သိန္နီနယ်’ များအထိ တိုးချဲ့သွားပြီး၊ အင်အားမှာလည်း (၄၀၀၀) ခန့် ရှိလာပါသည်။ အချက်အချာကျသည့် မြို့ကလေးများတွင်လည်း အခြေခံ စခန်းများ ဆောက်ပြီး အခိုင်အမာ နေထိုင်လာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ဗမာပြည်အတွင်းပိုင်းဝင်ရန် ရည်ရွယ်ချက် ဖြင့် သံလွင်မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းသို့ ကူးလာကာ ဗမာပြည်တောင်ပိုင်း ကယားပြည်နယ်စပ်၊ ကဒူးကြီး ဧရိယာအတွင်းထိပင် ဝင်လာ ပြီး တပ်စွဲလိုက်ပါသည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် ဇူလိုင်လထဲတွင် ဖြစ်ပါသည်။

၁၉၅၁ ခုနှစ် မေလထဲတွင် လီမီသည် ၀ - နယ်မှနေပြီး တရုတ်ပြည်မကြီးကို ကော်လံ (၂) ခု ချွဲပြီး ဝင်တိုက်ပါသည်။ အမေရိကန်များက လေယာဉ်များနှင့် ရိက္ခာများ လိုက်ချပေးပါသည်။ သို့သော် တရုတ်လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်က တိုက်ထုတ်၍ ပြည်မအတွင်း မိုင် အနည်းငယ်သာ ဝင်နိုင်ပြီး (၂) ပတ်အတွင်း အကျအဆုံးများစွာနှင့် ဆုတ်ခွာလာရပါသည်။

ဤမဖြစ်စေလောက် အင်အားကလေးနှင့် ပြည်မကြီးကို ဝင်တိုက်သည်မှာ ထူးဆန်းသဖြင့် ကျနော်က သူတို့၏ရည်ရွယ်ချက်ကို စဉ်းစားကြည့် ရာတွင် စစ်ရေးထက် နိုင်ငံရေး ရည်ရွယ်ချက်ဖြစ်မည်ဟု ယူဆရပါသည်။ တရုတ်ပြည်တွင်း မငြိမ်မသက် ဖြစ်နေသည့်သဘော၊ တရုတ်အစိုးရ တရားဝင် အစိုးရ မဖြစ်နိုင်သည့်သဘော ပေါ်လွင်စေချင်ဟန် ရှိသည်။ ထိုအချိန်က ကိုးရီးယားစစ်ပွဲလည်း ဖြစ်နေသဖြင့် ပြည်မကြီးအတွင်း ကျန်ခဲ့သည့် ကုမင်တန် လူဟောင်းများ အားတက်ပြီး ပုန်ကန်ထကြွစေလိုဟန်လည်း ရှိသည်။ ဤကဲ့သို့ ဝင်တိုက်တာကိုလည်း အကြီးအကျယ် တိုက်နေသလို ဝါဒလည်း ဖြန့်သည်။ ထို့ကြောင့် နောက်ထပ်ယူဆစရာ အချက်တရပ်မှာ အမေရိကန်ပြည်သူများက ချန်ကော်ရိုတ်ကို ဆက်ပြီးဒေါ်လာတွေ၊ အကူအညီတွေ ထောက်ပံ့ပို့ အကျိုးခံစားရမည့် အမေရိကန်အချို့နှင့် ချန်ကော်ရိုတ်တို့ ပူးပေါင်းကြံရွယ်ချက်လည်း ဖြစ်ဟန်ရှိသည်။

သို့သော် တရုတ်အစိုးရတပ်များက တိုက်ထုတ်လိုက်လို့၊ ထို့နောက်ပိုင်းတွင်တော့ ဗမာပြည်အတွင်းပိုင်းကိုသာ ရည်ရွယ်လာပါတော့သည်။ ၁၉၅၁ ခုနှစ် အကုန်တွင် တရုတ်ဖြူအင်အား (၆၀၀၀) ခြောက်ထောင် ကျော်လာပါသည်။ လီမီလည်း လေ့ကျင့်ရေးလူ (၇၀၀) ခေါ်ကာ ထိုင်းမှတဆင့် ထိုင်ဝမ်သို့ ခေတ္တပြန်သွားပါသည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်မှာတော့ တရုတ်ဖြူအင်အား အမြင့်မားဆုံးအထိ တိုးချဲ့ပြီး အလုံးအရင်းနှင့် သံလွင်မြစ်ကို ဖြတ်ကျော်ကာ မြောက်ဘက် ကချင်ပြည်နယ်၊ ဗန်းမော်၊ မြစ်ကြီးနားမှစ၍ တောင်ဘက် မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်အထိ ထိုးဖောက်ကျူးကျော်သည့်နှစ် ဖြစ်ပါသည်။ တပ်သားသစ် စုဆောင်းရေးတွင်လည်း ရှမ်းပြည်နယ်၊ ကချင်ပြည်နယ်တွင်းရှိ တရုတ်လူမျိုးများသာမက၊ ယိုးဒယားပြည် တွင်းက တရုတ်များကိုပါ စုဆောင်းပါသည်။ နောက်အင်အားတသောင်းရှိလာသောအခါ ဒီပီစီတပ်မ (၃) တပ် အသစ်ဖွဲ့ပြီး ဤတပ်များသည် သံလွင်မြစ်ကူး၍ ဗမာပြည်အတွင်းပိုင်းကို ဝင်ရောက်သည့် အဓိကတပ်များ ဖြစ်လာသည်။

ပြောက်ကျား တပ်ခွဲကလေးများကိုလည်း သီးသန့်ဖွဲ့စည်းခဲ့ကြသေးသည်။ ထိုတပ်များကတော့ သံလွင်မြစ်အရှေ့ပိုင်း၌သာ ထားခဲ့သည်။ တရုတ်ဖြူတပ်အားလုံး၏ စစ်သေနာပတိကို ဗိုလ်ချုပ်လီမီကို ထားပြီး၊ တပ်ဖွဲ့များကိုတော့ “ယူနန်နယ်၊ ကွန်မြူနစ်ဆန်ကျင်ရေး - ပြည်သူ့ကယ်တင်ရေး တပ်မတော်” ဟူသော အမည်နှင့် ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။

၁၉၅၂ ခုနှစ်ဖေဖော်ဝါရီလတွင် မိုင်းဆတ်လေယာဉ်ကွင်းကို တရုတ်ဖြူများက ပြင်ဆင်ဖွင့်လှစ်လိုက်နိုင်သည့်အတွက် အရေးကြီးသည့် စစ်လက်နက်၊ လူ (အရာရှိများ)၊ ပစ္စည်းအကူအညီများ ဖော်မိုဆာ (ထိုင်ဝမ်) မှ တိုက်ရိုက်လည်းကောင်း၊ ထိုင်းမှတဆင့်လည်းကောင်း သယ်ယူပို့ဆောင် လာနိုင်ကြသည်။ ထိုင်ဝမ်သို့ ခေတ္တပြန်သွားသည့် ဗိုလ်ချုပ်လီမီလည်း နည်းပြဆရာများ အပါအဝင် သင်တန်းဆင်း လူအင်အား (၇၀၀) နှင့်အတူ လေယာဉ်များနှင့် ထိုမိုင်းဆတ်သို့ ပြန်ရောက်လာသည်။ ထို့နောက် တပ်အင်အားများ စနစ်တကျ တိုးချဲ့ပြီး သင်တန်းများ ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။

ထိုသို့ အင်အားတိုးချဲ့ပြီးနောက် ၁၉၅၂ခုနှစ် တနှစ်လုံး ဗမာပြည်အတွင်းပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်ရေးကို လျင်မြန်စွာ တိုးချဲ့ပြုလုပ် လာကြသည်။ ဗမာပြည်တွင်းမှ ပုန်ကန်ထကြွနေသည့် အစိတ်အပိုင်းများကိုလည်း သွေးဆောင်စည်းရုံးနိုင်ကြသည်။ ထိုသူများမှတဆင့် အတွင်းပိုင်းသို့ စိမ့်ဝင်လာရာ ကရင်သူပုန်များရှိရာ မော်ချီမိုင်းဒေသ၊ ကယားပြည်နယ်၊ ရှမ်းပြည်နယ်စပ်ရှိ ကဒူးကြီးဒေသများအထိ၊ ဝင်ရောက် အခြေချလာနိုင်ပါတော့သည်။

ဤသည်မှာ အချက်အချာကျလှသော မွန္တလေးလမ်းမကြီးကို စစ်တောင်းအရှေ့ဘက် တောင်တန်းများပေါ်မှနေ၍ စတင်ခြိမ်းခြောက်ရန် ခြေကုတ်ယူနေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ထို့နောက် တရုတ်ဖြူဒီပီစီတပ်တပ်သည် ဩဂုတ်လတွင် မော်ချီ ‘ဖာပွန်’ ကိုဖြတ်ကာ ‘မော်လမြိုင်’၊ ‘ကျိကွမ်’ ခရိုင် အတွင်း ဝင်ရောက်ကာ မွန်ဒေသ ပင်လယ်ကမ်းစပ်များ (ကရပွ၊ ပဝ၊ ကော့ခွက်) အထိ ချီတက်တပ်စွဲ ခဲ့ကြပါသည်။ ဤသည်မှာ တောင်ဘက်စစ်ကြောင်းဖြစ်သည်။ ရေကြောင်းဖြင့် အကူအညီများ တိုးချဲ့ပေးပို့နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

အလယ်ပိုင်းစစ်ကြောင်းမှာ ဝ-နယ်၊ ‘ပန်ယန်း’တွင် အခြေပြုပြီး သံလွင်မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းကူးကာ လာရှိုးအရှေ့တောင်ဘက်ရှိ မိုင်းရှူးဒေသတွင်းသို့ ကျူးကျော်ဝင်ရောက် တပ်စွဲလာသည်။ တောင်ကြီးမြို့၏ အရှေ့တောင်ဘက် ‘မိုးနဲမြို့’ အနီးဒေသများကိုလည်း ဝင်ရောက်လာကြသည်။ ကျိုင်းတုံခရိုင်အတွင်းရှိ ‘မိုင်းပူအောင်လွင်ပြင်’ ကို ချီတက်တပ်စွဲကြသည်။ ကျိုင်းတုံ - တောင်ကြီးလမ်းမ ကြီးကို ကြီးကျယ်စွာ ခြိမ်းခြောက်လိုက်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။

ဤသို့ ၁၉၅၂ ခုနှစ် တနှစ်လုံး ဗမာပြည်အတွင်းပိုင်းရောက်အောင် တိုးချဲ့ဝင်ရောက်ပြီးနောက် ၁၉၅၃ ခုနှစ် တွင်မူ ကျနော်တို့၏ တပ်များကို

နေရာအနှံ့အပြားမှ စတင်တိုက်ခိုက်ပါတော့သည်။ တဖက်မှာ ဤကဲ့သို့ စတင်တိုက်ခိုက်ပြီး တဖက်မှာလည်း သူတို့၏ အင်အားကို တနင်္သာရီပင်လယ် ဘက်က ဖော်မိုဆာ (ထိုင်ဝမ်) နှင့် တိုက်ရိုက် သင်္ဘောလမ်းဖွင့်ပြီး တိုးချဲ့ဖို့ ကြိုးကျယ်သည့် စီမံကိန်းနှင့် ကြိုးစားခဲ့သေးသည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ် ဆန်းလျင်ဆန်းချင်း ရှမ်းပြည်အလယ်ပိုင်းဒေသတွင် အချက်အချာဖြစ်သော မိုင်းရှူးနှင့် ‘မိုးအော့’ကို စတင်တိုက်ခိုက် သိမ်းပိုက်လိုက်ကြသည်။ ဒုတိယ ‘လွိုင်ကော်’မြို့ကို တိုက်သော်လည်း အကျအဆုံးများစွာနှင့် ဆုတ်သွားရသည်။ ‘မိုင်းပန်’မြို့ကို တော့ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် သိမ်းပိုက်ရရှိသွားသည်။ တရုတ်ဖြူများ (၃) ရက်ကြာ သိမ်းထားခဲ့ကြသည်။ တချိန်တည်းမှာလိုပင် ဗမာပြည် မြောက်ပိုင်းသို့ ဝင်ရောက်နေသည့် တရုတ်ဖြူတပ်များသည် တရုတ် - မြန်မာနယ်စပ်မြို့များဖြစ်သည့် ‘မူဆယ်’ ‘ကြူကုတ်’ ‘မိုင်းယု’မြို့များကို တပြိုင်နက်တည်း ပိုင်းတိုက်ကြသည်။

မိုင် (၂၈၀) ကျော်ရှိသော တောင်ကြီး - ကျိုင်းတုံလမ်းမကြီးပေါ်တွင်လည်း တရုတ်ဖြူတပ်များ အတော်လှုပ်ရှားကာ၊ တပ်စခန်းများကို ဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ကြသည်။

ဤကဲ့သို့ တရုတ်ဖြူများ ဗမာပြည်တွင်း ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာမှုအပေါ် ဗမာပြည်သူများက အံ့ကြွဆန့်ကျင်လာပါသည်။ ၁၉၅၂ - ၅၃ ခုနှစ် ပါလီမန်ဒီမိုကရေစီခေတ် ဖြစ်သဖြင့် သတင်းစာနယ်ဇင်း လွတ်လပ်ခွင့်များလည်း အသင့်အတင့် ရှိသေးသဖြင့် တိုးတက်သည့် အယူအဆရှိသည့် စာစောင်များ၊ လက်စွဲစာစောင်များလည်း ထုတ်ဝေလျက် ရှိနေပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပြည်သူများ နိုးကြားနေပြီး ထိုအန္တရာယ်ကို မြေရှင်းရန် အစိုးရအား တိုးတက်တောင်းဆိုနေကြပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဖဆပလ အစိုးရအနေနှင့် တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုကို တိုက်ထုတ်ရန် စီစဉ်စိုင်းပြင်းရပါတော့သည်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင် တပ်မတော်မှ နေရာအနှံ့အပြားကို အပြင်းအထန် ပြန်လည်တိုက်ခိုက် သိမ်းယူရပါသည်။ တရုတ်ဖြူတပ်များကို သံလွင်မြစ်အရှေ့ဘက် ကမ်းအထိ ပြန်လည် မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။

တောင်ပိုင်းစစ်ဆင်ရေးတွင်လည်း သံတောင် -မော်ချီလမ်းကို ဗမာ့တပ်မတော်က ပြန်သိမ်းပိုက်လိုက်ပါသည်။ တောင်ငူနယ်ရှိ ကရင် သူပုန်များက တရုတ်ဖြူများကို လက်မခံသဖြင့် အတော်သက်သာသွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ တောင်ငူသာ ရန်သူ့လက်ကျသွားပါက ဗမာပြည် ထက်ပိုင်း ကျိုးသလို ဖြစ်နိုင်ပေသည်။

နောက် တောင်ပိုင်းတွင် ဒုတိယအရေးကြီးသည့် စစ်ဆင်ရေးမှာ ‘ကရပို-ပင်’ပင်လယ်စပ်တွင် တပ်စွဲထားသော တရုတ်ဖြူတပ်များကို ပင်လယ်ကြောင်းမှရော၊ ကုန်းကြောင်းမှပါ တိုက်ခိုက်မောင်းထုတ်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤနေရာတွင် တရုတ်ဖြူများ တပ်စွဲရသည့် အကြောင်း၏ နောက်ကွယ် တွင် အလွန်ကြီးမားသည့် စီမံကိန်းရှိနေကြောင်း နောက်ပိုင်းကျမှ သိလာရပါသည်။ ၎င်းတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဗမာပြည်တွင်း တရုတ်ဖြူတပ်များအတွက် တပ်သစ်များ တည်ဆောက်ဖို့ လက်နက်ပစ္စည်း တန်ပေါင်းများစွာ လိုအပ်ရုံမက တပ်မှူးတပ်သားအပါအဝင် လူအင်အားလည်း အများအပြား လိုအပ်လျက်ရှိရာ ထိုလိုသမျှ ပစ္စည်းများကို သင်္ဘောဖြင့်ပို့ရန် ပင်လယ်ကမ်းစပ် လိုအပ်ပါသည်။ ထိုမှန်ပြည်နယ် ကမ်းစပ်ဒေသများသည် ရေ (၆) ပေ မှ (၉) ပေကျော်အထိ နက်သဖြင့် သင်္ဘောများ အလွယ်တကူ ကပ်နိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုဒေသမှ တရုတ်ဖြူများကို မောင်းထုတ်လိုက်နိုင်သဖြင့် တရုတ်ဖြူ၏ တပ်နောက်ထပ်တိုးချဲ့ရေး အစီအစဉ်ကို အတော်ပင် အားနည်းသွားစေခဲ့ပါသည်။ ထိုဒေသကို ကျနော်တို့တပ်များ တိုက်နေစဉ်မှာပင် ဖော်မိုဆာ (ထိုင်ဝမ်) မှ ပထမအသုတ် သင်္ဘောများသည် တပ်မှူးများ၊ လက်နက်ပစ္စည်းများ သယ်ဆောင်ကာ မြိတ်ကွန်းစုသို့ ဆိုက်ရောက်လာကြောင်း နောက်ပိုင်းသိရပါ သည်။ တရုတ်ဖြူများအနေနှင့် ၎င်းတို့တပ်စွဲထားသော ပင်လယ်ကမ်းစပ်များမှ ဆုတ်ခွာထွက်ပြေးနေရသည့်အတွက် ထိုသင်္ဘောစုနှင့် ပိုင်ယာလက် အဆက်အသွယ်ပြတ်ကာ ဆက်လက်ဝင်မလာနိုင်တော့ဘဲ ဆုတ်ခွာသွားကြရပါတော့သည်။

၁၉၅၃ ခုနှစ် မတ်လတွင် တရုတ်ဖြူများ အခိုင်အမာစွဲထားသည့် မိုင်းတုံနှင့် မိုင်းဆတ်လွင်ပြင်ကို သိမ်းပိုက်ရန်ရည်ရွယ်ချက် အထူး စစ်ဆင်ရေးကြီးတရပ် ပြုလုပ်ရန် မြောက်ပိုင်းတွင် ပြင်ဆင်ပါသည်။ ထိုစစ်ဆင်ရေးမှာ “နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး”ပင် ဖြစ်သည်။

သို့သော် ထိုစစ်ဆင်ရေး၏ ပထမအဆင့်မှာပင် မြန်မာတပ်များ လက်နက်ပစ္စည်းရေး၊ လူအင်အားအများအပြားပါ ကျဆုံး-ဆုံးရှုံးရပြီး ပြန်ဆုတ်ခဲ့ရပါတော့သည်။ တရုတ်ဖြူတပ်များက ကျနော်တို့တပ်များ သံလွင်မြစ်ကျော်သည်ကို စောင့်ကြည့်နေပြီး သံလွင်မြစ် အရှေ့ဘက်ကမ်း တလျှောက် ပေ (၅,၀၀၀) ကျော်မြင့်သည့် တောင်ထွတ်များပေါ်က ယခင် ဂျပန်ဝင်စဉ်က ဆောက်လုပ်ထားသည့် ခံတပ်ငယ်များမှ ခံပြီး၊ ကျနော်တို့တပ်များ အကုန်နီးပါး မြစ်ကူးလာပြီးမှ သံလွင်မြစ်နှင့်ပိတ်ပြီး အကြီးအကျယ်တိုက်ခိုက်ရာ ကျနော်တို့တပ်များ လက်နက်ကြီးအမြောက်များ ထားခဲ့ရပြီး မြစ်ကူး ပြန်ပြေးခဲ့ကြရပါသည်။

ဤမျှအရေးပါသည့် စစ်ဆင်ရေးကြီး ကျနော်တို့ဘက်မှ အရေးနိမ့်သွားရသည့်အတွက် တရုတ်ဖြူများ ပိုမိုအားတက်ကာ ခေါင်းမာစွာ ဆက်လက်လှုပ်ရှား လာပါသည်။

ထိုအတွင်းမှာပင် ပြည်သူ့လူထုကလည်း လှုပ်ရှားအံ့ကြွလာပြီး တရုတ်ဖြူအန္တရာယ် တားဆီးရေးအတွက် တောင်းဆိုလာမှုကြောင့် ဖဆပလ အစိုးရအနေနှင့် စစ်ရေးအရ အရေးယူမှုများအပြင် သံခင်းတမန်ခင်းအဖြစ် ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဧပြီလတွင် ကုလသမဂ္ဂအထွေထွေ ညီလာခံကြီးသို့ ကိုယ်စားလှယ်လွှတ် တိုင်တမ်းရပါတော့သည်။ သက်သေခံ အလုံအလောက်နှင့် တိုင်ကြားသည့်အတွက် နိုင်ငံအများ၏ ထောက်ခံမှုကို ရရှိခဲ့ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ကျူးကျော်သူတပ်များ ထွက်ခွာပေးရမည်ဆိုသော ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ကုလသမဂ္ဂဝင် နိုင်ငံပေါင်း (၆၀) အနက် (၅၉) မဲ ထောက်ခံချက်ဖြင့် ဆုံးဖြတ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကြားနေမဲ ပေးခဲ့သော တဦးတည်းသော နိုင်ငံမှာ တရုတ်ဖြူများပင် ဖြစ်ပါသည်။(ထိုစဉ်က ကုလသမဂ္ဂတွင် တရုတ်ပြည်၏ တရားဝင် ကိုယ်စားလှယ်မှာ တရုတ်ဖြူများပင် ဖြစ်နေပါသေးသည်။)

ထိုစဉ်က ကျူးကျော်သူဟု ဆိုရာတွင် တရုတ်ဖြူဟု နာမည်တပ်ခွင့် မရပါ။“ကျူးကျော်သူ နိုင်ငံခြားတပ်များ”ဟုသာ အမည်တပ်ရပါသည်။ ကျူးကျော်သူ တရုတ်ဖြူဟု ဆိုလိုက်လျှင် တရုတ်ဖြူများကို ရှုတ်ချဖို့၊ ကုလသမဂ္ဂမှ ထုတ်ပစ်ဖို့များအထိ အရေးယူခိုင်းလာမှုများ ဖြစ်လာနိုင်သည်ကို ကာကွယ်ရန်အတွက်နှင့် တရုတ်ဖြူများ နောက်ကွယ်ရှိ ဆရာဝန် အမေရိကန်များ အထိပါ လိုက်ရှုတ်ချလာနိုင်မှုများကို ကာကွယ်ရန်တို့ အတွက်ပါ ဖြစ်ပါသည်။ ဗမာပြည်ဘက်အနေနှင့်လည်း ထွက်သွားပြီးရော သဘောထား လိုက်လျော ခဲ့ကြရပါသည်။

ထိုဆုံးဖြတ်ချက်ကျပြီးနောက် အကောင်အထည်ဖော်ရန်အတွက် မြန်မာ၊ ထိုင်း၊ အမေရိကန်၊ တရုတ်ဖြူ(၄)နိုင်ငံ စစ်ဖက်ကော် မရှင်တရုတ်ပြည်နယ် ဆောင်ရွက်ရန် စီစဉ်ကြရပါသည်။ ထိုဆွေးနွေးပွဲများကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မေလ (၂၂) ရက်နေ့မှ စတင်၍ ပြုလုပ်သော်လည်း အချိန်ဆွဲရန်သာ ရည်ရွယ်ကြောင်း ထင်ရှားလာပါသည်။ နောက်ဆုံး တရုတ်ဖြူကိုယ်စားလှယ်များက ဆုတ်ခွာရေးကို လုံးဝငြင်းပယ် လိုက်ပါတော့သည်။

ပြည်သူလူထုက ကုလသမဂ္ဂ၏ ဆုတ်ခွာပေးရမည် ဟူသောဆုံးဖြတ်ချက်ကြောင့် အုံကြွမှုအရှိန် ကျသွားပါသည်။ မိုးကလည်း ကျလာပါပြီ။ စစ်ရေးအရလည်း နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး အရေးရှုံးနိမ့်မှုကြောင့် ဘာမှ ဆက်မလုပ်နိုင် ဖြစ်နေပါသည်။ ဖဆပလ အစိုးရအနေနှင့်ကလည်း သူ၏ပင်ကိုယ် ဖောက်ပြန်ရေး အနေအထားကြောင့် ပြည်သူလူထု လုံးဝအုံကြွလာအောင် မလုပ်ရဲပါ။ နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး ရှုံးနိမ့်မှုများကို ဖုံးဖိထားခြင်း၊ (၄) နိုင်ငံ ကော်မရှင်အစည်းအဝေးများကို တမင်သက်သက် အချိန်ဆွဲ ပြုလုပ်နေခြင်း စသည့်အချက်များကို ပြည်သူလူထုကို အသိမပေးဘဲ ဖုံးဖိထားပါသည်။

ထိုအချိန်မှာ ကျနော်တို့နိုင်ငံ မျက်နှာအငယ်ဆုံးအချိန် ဖြစ်ပါသည်။ တချို့နိုင်ငံကြီးများက (အထူးသဖြင့် နယ်ချဲ့နိုင်ငံများက) “ဘာကုလသမဂ္ဂ တိုင်မရှာလဲ။ ကိုယ်မခံချင်ရင် ကိုယ့်ဟာကိုယ်တိုက်ပေါ့” - ဟု ငေါ့ကြပါသည်။ “တရုတ်ကို မနိုင်ရင် ဘာလို့လွတ်လပ်ရေး ယူသေးလဲ။ ကျွန်းကလေး တကျွန်းပေါ် တက်နေကြပါလား” - ဟုပင် ပြောင်လှောင်ပြောဆိုခြင်း ခံလာကြရပါသည်။ အလွန်နာကြည်း ဖွယ်ရာ ဖြစ်ခဲ့သည်။

မြောက်ပိုင်းတိုင်းမှူးအဖြစ် ပြောင်းရခြင်း

၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လအတွင်း ကျနော်တို့ တရုတ်ဖြူအန္တရာယ်ကို ခုခံတွန်းလှန်ရန်တာဝန်ပေးပြီး မြောက်ပိုင်းတိုင်းမှူးအဖြစ် ပြောင်းရွှေ့ ခန့်ထားလိုက်ပါသည်။ ကျနော်လည်း မင်္ဂလာဒုံတွင် တောင်ပိုင်းတိုင်းမှူးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေရာမှ မြောက်ပိုင်းတိုင်း ရုံးစိုက်ရာ မေမြို့သို့ ပြောင်းရွှေ့ခဲ့ရပါသည်။

ထိုအချိန်ကလမှာ ဗမာ့တပ်မတော်အတွင်း ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးများ အလွန်ခြေရှုပ်လာသော အချိန်လည်း ဖြစ်ပါသည်။ တရုတ်ဖြူအန္တရာယ်ကို ကုလသမဂ္ဂတိုင်ကြားရာတွင်လည်း နိုင်ငံခြားတပ်များ ရုပ်သိမ်းပေးရမည်ဟူသော ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်လိုက်နိုင် သဖြင့် တရုတ်ဖြူတပ်များကို အလွယ်တကူ မောင်းထုတ်နိုင်လိမ့်မည်ဟု ထင်ယောင်မှားခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် တပ်မတော်အတွင်းရှိ ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးများက ဆိုရှယ်လစ်အမာခံ တဦးဖြစ်သည့် ဗိုလ်ကျော်စိုး (နောင် မဆလဇေတ် - ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီး) ကို ပွဲထုတ်ကာ စစ်ဆင်ရေးမှူးချုပ်ခန့်ပြီး နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေးတိုက်ပွဲ ဆင်နွှဲခဲ့ကြပါသည်။ ထိုကာလက ကုလသမဂ္ဂက ဖွဲ့စည်းပေးခဲ့သည့် (၄) နိုင်ငံ စစ်ကော်မရှင်တွင်လည်း ဗိုလ်အောင်ကြီးက မြန်မာနိုင်ငံကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ ခေါင်းဆောင်အဖြစ် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေပါသည်။

နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး အရေးနိမ့်သွားပြီး (၄) နိုင်ငံ စစ်ကော်မရှင် အစည်းအဝေးကလည်း တိုးတက်မှု ဘာမှမရှိလာသည့် အခါကျမှ ကျနော်တို့ တာဝန်ပေးခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

ကျနော် မေမြို့သို့ မိသားစုအားလုံးပါခေါ်၍ မိုးတွင်းကြီးမှာ ပြောင်းရွှေ့သွားရပါသည်။ ကျနော်အငယ်ဆုံးသား တွတ်တွတ်မှာ (၆) လ သားလေးသာ ရှိပါသေးသည်။ သူ့ကို ၁၉၅၂ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလထဲတွင် မင်္ဂလာဒုံ၌ ဖွားမြင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျနော် မေမြို့ရောက်ပြီး မကြာမီမှာပင် ဘန်ကောက်မြို့၌ ကျင်းပနေသည့် (၄) နိုင်ငံ စစ်ကော်မရှင်က သဘောထားတခု ရရှိလာပါသည်။ အမေရိကန်နှင့် တရုတ်ဖြူကိုယ်စားလှယ်တို့က ဗမာပြည်တွင်းရှိ အရေးကြီးသော တရုတ်ဖြူအခြေခံစခန်းလုပ်ထားသည့် မိုင်းဆတ်၊ မိုင်းတုံ၊ မိုင်းယန်း၊ မိုင်းယောင်းတို့ကို ဗမာ့တပ်မတော်သို့ လွှဲပြောင်းပေးပါမည်ဟု ဆိုလာသည်။ သို့သော် ခေါင်းမာသော တရုတ်ဖြူအချို့လည်း ရှိနိုင်သဖြင့် တိုက်ပွဲ အနည်းအကျဉ်းလည်း ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ဆိုပါသေးသည်။

ထိုအခါ အစိုးရက အထက်ပါနေရာများကို ဝင်မည်၊ မဝင်မည် သဘောထားပေးရန် ကျနော်တို့ မေးမြန်းလာပါသည်။

မိုးတွင်း အလယ်ကြီးဖြစ်၍ အလွန်မြင့်သော တောင်တန်းများအပေါ် ရေစီးသန်သောမြစ် - ချောင်းများ ဖြတ်ချီတက်ရမည့် အရေးမှာ မလွယ်ကူပါ။ တိုက်ပွဲများလည်း ဖြစ်နိုင်သေးသည်ဟု ဆိုထားသေးသည်။ သို့သော် ကျနော်သည် တပ်မှူးများနှင့်ထိုင် အသေးစိတ် ဆွေးနွေးကြည့်ပါသည်။ ထိုအချိန်က တပ်မှားလည်း နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး ရှုံးနိမ့်မှုကြောင့် စိတ်ဓာတ်တစုံတရာ ထိခိုက်ကျဆင်းနေပါသည်။

ကျနော်တို့ အသေးစိတ် တွက်ချက်တိုင်ပင်ပြီးနောက် နွေဥတုတွင် ကြီးကျယ်စွာတိုက်ရသည်ထက် စာလျှင် ယခုဒုက္ခနှင့် တိုက်ပွဲကလေးများကို ရင်ဆိုင်မည်။ သတိ၊ ဝီရိယနှင့် စနစ်တကျ အဆင့်ဆင့် ပြင်ဆင်ပြီး တထစ်ပြီးတထစ် ချီတက်လျှင် အကျအဆုံးနည်းစွာ နှင့် ဖြစ်နိုင်သည်ဟု ထင်မြင်ယူဆပြီး ကျနော်တို့ ချီတက်သိမ်းပိုက်မည်ဟု အကြောင်းပြန်ကြားလိုက်ပါသည်။

သူတို့ပြောဆိုလာသည့် ရက်ချိန်းအမီ သိမ်းနိုင်ဖို့လည်း တပ်တွေကို ခဲရာခဲဆစ် ပြင်ဆင်ရပါသည်။ တပ်သားများ ရိက္ခာပစ္စည်းများ၊ လက်နက်ကိရိယာများ၊ ဝန်တင်လားမြင်းစသဖြင့် လိုအပ်သမျှ စုစည်းပြင်ဆင်ရပါသည်။ သံလွင်မြစ်ကို ရေစီးအသန်ဆုံးအချိန်ဖြစ် သည့် ဝါဆို - ဝါခေါင်တွင် ဖြတ်ကျော်ပြီး မိုင်းပုအောင်တွင် အားလုံးစု-ရပ်စေရပါသည်။

နောက်ဆုံး ရက်ချိန်းနီးကပ် လာစဉ်မှာပင် ကျနော်တို့ အစောကတည်းက သံသယရှိမိသည့်အတိုင်း အမှန်ဖြစ်လာပါသည်။ တရုတ်ဖြူ ကျူးကျော်သူများက ဗမာ့တပ်များကို သူတို့အခြေခံစခန်းများအတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်မပေးနိုင်ဟု ပြောင်ပြောင်ပင် ငြင်းဆိုလိုက်ပါတော့သည်။ အတော်ပင် နာကြည်းခံခက်စရာ ဖြစ်ရပါသည်။

၎င်းတို့ အခြေခံကပင် ရိုးသားမှုမရှိပါ။ မိုးတွင်းကျလာအောင် အချိန်ဆွဲထားပြီး သူတို့ကန်သတ်ပေးသည့် ရက်ချိန်းအမီ နေရာ လေး - ဝါ-နေရာကို ဖယ်ပေးမည်။ ဝင်ရောက်နိုင်လျှင် ဝင်ယူပါဟု ဆိုလာခြင်းဖြစ်သည်။ သူတို့ ရိုးသားလျှင် ထွက်ခွာသွားပေးရုံသာ ရှိသည်။ မိုးတွင်းကြီး ဗမာ့တပ်များ ဝင်လာရမှာမဟုတ်။ ဝင်မလာလျှင် သူတို့တာဝန်ကျေပြီဟု ဝါ'ဖြန့်ရန်အတွက်သာ ရည်ရွယ်ရင်း ဖြစ် သည်။ ကျနော်တို့ဘက်က ဘယ်လိုပဲဖြစ်ဖြစ် ဝင်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက်တော့ သူတို့ အကျပ်ရိုက်သွားပြီး ပြောင်ပြောင်ပင် ငြင်းပယ်ရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် (၄) နိုင်ငံအစည်းအဝေးမှ မြန်မာကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့ နုတ်ထွက်လိုက်သဖြင့် ထိုကော်မရှင်လည်း ပျက်သွားပါတော့ သည်။

ဤနောက်ပိုင်းတွင်လည်း တရုတ်ဖြူများ ဆုတ်ပေးမည်။ အပစ်အခတ် ရပ်စဲထားပါဟု ဆိုလာပြီး ကလေးလူကြီး အိမ်ထောင်သည်များကို ဆုတ်ခွာခြင်း၊ လက်နက်အညံ့စားများသာ ယူသွားခြင်းစသည့် လုပ်ငန်းများ လုပ်ကြပါသေးသည်။

သို့သော် ကျနော်တို့ စိတ်မဝင်စားတော့ပါ။ တရုတ်ဖြူပြဿနာ ဖြေရှင်းရေးသည် မိမိတိုင်းပြည်အင်အားပေါ်တွင်သာ ရပ်တည်ရတော့မည် ဆိုသည့် သင်ခန်းစာကို ကောင်းစွာရရှိခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် ၁၉၅၃ခုနှစ်၊ မိုးဥတုကုန်သောအခါ သံလွင်မြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ တရုတ်ဖြူတပ်များကို ရှင်းလင်းတိုက်ခိုက်ပစ်ရပါသည်။ ဒီဇင်ဘာလ ကုန်တွင်တော့ သံလွင်အနောက်ဘက်ခြမ်းရှိ တရုတ်ဖြူများကို အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ မောင်းထုတ်လိုက်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျနော် ဤစာတမ်းကို ရေးနေစဉ်မှာပင် လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၀) နှစ်ခန့်က ကျနော်ရေးခဲ့ဖူးသည့် “ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးမှတ်တမ်း” စာတမ်းကို ပြန်ရှာဖွေ တွေ့ရှိခဲ့ပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျနော်သတိရသလောက် အတော်ပြည့်စုံစွာရေးထားသည့် စာတမ်းဖြစ်သဖြင့် ပြန် လည်ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

**ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးကြီး
(၁၉၅၄ခုနှစ်မတ်လ-ရက်မှ မေလကုန်အထိ)**

၁။ နောက်ခံသမိုင်းအကျဉ်း

(က) ရန်သူ့နောက်ခံသမိုင်းမှာ ရန်သူမှာတရုတ်ဖြူ ကူမင်တန်များ ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၉ခုနှစ် တရုတ်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဦးဆောင်မှုဖြင့် တရုတ်ပြည်သူ့ လွတ်မြောက်ရေးတပ်မှ ကူမင်တန် ချန်ကေရိုတ်တပ်များကို တိုက်ခိုက်ပြီး တရုတ်ပြည်ကို လွတ်မြောက်စေရာ၊ တရုတ်ပြည်အနောက်တောင်ဘက်၊ ယူနန်ပြည်နယ်မှ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး အမာခံ ဂျင်နရယ်လီဗီဦးစီးသော တရုတ်ဖြူ လေး-ငါးထောင်ခန့် သည် ၁၉၄၉ ခုနှစ်ကုန် ၁၉၅၀ ခုနှစ်ဆန်း၊ ကျိုင်းတုံခရိုင်တွင်း ဝင်လာပြီး မိုင်းဆတ်တွင် အခြေချခဲ့သည်။

၎င်းတို့ကို အမေရိကန်စီ-အိုင်-အေနှင့် ပူးပေါင်းပြီး နောက်ထပ်ဝင်လာသူများနှင့် တရုတ်၊ ဗမာ၊ ထိုင်းစသည်တို့မှလည်း ထပ်ပြီး တရုတ်ဖြူစစ်သားစုပြီး၊ ၁၉၅၁ ခုနှစ်ကျော်တွင် စုစုပေါင်းအင်အား (၁၂,၀၀၀) တသောင်းနှစ်ထောင်ကျော်အထိ တိုးချဲ့စည်းရုံးပြီး ပထမ တရုတ်-ဗမာနယ်စပ်မှ ဗမာပြည်အတွင်း သံလွင်မြစ်အကြား ဗမာပြည်တွင်းတလျှောက်မှာ အခြေခံပြီး နောက်တဖက်က တရုတ်ပြည်နယ်စပ်ပိုင်းကို ဝင်နောက်ယှက်တဲ့ စစ်ဆင်ရေးအသေးစားအချို့ လုပ်ပြီး၊ တဖက်က သံလွင် အနောက်ဘက်ကျော်ကာ ဗမာပြည် အတွင်းပိုင်းသို့ တဆင့်တိုးဝင် ကျူးကျော်ခဲ့သည်။ ထိုအချိန်ကစ၍ ဗမာပြည်သူလူထုထဲတွင် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီက စတင်လှုံ့ဆော်သည့် နယ်ချဲ့နှင့် တရုတ်ဖြူဆန့်ကျင်ရေး လှုပ်ရှားမှုကြီး ပေါ်ထွက်လာခဲ့သည်။

တရုတ်ဖြူများသည် ရှမ်းပြည်နယ်သာမက ကယားပြည်နယ်ကိုပါ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်ပြီး တောင်ငူအရှေ့ မော်ချီမိုင်းဒေသ အထိ၊ ကယားသူပုန်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီးနောက်၊ တောင်ပိုင်းမှ ကရင်နှင့် မွန်သူပုန်များနှင့်လည်း ဆက်သွယ်ကာ ၎င်းတို့ကြီးစိုးရာ (ကရပွဲ - ပင) ဆိုသော ပင်လယ်ကမ်းစပ် ရွာကြီးတွေဝင်၊ တပ်စွဲမှုကို ၁၉၅၂ခု နှစ်တွင် ပြုလုပ်ခဲ့ကြသည်။ ၎င်း၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ နောက်ထပ်ဗမာ ပြည်တွင် ကူမင်တန် တရုတ်ဖြူတပ်သစ်များကို တိုးချဲ့ရန် ထိုင်ဝမ်မှ ကေဒါများ၊ လက်နက်ပစ္စည်းခဲယမ်းများ သင်္ဘောနှင့် တိုက်ရိုက်ပို့ရန် ဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ၁၉၅၃ - ၅၄ ကျမှ ပိုပြီးရှင်းရှင်းသိလာရသည်။ ထိုနေရာမှ ဗမာပြည်မှ ဘိန်းများကို တိုက်ရိုက်နိုင်ခြားသို့ ထုတ်နိုင်သဖြင့် ထိုင်းပုလိပ်ကတဆင့် ရောင်းနေရာတထက် ပိုမြတ်စွန်းနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ပင်လယ်လမ်းကိုဖောက်ရန် ကြိုးစားခြင်း ဖြစ်ပုံရသည်။

တရုတ်ဖြူကျူးကျော်လာသည့် ရည်ရွယ်ချက်များမှာ-

၁။ နယ်စပ်မှ တရုတ်ပြည်မကြီး အစပ်ဝင်ပြီး နောက်ယှက်နေခြင်းဖြင့်၊ တရုတ်ပြည်တွင် မငြိမ်းချမ်းသေးဟူသော အကြောင်းပြချက်ဖြင့် ကုလသမဂ္ဂက တရုတ်ပြည်အသိအမှတ်ပြုရေးကို အချိန်ဆွဲထားပြီး တရုတ်ကွန်မြူနစ်တိုင်းပြည်အား ဆန့်ကျင်ရေး ဆက်လုပ်သွားရန်။

၂။ ဗမာအစိုးရကို လုံးဝ အမေရိကန်နောက်လိုက် ဖြစ်စေရန်။

၃။ အလားတူ အရှေ့တောင်အာရှ နိုင်ငံများ၊ ထိုင်းအပါအဝင် အခြားတိုင်းငယ်ပြည်ငယ်တွေအပေါ်လည်း ဒြိုင်းခြောက်လွှမ်းမိုးပြီး၊ အမေရိကန်ဩဇာခံများ ဖြစ်စေရန်။

၄။ လက်တွေ့လုပ်နေရင်းက ရလာတဲ့ ဘိန်းအရောင်းအဝယ် အကျိုးအမြတ်များကလည်း မက်လုံးတလုံးဖြစ်လာဟန် ရှိသည်။

၅။ တရုတ်ပြည်တွင်းရှိ ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေးသမားများ၊ ချန်ကေရိုတ်နောက်လိုက်များအတွက်လည်း အမေရိကန်က သူတို့ ဘက်ကနေပြီး ကွန်မြူနစ်တရုတ်ပြည်ကို ဝင်တိုက်ပေးမည့် မျှော်လင့်ချက်ကို ဖြစ်စေပြီး၊ တရုတ်ပြည်တွင်း ဆူလှုပ်ရှားမှုများကို ဆက်လက်ဖြစ်စေရန်သည့် သဘောလည်း ရှိသည်။

ဗမာအစိုးရ (ဗဆပလအစိုးရ) အနေနှင့်လည်း လူထုအုံကြွလာမှုကြောင့် မလွှဲမရှောင်သာ တရုတ်ဖြူကိစ္စ ကိုင်တွယ်လာရသည်။ ကုလသမဂ္ဂမှာ တိုင်တမ်းသည့်အတွက် ထိုနိုင်ငံခြားတပ်များ ဆုတ်ခွာပေးရေးကို တရုတ်ဖြူ၊ ထိုင်း၊ အမေရိကန်နှင့် ဗမာ (၄) နိုင်ငံ အစည်းအဝေးထိုင်ပြီး ဖြေရှင်းရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ရသည်။ ၁၉၅၃ခုနှစ်တွင် ထိုင်း၌ ထို (၄) နိုင်ငံအစည်းအဝေးများ ကျင်းပခဲ့သည်။ ဗိုလ်နေဝင်းတို့က ထိုဆွေးနွေးမှုများအရ တရုတ်ဖြူအဓိက အင်အားများ ထွက်သွားလိမ့်မည်ဟု ထင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုအခွင့်အရေးယူပြီး တပ်တချို့ ဝင်ရောက်ချီတက် တိုက်ခိုက်လိုက်ရင် လွယ်လွယ်နှင့် အောင်နိုင်မည်ဟု တွက်ဆခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် အစဉ်အလာအရရော၊ အဆင့်နေရာအရရောကျော်ကာ၊ သူတို့ဆိုရှယ်လစ်ပါတီမှ တပ်မှူးအချို့နှင့် ဝင်တိုက်ဖို့ စီစဉ်ကြပါသည်။ တပ်တွင်းရှိနေသော ကွန်မြူနစ်ယမ်းသူများ၊ မျိုးချစ်များကိုကျော်၍ နေရာပေးနိုင်အောင် စီစဉ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ထို“နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး”သည် သံလွင်မြစ်ကျော်ဝင်လာသော ဗမာ့တပ်မဟာကို တရုတ်ဖြူတပ်များက သံလွင်အရှေ့ဘက်ကမ်းအတွင်းပိုင်းအထိ ဆုတ်ပေးပြီးမှ သံလွင်နှင့်ညှပ်ပြီး ပြန်တိုက်ချလိုက်လို့ ထိုတပ်မဟာ ပျက်သွားပြီး သံလွင်အနောက်ဘက်ကမ်းသို့ ဖရိုဖရဲ ပြန်ဆုတ်ပြေးလာခဲ့ရာ လက်နက်ကြီးများ ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ ထိုတိုက်ပွဲအပြီး တရုတ်ဖြူများကလည်း သူတို့မဆုတ်နိုင်ဟု ပြောငြင်းဆန်လိုက်သဖြင့် (၄) နိုင်ငံအစည်းအဝေးမှ

ဗမာကိုယ်စားလှယ်များလည်း အရှက်ကွဲခဲ့ရပြန်သည်။ ဗမာစစ်တပ်လည်း စိတ်ဓာတ်ကျဆင်းသွားတော့သည်။

တချိန်တည်းလောက်မှာပင် တောင်ပိုင်းက ဗမာတပ်များက (ကရပိ-ပင) ဒေသ တပ်စွဲထားသည့် တရုတ်ဖြူတွေကို တိုက်ထုတ်လိုက်လို့ ထိုင်ဝမ်က နောက်တပ်မ (၂) ဖွဲ့- ဖွဲ့ဖို့ လက်နက်-ပစ္စည်း-လူများသယ်လာသည့် သင်္ဘောငယ် (၆) စင်းသည်လည်း မြိတ်ကျွန်းစုမှ လှည့်ပြန်သွားရ ပါသည်။

ဗမာအစိုးရအနေနှင့်ကလည်း တရုတ်ဖြူကိစ္စ ရပ်ထား၍မရ။ ဆက်ပြီးတတ်နိုင်သမျှ ပြေရင်းရန်နှင့် မိမိစစ်တပ် ပြန်လည်စိတ်ဓာတ် တက်ကြွလာစေရန်အတွက် ထိုကိစ္စဖြေရှင်းရန် တပ်တွင်းအစဉ်အလာ ရှိသည့် ကွန်မြူနစ်ဘက်ယိမ်းသည့် မျိုးချစ်တပ်မှူးများကို ၁၉၅၃ ခုနှစ်၊ မိုးရာသီတွင် စလွဲခဲ့ရပါတော့သည်။

ထို့ကြောင့် ၁၉၅၃-၁၉၅၄ကာလများတွင် ဗမာ့တပ်မတော်သည် သံလွင်အနောက်ဘက်ရှိ တရုတ်ဖြူများကို မော်ချီမိုင်းကစပြီး သံလွင်မြစ်ကမ်းအထိ ပထမ စစ်ဆင်ရေးအငယ်စားများနှင့် ရှင်းပစ်ပြီး၊ ၁၉၅၄ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလကုန်ကစ၍ “ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေး” အမည်နှင့် သံလွင်အရှေ့ တရုတ်ဖြူဌာနချုပ်နှင့် အခြေခံစခန်းကြီးကို တိုက်ခိုက်ပြီး၊ တရုတ်ဖြူများကို ထိုင်းနယ်စပ်အထိ မောင်းထုတ်နိုင်ခဲ့ပြီး ဗမာပြည်ပေါ် ခြိမ်းခြောက်နေသည့် တရုတ်ဖြူအန္တရာယ်ကြီးကို ဖယ်ရှားပစ်လိုက်နိုင်သည်။

၂။ အခြေခံအခြေအနေ အချက်အလက်များ

(ဤသည်မှာ တိုက်ပွဲတစ်ပွဲ၊ ပြဿနာတစ်ရပ်ကို ဆင်နွှဲဖြေရှင်းရန်အတွက် စီမံကိန်းတခု ရေးဆွဲရန် နည်းလမ်းများ ဖြစ်ပေသည်။)

(က) ရည်ရွယ်ချက်-၁။ မိမိတို့၏ တာဝန်ကျေပွန်ရမည်။

၂။ လက်တွေ့အရ ဆောင်ရွက်နိုင်မည့်ဘောင်အတွင်း လုပ်ဆောင်နိုင်စွမ်း ရှိရမည်။

၃။ ဤ ၂ ချက်ပေါ် မူတည်ပြီး ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြတ်ပြတ်သားသား ဖြစ်ရမည်။

ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့်အချက်များ

တရုတ်ဖြူနောက်တွင် အမေရိကန်ရှိခြင်း။ တရုတ်ဖြူများ ကျောပေးလှုပ်ရှားနိုင်သည့် ထိုင်းနယ်စပ်ကြီး ရှည်လျားစွာ ရှိနေခြင်း။

မိမိတပ်အင်အားလည်း သိပ်မရှိ။ မတောင့်တင်း။ တောင်ပေါ်တိုက်ပွဲ အတွေ့အကြုံလည်း မရှိ။ နောက်က ထောက်ပံ့ရေးလမ်း လည်း ရှည်လျားစွာ မလိုက်နိုင်။

ထို့ကြောင့် တရုတ်ဖြူများကို အပြီးအပိုင် ရှင်းလင်းပစ်ဖို့မလွယ်။

ထို့ကြောင့် ရည်ရွယ်ချက် ပထမဆင့်အနေဖြင့် ဗမာပြည်အပေါ် ခြိမ်းခြောက်နေသည့် တရုတ်ဖြူ အန္တရာယ်ကို တွန်းလှန်ဖယ် ရှားပစ်ရန်။ တရုတ်ဖြူများအား အခြေခံအားဖြင့် ဗမာပြည်အတွင်းပိုင်း ထိုးဝင်ကျူးကျော်နိုင်မည့် နေရာများကနေပြီး ‘ထိုင်း’ နယ်စပ်သို့ မောင်းထုတ်ရန် ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ မိမိ၏ ရည်ရွယ်ချက်ကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ပြတ်ပြတ်သားသား သိပြီးနောက်တွင် ဘက် (၂) ဘက် (ရန်-ငါနှစ်ဘက်) ၏ ထူးခြားချက်များကို ရှာဖွေရသည်။

(ခ) ရန်သူ

အင်အား ၁။ တသောင်းနှစ်ထောင်ကျော်ရှိပြီး သုံးထောင်ခန့်မှာ မိမိယခု စစ်ဆင်ရေးနှင့် တိုက်ရိုက်မကျသော တောင်ကြီး-ကျိုင်းတုံကားလမ်း မြောက်ဘက် သံလွင်အရှေ့နှင့် တရုတ်နယ်စပ်အကြားတွင် တရုတ်နယ်စပ် နောက်ယှက်ရေးနှင့် ဘိန်းကိစ္စလုပ်ငန်း များလုပ်နေကြသည်။

၂။ ၉,၀၀၀ခန့်မှာ ထိုလမ်း၏ တောင်ဘက်၊ ဗမာပြည်အတွင်းပိုင်း ကျူးကျော်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဘိန်းကိစ္စလုပ်ငန်းများလုပ်ရန်ဖြစ်သည်။

၃။ ထိုရန်သူအင်အား ၉,၀၀၀ ၏ အခိုင်အမာ တပ်ဖြန့်ပုံမှာ (၁) ပထမလေယာဉ်ကွင်းရှိတဲ့ မိုင်းဆတ်တွင် အခြေခံဌာနချုပ် ထားရာက အတွင်းပိုင်း ပိုမိုလှုပ်ရှားနိုင်ဖို့နှင့် (မိုင်းဆတ်လည်း နာမည်ကြီးလာသဖြင့်) ထိုင်းနယ်စပ်အနီး ပွန်ပါကျင်ဒေသသို့ ၁၉၅၂ ခုနှစ် ကုန်လောက်တွင် ဌာနချုပ်ကို ပြောင်းထားခဲ့သည်။ (၂) မိုင်းဆတ်ဒေသတွင်မူ ကင်းစခန်းသာ ဖွင့်ထားပြီး ကာကွယ်ထားသည်။ (၃) အမိ က ရှေ့တန်းဌာနချုပ် - မိုင်းတုံတွင်ထားပြီး၊ အမိက အခိုင်အမာ ခံစစ်နေရာကို မိုင်းတုံဒေသနှင့် သံလွင်မြစ်အကြား မိုင်းတုံမှ (၁၀) ကီလိုမီတာ ကွာတဲ့ ပေ ၅,၀၀၀ ခန့်စီမြင့်တဲ့ တောင်ကုန်း (၃) ခု- ဖိုခုံလောက်ဆိုတွင် ခံကတုတ်ကြီး (၃) ခု တည်ဆောက်ထားပြီး အခိုင်အမာ ခံထားသည်။ မိုင်းတုံမှ သံလွင်ကူးတို့ဆိပ် ‘ဝမ်ဆလာ’ အထိ (၆) ပေကျယ် ‘လားလမ်း’ က၊ ထိုတောင် (၃) လုံးကို ဖြတ်သွားသည်။ (မည်သူမဆို မိုင်းတုံ၊ မိုင်းဟန်၊ ပွန်ပါကျင် မြေပြန့်ကို လွှမ်းမိုးလိုသူအဖို့၊ ၎င်းတောင် (၃) လုံး ကိုလည်းကောင်း၊ ၎င်းသံလွင်-မိုင်းတုံလမ်းကိုလည်းကောင်း သိမ်းထားနိုင်မှ ရေရှည်လွှမ်းမိုးနိုင်မည် ဖြစ်သည်။) (၄) ရန်သူရှေ့ဖျား ခံစစ်မှာ သံလွင်ကူးတို့၊ ဝမ်ဆလာနှင့် ၎င်းစခန်းကျင်တွင် တပ်စွဲထားသည်။ ယင်းမှာ သံလွင်အနောက်ဘက်ကမ်းမှ ရိက္ခာစုရန်ဖြစ်သည်။ အခြားနေရာများမှာ (၅) မိုင်းပုလုံတွင်လည်း စခန်းခွဲတခု၊ (၆) ၎င်းနောက် ပို အရှေ့ဘက်ကျသော ထိုင်းနယ်စပ်-တာချီလိတ်-မဲဆိုင်ဒေသတွင် စခန်းခွဲကြီးတခု ရှိသည်။ (၇) ရန်သူ၏ သေနင်္ဂီဗျူဟာ အရံ တပ်အင်အား (၃,၀၀၀) သုံးထောင်ခန့်ကို မိုင်းဟန်၊ ပွန်ပါကျင်ဒေသတွင် ချထားသည်။ (၈) နည်းပရိယာယ် အရံတပ်အင်အား (၁,၀၀၀) တထောင်ခန့်ကို မိုင်းပုလုံနှင့် အထက်ပါတောင် (၃) လုံးနှင့် မိုင်းတုံအကြားတွင် ချထားသည်။

၄။ ရန်သူတပ်မှူးချုပ်။ ။ ဗိုလ်ချုပ်လီမီ မကျန်းမမာဖြစ်လာ၍ တပ်မှူးအသစ် တင်ရသည်။ ထိုတပ်မှူးအသစ်မှာ ထိုင်ဝမ်ရှိ အကြီးအကဲ တဦး၏သားဖြစ်ပြီး ငယ်စဉ်ကတည်းက အမေရိကန်ရှိ အကယ်ဒမီ ဗိုလ်သင်တန်းကစ၍ တပ်မအဆင့်အထိ သင်တန်းပေါင်း (၈) ခုလောက် တက်ခဲ့ရသူ။ စစ်အတွေ့အကြုံ လုံးဝနီးပါး မရှိသူ။ အထက်လွှာများ၏ လူယုံ။ လူလတ်ပိုင်းအရွယ်။ ဗိုလ်ချုပ်တဦး ဖြစ်သည်။

၅။ ရန်သူတို့၏ စစ်ပညာအဆင့်။ ။ တပ်ရင်းအထက် တပ်မှူး အတော်များများ အတွေ့အကြုံ အသင့်အတင့်မျှသာ ရှိသည်။

ဗိုလ်ချုပ်အဆင့်များမှာ တပ်မှူးဟောင်းများဖြစ်ပြီး အတွေ့အကြုံ အတော်အသင့် ရှိသည်။ သို့သော် ဗိုလ်ချုပ်လီမီလောက် စိတ်ဓာတ်ရော အတွေ့အကြုံပါ ရှိသူများ မဟုတ်ကြပါ။ တပ်သားများမှာ မူလတပ်သားဟောင်းမှာ သုံးပုံတစ်ပုံကျော် ခန့်သာရှိပြီး စစ်အတွေ့ အကြုံ အသင့်အတင့် ရှိကြသော စစ်မှုထမ်းများ

ဖြစ်သည်။ ကျန်တပ်သား အများစုမှာ ဒေသအလိုက် စုဆောင်းထားသော တပ်သားသစ်များ ဖြစ်နေကြသည်။

၆။ ရန်သူစိတ်ဓာတ်။ ။ (က) ဗမာပြည်သူတို့၏ တစ်ခဲနက် အုံကြွဆန့်ကျင်မှု။ (ခ) တရုတ်ပြည်တွင်း တရုတ်ကွန်မြူနစ် အစိုးရအပေါ် လွတ်မြောက်ခံစား လူထု၏ ထောက်ခံတက်ကြွနေမှု။ (ဂ) သူတပ်းတိုင်းပြည်အပေါ် မတရား ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှု။ (ဃ) မိမိတို့၏ အနာဂတ် မရေမရာ ဖြစ်လာမှု - စသည်တို့ကြောင့် တရုတ်ပြည်တပ်သားများအကြား စိတ်ဓာတ်တဖြည်းဖြည်း ကျဆင်းလာနေကြသည်။ ရန်သူအထက် တပ်မှူးကြီးအများစုမှာ ဘီန်းမှရရှိသည့် အကျိုးအမြတ်ကြောင့်လည်းကောင်း၊ ဗမာ့တပ်ကို အထင်သေးသ ဖြင့်လည်းကောင်း စိတ်ဓာတ် အတော်အသင့် ခိုင်မာနေပုံရသည်။

သို့သော် ကမ္ဘာ့အခြေအနေ တစ်ခုတရားပြောင်းလဲလာမှုက သူတို့စိတ်ဓာတ်ကို ထိခိုက်လာစေပါသည်။ ၎င်းတို့၏ဆရာ အမေရိကန်အဖို့ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ပြီးကာစ အနုမြူဗုံးကိုင်၍ ဗိုလ်လုပ်နိုင်ခဲ့သော်လည်း နောက်ပိုင်းဆိုဗီယက်ယူနီယံကလည်း အနုမြူဗုံးရိုလာခဲ့သည်။ ထို့ပြင် အမေရိကန်အဖို့ ကိုးရီးယားစစ်တွင် တရုတ်ပြည်အပေါ် ထင်သလို မလွှမ်းမိုးနိုင်ဘဲ စေ့စပ်ပြေငြိမ်းလိုက်ရသဖြင့် ထိုကိုးရီးယားစစ်ကြီးကို မိမိတို့ အနာဂတ်နှင့် ယှဉ်တွဲထားခဲ့သော တရုတ်ပြုစိုလ်ချုပ်များ စိတ်ဓာတ် ထိခိုက်သွားခဲ့ကြပုံ ရပါသည်။

၇။ ရန်သူ့လက်နက်။ ။ (၁) တရုတ်ရိုင်းဖယ် အများစု ဖြစ်သည်။ (၂) ၎င်းတို့သည် တပ်မတော်အဆင့်အထိ ဖွဲ့ထားသော်လည်း လက်နက်ကြီးများမှာ တပ်ရင်းသုံးလက်နက်ကြီးများသာ ဖြစ်သည်။ ၆၀ မမ မော်တာနှင့် ကျနော်တို့ တပ်ရင်းသုံး ၃ လက်မ မော်တာနှင့် အလားတူ မော်တာများသာ ရှိသည်။ ၎င်းမော်တာများပင်လျှင် ကျည်များများ မသုံးနိုင်။ တရုတ်ပြည်မှ ထွက်ပြေးလာသူများ ဖြစ်သဖြင့် လက်နက်ကြီးများ သယ်မလာနိုင်။ အမေရိကန်မှ ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအပြီး ထုတ်လုပ်သော တောတွင်းသုံး လက်နက်အချို့ ရှိသော်လည်း ပေါ်လွင်သွားမှာစိုး၍ ထုတ်မသုံးရဲပေ။ မိုင်းလည်း မရှိပေ။

၈။ မိမိအခြေအနေ။ ။ **အစိုးရတပ်အခြေအနေ**

- အင်အား။ ။ (၁) ခြေလျင်တပ်ရင်း (၄) ရင်းနှင့် အရံတပ်များ
- သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း (၁) ...တပ်ရင်းမှူး-ဒုဗိုလ်မှူးကြီး တင်ဦး (ယခုNLD)
 - သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း(၂)...တပ်ရင်းမှူး-ဒုဗိုလ်မှူးကြီးမြဝင်း (ကွယ်လွန်)
 - သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း (၅) ...တပ်ရင်းမှူး-ဒုဗိုလ်မှူးကြီးမောင်လွင် (ယခုNLD)
 - ချင်းတပ်ရင်း (၃) ...တပ်ရင်းမှူး-ဗိုလ်မှူးရောဒရစ်
 - ခြေလျင်တပ်ရင်းများမှ တပ်ခွဲ (၂) ခွဲ
 - ကချင်တပ်ရင်း(၄)မှ တပ်ခွဲ (၂) ခွဲ

- (၂) မိမိလက်နက်အင်အား
- ၂၅ ပေါင်ဒါ အမြောက်တပ်ခွဲ (၁) ခွဲ...အမြောက် (၈) လက်
 - ၆ ပေါင်ဒါ တင့်ကားပစ်အမြောက် (၂) လက်
 - ၇၆မမ ယူဂိုစလပ်တောင်ပေါ်ပစ်အမြောက် (၂) လက် (စစ်တိုက်ခါနီးမှ မမျှော်လင့်ဘဲ ကပ်၍ရသည်)
 - လေတပ် (ဒုတိယကမ္ဘာစစ်မှ အကျန်များ)
 - ဆီးဖိုင်းယား (ခေါ်) ခုံးကျည်ပစ်တိုက်လေယာဉ် (၉) စီး
 - သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ရိက္ခာချရန် ဒါကိုတာ (၃) စင်း (ထိုစဉ်က ရဟတ်ယာဉ်များ မရှိသေးပါ)

ထို့ကြောင့် တိုက်ခိုက်ရေး အင်အားပေါင်းမှာ * လူအင်အား ၆,၀၀၀ (ခြောက်ထောင်)

- သယ်ယူရေးအတွက်လား ၁ , ၀၀၀ (တထောင်)
- အထမ်းသမား ၃,၀၀၀ (သုံးထောင်)
- ၆ ပေါင်ဒါအမြောက်နှင့် ကျည်သယ်ရန် ဆင် (၂၅) စီးတို့ ဖြစ်ပါသည်။

(၃) မိမိတို့၏ စစ်ရေးအတွေ့အကြုံ ... (၁) မိမိတပ်များ နိုင်ငံခြားရန်သူနှင့် အကြီးအကျယ် စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်သော အတွေ့အကြုံ မရှိ။ အထူးသဖြင့် အမြောက်၊ လေယာဉ်၊ လက်နက်ကြီးများနှင့် ဟန်ချက်ညီညာစွာ တွဲတိုက်သည့် အလေ့အထ မရှိခဲ့။ (၂) မိမိတပ်များ တောင်ပေါ်တိုက်ပွဲ အတွေ့အကြုံ လုံးဝမရှိသလောက်ဖြစ်ရာ ယခု တိုက်ရမ္မာက ပေ (၃,၀၀၀) မှ ပေ (၇,၀၀၀) အမြင့် အကြား တိုက်ရမ္မာ ဖြစ်သည်။ (၃) မိမိတပ်များမှာ ပြည်တွင်းမှာလည်း တပ်ဖြန့်ပြီး တာဝန်ယူလာခဲ့ရသ ဖြင့် လေ့ကျင့်ရေးလည်း ကောင်းကောင်းမလုပ်နိုင်ကြ။

(၄) မိမိတို့၏စိတ်ဓာတ်။ ။ နဂါးနိုင်စစ်ဆင်ရေး ရှုံးထားသဖြင့် စိတ်နည်းနည်း လေးနေကြသည်။ သို့သော်လူထု၏ ရှေ့တန်းသို့ ထောက်ခံအားပေးမှု၊ စစ်ဆင်ရေးအတွက် ပြင်ဆင်ရာတွင် ဘက်စုံမှု စတာတွေကြောင့် နောက်ပိုင်း အားတက်လာကြသည်။ ဤကဲ့သို့ ဘက် ၂ ဘက်၏ အခြေအနေများကို တွက်ချက်ပြီးသောအခါ အခြားထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များမှာ ...

- ဃ။ မြေအခြေအနေ
- ၁။ ပေ (၃,၀၀၀) နှင့် ပေ (၇,၀၀၀) အကြား တောင်ပေါ်ဒေသတွင် စစ်ဆင်ရေး လုပ်ရမှာ ဖြစ်သည်။
 - ၂။ မိမိတပ်အနေနှင့် ရန်သူနှင့်တိုက်ပွဲရှေ့မှာ သံလွင်မြစ်ကြီးက ကာစီးထားသည်။
 - ၃။ ဗမာပြည်မကို တရုတ်ပြုစိုများ ကျူးကျော်နိုင်ရန် အကောင်းဆုံး အခြေခံရန်ဒေသမှာ မိုင်းတုံ၊ မိုင်းဟန်၊ ပွန်ပါကျင် မြေပြန့်ဒေသ ဖြစ်သည်။ ဤနေရာမှနေ၍ တရုတ်ပြည်နယ်စပ်ကို အနှောက်အယှက်ပေးနိုင်သည်။ ၎င်းတို့၏ နောက်ခံအားပေးတိုင်းပြည် ‘ထိုင်း’ နယ်စပ်နှင့်လည်း နီးသည့်နေရာ ဖြစ်သဖြင့် ၎င်းတို့၏ ဘီန်းလုပ်ငန်းလည်း အဆင်ပြေ။ ထောက်ပံ့ရေးနှင့် ရိက္ခာကိစ္စပါ ချောမောနိုင်သည့် နေရာလည်း ဖြစ်ပေသည်။
 - ၄။ ၎င်းဒေသကို ထိုးစစ်ဝင်ရန် အကောင်းဆုံးလမ်းမှာ သံလွင်အနောက်ဘက်ကမ်းရှိ မိုင်းပန်မြို့မှ ကားလမ်းကြမ်း တစ်တံတိုင်း ရှိထားသော

သံလွင်အရှေ့ကမ်း ဝမ်ဆလာကူးတို့ဆိပ်။ ၎င်းမှ တဆင့် မိုင်းတုံသို့ (၆) ပေ ကျယ်လားလမ်း အတိုင်းဖြစ်သည်။

၅။ မိုင်းပုလုံနှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင် သံလွင်အနောက်ဘက်ကမ်းအထိ ကားသွားနိုင်ရန် လမ်းကိုအနည်းငယ်ပြုပြင်ရုံနှင့် ရရှိနိုင်သည်။

၆။ မိုင်းပျဉ်းမှ မိုင်းပုအောင်သို့ နွေဥတု ကားလမ်းရှိပြီး ထိုမှတဆင့် မိုင်းဆတ်သို့ လားလမ်းဖြင့်ချီတက်နိုင်သည်။

၇။ ရာသီဥတု။ ။ စစ်တိုက်မည့်အချိန်မှာ နွေဥတု ဖြစ်သဖြင့် အနွေးထည်မလို၊ ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ချီတက်နိုင်သည်။ သို့သော် မေလ ၂၀ နောက်ပိုင်း၊ မွန်ဆွန်းဝင် မိုးစရွာနိုင်သဖြင့် တိုက်ပွဲမြန်မြန် မပြီးပါက တောင်ပေါ်တွင် ဆက်တိုက်ရန် ခဲယဉ်းသည်။

၈။ အချိန်နှင့် အကွာအဝေး။ ။ စစ်ဆင်ရေးအချိန်မှာ မတ်လ (၁) ရက်နေ့မှ စပါက မေလလယ်အထိ အချိန်နှစ်လခွဲ ရမည်။

ထိုကာလအတွင်း မိမိတို့ ရည်မှန်းချက်ထမြောက်လောက်အောင် စစ်ဆင်ရေးလုပ်ချိန် လုံလောက်သည်ဟု ယူဆသည်။ သိမ်းပိုက်သင့်သောဒေသမှာ တရုတ်ဖြူများ ဗမာပြည်အတွင်းပိုင်းသို့ ထိုးဝင်ကျူးကျော် နောက်ယှက်နိုင်မည့် အခြေခံဒေသအဖြစ် လုပ်နိုင်သည့်ဒေသ မိုင်းတုံ၊ မိုင်းဟန်၊ ပွန်ပါကျင် မြေပြန့်နှင့် နောက်တဆင့် မိုင်းဆတ်ပါရက ပိုလုံခြုံမည်။

၁။ နိုင်ငံရေး၊ စီးပွားရေး၊ ကျန်းမာရေးစသည့်တိုက်ပွဲနှင့် အကြားဝင်မည့် အချက်အလက်များ...

၁ - ကမ္ဘာ့အခြေအနေ-အထက်တွင် အချို့အချက်များ ဖော်ပြပြီးဖြစ်သည်။ အမေရိကန် အနေနှင့် ကိုးရီးယားစစ် အရေးနိမ့်ပြီးကတည်းက သြဇာကျလာသည်။ အထူးသဖြင့် အာရှတွင် အာရှပြည်သူ့အများစုက အမေရိကန်မှန်းတီးမှု၊ ဆန့်ကျင်မှုဒီရေ စတင်မြင့်တက်လာနေသော ကာလ ဖြစ်သည်။ ကမ္ဘာ့စစ်လိုလားတဲ့ အားထက်၊ ငြိမ်းချမ်းရေးအားက လွှမ်းမိုးလာနေတဲ့ကာလ ဖြစ်သည်။ ထိုအတွင်း အဆပလ အစိုးရက တရုတ်ဖြူ ကျူးကျော်မှုကို ကုလသမဂ္ဂကို တိုင်လိုက်သဖြင့် အမေရိကန် အကျပ်အတည်း တွေ့နေရသည်။

၂ - ဗမာပြည်တွင်းတွင်လည်း ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ၏ စတင်လှုံ့ဆော်မှုကြောင့်လည်းကောင်း၊ မြေပေါ်လက်ဝဲပါတီများ၏ လှုပ်ရှားမှု (ဥပမာ-ဆရာကြီးသခင်ကိုယ်တော်မှိုင်း၏ ကမ္ဘာ့ငြိမ်းချမ်းရေးလှုပ်ရှားမှုများ) များကြောင့် ဗမာပြည်သူများအကြား အမေရိကန်နှင့် နောက်လိုက် တရုတ်ဖြူဆန့်ကျင်ရေးလှိုင်းများ ကြီးထွားလာရာ၊ ဤအခြေအနေများကြောင့် စစ်တိုက်ရမည့် အစိုးရစစ်တပ်အနေနှင့်လည်း စိတ်ဓာတ်မြင့်တက်စေ ခဲ့ပါသည်။

၃ - ဖဆပလအစိုးရထဲမှ အမေရိကန်ဘက်ယိမ်းသည့် ရိုဏ်းက တရုတ်ဖြူကျူးကျော်မှုကို မတိုက်လိုသော်လည်း အင်္ဂလိပ်ဘက် ယိမ်းသည့်ရိုဏ်းက အတော်အသင့်တိုက်လိုသည်။ သို့သော် သူတို့လည်း တကယ်အသေအကျေ မတိုက်ဘဲ၊ တရုတ်ဖြူကိစ္စ ပြီးသွားစေ လိုသည်။ အကြောင်းမှာ အမေရိကန်၏ မျက်မှန်ချင်းကိုလည်း မခံချင်၊ တရုတ်ဖြူနှင့် စစ်တိုက်ရလျှင် ပြည်တွင်းစစ်တိုက်မည့် အင်အားတွေ လျော့နည်းသွားနိုင်ပြီး ကွန်မြူနစ်များကို မချေမှုန်းနိုင်မှာလည်း စိုးရိမ်စိတ်တို့ကြောင့် ဖြစ်ပေသည်။

၄ - စီးပွားရေး။ ဖဆပလအစိုးရအနေနှင့် စပါးဈေးကောင်းရနေသဖြင့် ပြည်တော်သာခေတ်လိုပင် ကြွေးကြော်နေသောအချိန် ဖြစ်ရာ ဤစစ်ပွဲမျိုးကို တိုက်နိုင်အောင် ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေ တောင့်တင်းသည်။ လူထုစီးပွားရေး ကျပ်တည်းမှု သိပ်မပြင်းသေးသည့် ကာလလည်း ဖြစ်နေသည်။ သို့ရာတွင် တရုတ်ဖြူတို့ဘက်တွင် တပ်မှူးအများအပြားမှ ဘိန်းလုပ်ငန်းအရသာတွေ့သွားပြီဖြစ်၍ ၎င်းတို့၏ ကိုယ်ကျိုးစီးပွားနှင့် အမေရိကန်၏ နိုင်ငံရေး ဆန္ဒ ထပ်တူကျနေ၍ ဤစစ်ပွဲ မြန်မြန်ပြီးပြတ်လိမ့်မည်ဟု မမျှော်လင့်နိုင်။

၅ - ရှမ်းပြည်လူထုမှာ တရုတ်ဖြူတပ်များ၏ ဖိနှိပ်မှုအမျိုးမျိုးကြောင့် တရုတ်ဖြူကို ဆန့်ကျင်သော်လည်း၊ စော်ဘွားအချို့ကမူ တရုတ်ဖြူနောက်တွင် အမေရိကန်ပါနေသဖြင့် အားကိုးအားထားစိတ်နှင့် ဖိတ်ခေါ်မှုများ ရှိနေသည်။

၆ - ဗမာပြည်တွင်းရှိ လက်နက်ကိုင် ပုန်ကန်နေသူ လူမျိုးစုအဖွဲ့အစည်းအချို့ကလည်း မိမိတို့အတွက် အကူအညီရလိုခြင်းစိတ်ဖြင့် ပူးပေါင်း ဆက်ဆံမှုများ ရှိကြသည်။

၇။ နှစ်ဘက်၏ အားသာချက်၊ အားနည်းချက် များကို သုံးသပ်ခြင်း

(က) နှစ်ဘက်အင်အား။ ။ အင်အားတွင် ရန်သူက မိမိတို့ထက်သာသည်။ သို့သော်ရန်သူ အနေနှင့် တပ်ကိုနေရာ အများအပြားမှာ ဖြန့်ခွဲချုပ်ထားရသဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ ထိုးမည့်ဘက် စုမသွားစေဘဲ ဆက်ပြန်နေအောင် ဟန်ပြလုပ်ငန်းများနှင့် ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ပါက မိမိတို့ ဘက်က တပန်းသာနိုင်သည်။ မထိန်းချုပ်နိုင်ပါက အခက်အခဲ ကြီးမားနိုင်သည်။ အကယ်၍ ရန်သူက မိမိတို့တိုက်မည့်ဘက် မသိဘဲ ယခုလို ခွဲဖြန့် ထားရလျှင် မိမိတို့က ရှိသမျှအင်အားကို အလုံးအရင်းနှင့် ရန်သူအားနည်းသည့် အဓိက နေရာကို ထိုးဖောက်ပါက ထိုစစ်မျက်နှာတွင် အားသာနိုင်သည်။ အဓိက ရန်သူတပ်များ ယခုအတိုင်းပြန်နေအောင် လုပ်ရန်နှင့် ရန်သူ၏ သေနင်္ဂဗျူဟာ အရံတပ်နှင့် နည်းပရိယာယ်အရံတပ်များကို လိုရာမသုံးနိုင်ဘဲ သောင်တင်အောင်လုပ်ရန် အရေးကြီးသည်။ ထိုသို့လုပ်နိုင်ပါက မိမိတို့က ထိုးဖောက်စစ်ကစားနိုင်သည့် အားသာသည့် အခြေအနေ ရောက်နိုင်သည်။

(ခ) ရန်သူတပ်မှူးချုပ်အကြောင်း သိရချက်အရ မိမိတို့အားသာနိုင်သည်။ ထိုတပ်မှူးချုပ်ကို ရွေးချယ်ရာတွင် အတွေ့အကြုံ အရည်အချင်းထက် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ယုံကြည်မှုအပေါ် အခြေခံ၍ ရွေးချယ်ခန့်ထားခြင်းဖြစ်သဖြင့် ထိုအတွေ့အကြုံမရှိသည့် တပ်မှူးအပေါ် မိမိတို့က အမြတ်ထုတ် စစ်ကစား၍ စစ်ဆင်ရေးများ လုပ်သွားနိုင်သည်။ ဤသည်မှာ မိမိတို့အတွက် အခွင့်သာချက်ကြီးတခု ဖြစ်သည်။

(ဂ) ရန်သူအောက်ခြေ တပ်မှူးအများစုမှာလည်း စစ်ရေးအတွေ့အကြုံ ယေဘုယျ အားနည်းသူများ ဖြစ်သည်။ မိမိတို့ စစ်ပရိယာယ်ကစားမှု ကောင်းလျှင် မိမိတို့ကစားရာကို ပါလာနိုင်သည်။ မိမိတို့ ဖိစီးစီး လုပ်ကြံလျှင် ရန်သူစိတ်ဓာတ်ကျလွယ်မည်။ ဤသည်မှာလည်း ရန်သူ၏ အားနည်းချက်တရပ်ဖြစ်သည်။

(ဃ) ရန်သူတို့၏ စိတ်ဓာတ်တွင် စိုးရိမ်ကြောင့်ကျမှု တခုရှိသည်။ ၎င်းတို့သည် တရုတ်ပြည်မကြီးတွင် တရုတ်ပြည်သူ့လွတ်မြောက်ရေး တပ်မတော်သားများ (တရုတ်ကွန်မြူနစ်တပ်များ) နှင့် တိုက်ခွဲရာတွင် လေးဘက်လေးတန်ပိုင်းပြီး နောက်နှင့်လည်း အဆက်ဖြတ်ကာ ပိုင်းဝန်းချေမှုန်းမှုကို ခံခဲ့ရ၍ ဒါမျိုးကို အလွန်ကြောက်သည်။ အထူးသဖြင့် သူတပါးနိုင်ငံတွင် ဤကဲ့သို့ပိုင်းပြီး ချေမှုန်းခံရမှာကို အလွန်ကြောက်ရွံ့ပုံ ရသည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့က ဤနည်းကိုသုံးနိုင်သုံး မသုံးနိုင်လျှင်လည်း ပိုင်းပတ်ဖြတ်တောက်မည့်ဟန် ခြိမ်းခြောက်လျှင် အမြန်ဆုတ်ပြေးဖို့ စိတ်ဓာတ်

အမြန်ကျဆင်း ယိမ်းယိုင်နိုင်သည်။

(င) စိတ်ဓာတ်အရ မိမိတို့တပ်က တရားတဲ့စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရသဖြင့် ဘက်စုံက သာသည်။ နိုင်ငံတကာကလည်း အမေရိကန်ကို ရှုတ်ချနေ။ ပြည်တွင်းပြည်သူလူထုကလည်း မိမိတို့ကို ထောက်ခံအားပေးနေသဖြင့် မိမိတို့တပ်များ တက်ကြွသည်။

(စ) တောင်ပေါ်တိုက်ပွဲအတွေ့အကြုံအနေနှင့်မူ ရန်သူကသာ၍ ပို၍လည်း အပင်ပန်းခံနိုင်သည်။ သို့သော်စစ်ပွဲမှာ နှစ်လ ခွဲသာဖြစ်၍ မိမိတို့သိပ်မပင်ပန်းနိုင်။ (ထို့အတွက် ပြင်ဆင်သည့်အနေနှင့် မိမိတပ်သားများကို နေ့စဉ်ရေဖူးထဲတွင် ဆားနည်းနည်း ခပ်သောက် စေရမည်။ ရေရှား၊ ရေပြတ်ပါက လေယာဉ်မှ ရေစည်များ၊ ရေခဲတုံးများ ချပေးရန်လည်း စီစဉ်ရသည်။ တောတွင်း ရေရနိုင်သည့် အပင်များ (ဥပမာ-ဝါးပင်) ကို ခုတ်၍ ရေခဲရန်လည်း သင်ကြားပေးရသည်။)

(ဆ) စစ်ပညာတွင်မူ နှစ်ဘက် - တဦးနှင့်တဦး သိပ်မထူးခြား။ သို့ရာတွင် မိမိတို့တပ်များအနေနှင့် အမြောက်၊ လေယာဉ်တို့ဖြင့် တွဲဖက် တိုက်ခိုက်သည့်အတွေ့အကြုံ မရှိ။ ထို့ကြောင့် စစ်မတိုက်မီ စုရပ်တွင် ၃ ပတ်မျှ ရှိနေစဉ် လေ့ကျင့်ပေးခဲ့ရသည်။

(ဇ) သို့ရာတွင် စုရပ်တွင် တပ်များစုဝေး ရောက်ရှိပြီးနောက် ကျန်းမာရေးစစ်ဆေးသောအခါ မိမိတပ်များသည် ပေ (၃၂၀၀၀) ကျော် တောင်တန်းများပေါ်တွင် စစ်ဆင်ရေးလုပ်နိုင်လောက်အောင် ကျန်းမာရေးအဆင့်မမီကြောင်း ဆရာဝန်များက ပြောလာကြ၍ အစည်းအဝေးခေါ်ကာ ၃ ပတ်အတွင်း ကျန်းမာရေးကောင်းလာရန် နည်းလမ်းများရှာကြရာ အထူးရိက္ခာနုန်း ထုတ်ပေးခြင်း၊ တနေ့-နေ့ အချိန် အနည်းဆုံး (၄) နာရီမျှ နားချိန်အိပ်ချိန်ပေးခြင်းတို့ လုပ်ရန်ဖြစ်သည်။ အထူးရိက္ခာတွင် နေစဉ်အသားနှင့်အရက်နည်းနည်းပါ ပေးကျွေးပေးသည်။ လေ့ကျင့်ရေးများကိုလည်း သိပ်ပင်ပန်းပန်း မလုပ်စေဘဲ၊ ကျန်းမာသူများကိုသာ နမူနာပြုစေပြီး၊ အများစုကို လိုက်ကြည့် ခိုင်းရုံသာ ကြည့်ခိုင်းသည်။ သို့ဖြင့်အချိန်မီအသင့်ဖြစ်အောင် လုပ်ရသည်။ ဤကျန်းမာရေး အခြေအနေ အခြေခံအားဖြင့် တောင်ပေါ် တိုက်ပွဲ ရေရှည်မဆင်နိုင်။ ဤသည်မှာ မိမိတို့၏ အားနည်းချက်ဖြစ်သည်။

(ဈ) လက်နက်တွင် မိမိတို့ဘက်မှ အမြောက်နှင့် လေကြောင်းတွင် ရန်သူထက် အရေးသာနေသည်။ သို့ရာတွင် သံလွင်အရှေ့ ဘက်ကမ်းတွင် ကားလမ်းမဖောက်ရသေး၍ အမြောက်များ သယ်နိုင်မည်မဟုတ်၍ အဓိက လေကြောင်းသာ အားကိုးရမည်ဖြစ်ရာ ကတုတ်တိုက်ပွဲများတွင် အကြိတ် အနယ်တိုက်ဖို့ အလွန်ခက်မည်။ ထို့ကြောင့် ဆင်ဖြင့်သယ်ယူနိုင်သော တင်ကားပစ် (၆) ပေါင်ဒါ ၂ လက်၊ လေယာဉ် (၉) စီးဖြင့်သာ တိုက်ရပေမည်။ ရန်သူမှာ အတွေ့အကြုံနည်းသူများဖြစ်သဖြင့် ဤမျှသော လက်နက်ကြီးများဖြင့်ပင် တိုက်ခိုက်ထိုးဖောက်နိုင်စရာ ရှိသည်။ နောက် ရန်သူထံတွင်လည်း လက်နက်ကြီးမရှိဘဲ တပ်ရင်းလက်နက် (၃) လက်မ မော်တာမျိုးကိုပင် ကျည် များများမသုံးနိုင်၍ မိမိတို့အမြောက် ၂ လက်ကို ရန်သူကတုတ်နား တိုက်ရိုက်ကပ်ပြီး ပစ်နိုင်မည်။ မီတာ ၆၀၀ နှင့် ၁,၀၀၀ ကြားထိ ယူသွားပြီး တိုက်ရိုက်ပစ်နိုင်မည်ဖြစ်၍ သိပ်မဆိုးလှပါ။ နောက်ဆုံးတပ်ထွက်ခါနီး ယူဂိုစလပ် ၇၆ မမတောင်ပေါ်ပစ် အမြောက် ၂ လက်ထပ်ရသဖြင့် အတော်အသင့် အားရှိလာသည်။

(ည) မြေအခြေအနေ

၁-ရန်သူဘက်က အခြေခံ အားလုံးနီးပါး အရေးသာနေသည်။

၂-ပထမ ရေစီးသန်လှသော သံလွင်မြစ်ကြီး ကာထားသည်။ သို့ရာတွင် ရန်သူမှာ တဖက်ကမ်းတလျှောက်လုံး တပ်ဖြန့်ထားနိုင်ခြင်းမရှိသဖြင့် ရန်သူမရှိသည့် နေရာသို့ ကူးပြီးမှ အချက်အချာ ကူးတို့ဆိပ်နှင့် ကမ်းပါးတို့၌သာ တပ်စွဲထားသည့် ရန်သူကို တိုက်နိုင်သည်။ မြစ်ကြောင့် စစ်အရှိန် မထိခိုက်ရအောင် ဓာတ်ဆီပိပိုများဖြင့် ပဲ့ချိတ်တပ်ထားသော ကူးတို့ဖောင်ကလေးများစွာလည်း ဖန်တီးပြီး လူနှင့်ပစ္စည်းများ ကူးရသည်။ အခက်ဆုံးမှာ လက်နက်ကြီးသယ်ရန် ဆင်အတွက် ဖောင်ကြီးလုပ်ရတာ ဖြစ်သည်။ ဤနည်းများဖြင့် သဘာဝ အရံအတားဖြစ်နေသော သံလွင်၏ အတားအဆီးကို အားပျော့သွားအောင် လုပ်ရသည်။

၃ - တောင်ပေါ်တိုက်ပွဲ တိုက်ရမည်ဖြစ်၍ မိမိတို့က တပန်းရှုံးနေသော်လည်း ထိုအားနည်းချက်ကို ပြန်ထေမိနိုင်အောင် ကားလမ်းများကို တတ်နိုင်သမျှ တောက်လျှောက်ဖောက်သွားရန် ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် တိုက်ကွက်ရွေးရာတွင်လည်း ကားလမ်းအလွယ် ဖောက်နိုင်မည့် နေရာကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ရသည်။

၄ - မြေအခြေအနေအရ မိမိတို့တပ်ဘက်မှ အားသာချက်ကြီးတခုမှာ တရုတ်ဖြူတို့က ၎င်းတို့၏ ဌာနချုပ်ကို မိုင်းဟန် - ပွန်ပါကျင်ဘက် ပြောင်းပြီး တပ်စွဲထားသဖြင့် ထိုနေရာကို ဝင်သိမ်းရန် လမ်းများပွင့်သွားခြင်း ဖြစ်သည်။ ထိုနေရာကိုဝင်ရန် တလမ်းမှာ မိုင်းဟန် - ဝမ်ဆလာမှ မိုင်းတုံလမ်း(ထိုလမ်းမှာ ကားလမ်းဖြစ်ပြီး အတော်ကောင်းသည်။) နောက်တလမ်းမှာ မိုင်းဟန်မှ အရှေ့တည့်တည့် သံလွင်ကျော်ပြီး မိုင်းဟန် - ပွန်ပါကျင်ဘက်သို့ တိုက်ရိုက်ဝင်နိုင်သည့်လမ်း (ဤလမ်းသည် ပထမလမ်းထက် ပိုနီးသည်။ မြောက်ဘက်မှာ တပ်စွဲထားသည့် တရုတ်ဖြူတပ်များနှင့်လည်း ဝေးနေ၍ ရန်သူအားနည်းသည်။) ထို့ကြောင့် တရုတ်ဖြူဌာနချုပ်ကို တိုက်ရိုက်ထိုးနိုင်သည်။ ထိုလမ်းကိုသုံးလျှင် မိမိတို့တပ်၏အားနည်းချက်မှာ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းဖွင့်ရန် ခက်ခဲခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိတို့ စစ်ဆင်ရေးစဉ်းစားရာတွင် ဤသည်ကို အဓိကအချက်အဖြစ် ယူဆရမည်။ သို့သော်မိမိတို့တပ်၏ ရိက္ခာထောက်ပံ့မှုကို လေကြောင်းမှ ချပေးနိုင်စွမ်းရှိသဖြင့် မိမိတို့၏ အားသာချက်တရပ် ဖြစ်လာပေသည်။

၄။ မိမိတို့က လုပ်နိုင်မည့်နည်းလမ်းများ။ ၎င်းအပေါ် ရန်သူတို့က တုံ့ပြန်နိုင်ချက်နှင့် နောက်ဆုံး မိမိတို့လုပ်ရန် နည်းလမ်း များ သုံးသပ်ချက်။

(က) ဘုရင့်နောင် စစ်ဆင်ရေး၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ - တရုတ်ဖြူများ ဗမာပြည်မကို မခြိမ်းခြောက်မလွှမ်းမိုးနိုင်ရန်။ ၁၉၅၄၊ မေလ ၁၅ ရက် မတိုင်မီ (၁) အဓိက မိုင်းတုံ-မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင် မြေပြန့်ကွင်းနှင့် (၂) နောက် မိုင်းဆတ်နှင့် မိုင်းဆတ်ကွင်းကိုပါ သိမ်းပိုက်နိုင်ရန် သတ်မှတ်ထားသည်။

(ခ) အထက်ပါ ရည်ရွယ်ချက် အောင်မြင်ရန် မိမိတို့ဘက်က လုပ်နိုင်မည့် နည်းလမ်းများ-

၁-အထက်ပါ ဒေသနှစ်ခုသို့ ချီတက်နိုင်မည့် လမ်းကြောင်း အဓိက (၄) လမ်း ရှိသည်။

ပထမလမ်း ... မိုင်းပြင်း-မိုင်းပုအောင်မှ မိုင်းဆတ်သို့ နောက်မှ မိုင်းတုံကွင်း။

ဒုတိယလမ်း...သံလွင်မြစ်ကူးပြီး၊ မိုင်းပုလုံကိုသိမ်းပြီး ၎င်းမှတဆင့် မိုင်းဆတ်သို့မဟုတ် မိုင်းတုံဘက်သို့ တဆင့်စီသိမ်းရန်။

တတိယလမ်း...ဝမ်ဆလာကူးတို့မှ မိုင်းတုံကို သိမ်း၊ ၎င်းကွင်းပြင်ကိုသိမ်းပြီးနောက် မိုင်းဆတ်ကွင်းဆက်သိမ်းရန်။

စတုတ္ထလမ်း...မိုင်းပန်မှ အရှေ့သံလွင်ဘက်ချိုဖြတ်ပြီး၊ တိုက်ရိုက်မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်တို့ကို တိုက်သိမ်းရန်။ နောက်မှ မိုင်းဆတ်ကွင်း ဆက်သိမ်းရန်။

၂-အထက်ပါ လမ်း (၄) ခုတွင် နှိုင်းယှဉ်ချက်အရ လက်တွေ့ပို၍ အခွင့်သာသော လမ်းမှာ တတိယနှင့် စတုတ္ထ (၂) လမ်း ဖြစ်သည်။ ပထမနှင့် ဒုတိယလမ်းမှာ မိမိရည်မှန်းချက်ကို အဓိက တိုက်ရိုက်မရောက်ဘဲ လက်တွေ့လည်း များစွာခက်နိုင်။

၃-တတိယနှင့် စတုတ္ထ နှစ်လမ်းအနက် တိုက်ရိုက်လမ်းဖြစ်သော စတုတ္ထလမ်းသည် စိတ်ကူးအရ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ဖြစ်သော်လည်း မိုင်းပန်မှ သံလွင်အထိ ကားလမ်းလုံးဝမရှိ။ တဖန်သံလွင်ကမ်းမှ မိုင်းဟန်သို့လည်း လားလမ်းပင် ကောင်းကောင်းမရှိ။ လမ်းတွင်လည်းကောင်း၊ မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်ကွင်းတွင်လည်းကောင်း ရန်သူက အခိုင်အမာ နေရာစွဲ ခံစစ်ကြီးဆင်ခဲ့သော် လက်နက်ကြီးများသယ်ရန် ခက်ခဲ။ ဆက်သွယ်ရေးလမ်း၊ ထောက်ပံ့ရေးလမ်းဖွင့်ရန်လည်း ခက်ခဲပေသည်။ ထို့ကြောင့် တတိယလမ်းကို စဉ်းစားရာတွင် မိုင်းပန်မှ ဝမ်ဆလာအကြား ထက်ဝက်ကျော်မှာ ကားလမ်းရှိပြီးဖြစ်၍ အနည်းငယ် ဆက်ဖောက်လျှင် သံလွင်ကမ်းသို့ ရောက်နိုင်သည်။ နောက်ဝမ်ဆလာမှ မိုင်းတုံအထိ (၆) ပေကျယ် လားလမ်းကြီး ရှိသဖြင့် ပေါ်တာအလုပ်သမား (၃,၀၀၀) ဖြင့် ဒေါ်ဂျစ်သွားကားလမ်း ဖောက်ပါက အလွန်ဆုံး တပတ်အတွင်း နွေကားလမ်း ပေါက်နိုင်သည်။ အကယ်၍ ရန်သူက (မိမိတို့ အစိုးရိမ်ဆုံးဖြစ်သော) လမ်းခုလတ်မှလည်းကောင်း၊ မိုင်းတုံကွင်းမှလည်းကောင်း နေရာစွဲခံကတုတ် အဆင့်ဆင့် စစ်ပွဲနှင့်ခုခံလျှင် နောက်ဆုံး နောက်ပိုင်းချန်ထားမည့် (၂၅) ပေါင်ဒါ အမြောက်ကြီးများကို ကားလမ်းအတိုင်း ဆွဲချလာနိုင်ပြီး ပစ်ခတ်မှုမီးအား ကြီးကြီးဖြင့် တိုက်ခိုက်နိုင်သည်။ ခဲယမ်းရုပ်ဝတ္ထု များလည်း အလွယ်တကူ သယ်ယူနိုင်သည်။ ထို့ပြင် ရန်သူက (နောက်တနည်း) မိမိနောက်ပိုင်းကို ပိုင်းပတ်၊ ထိုးသုတ်ချေမှုန်းစစ်ဆင်လျှင် မိမိတို့က ကားလမ်းဝန်ရိုးတလျှောက် အခိုင်အမာ အဆင့်ဆင့် တပ်စွဲထားခြင်းဖြင့် ယင်းသို့တိုက်ခိုက်မှာကိုလည်း ကာကွယ်နိုင်သည်။ နောက် မိုင်းတုံ အစပ်အထိ ကားလမ်းပေါက်ပြီးကား၊ ၎င်းမှ ပွန်ပါကျင်အထိကွင်းကို ရှင်းရန်လိုအပ်ပါက နောက်ပိုင်းက သံချပ်ကာကားများပင် ကားလမ်းအတိုင်း ဆွဲတင်နိုင်မည်။ ထိုသို့ဆိုပါက ထိုကွင်းကို လုံးဝလွှမ်းမိုးနိုင်မည်။ ထို့ကြောင့် ထိုတတိယလမ်းကို မိမိတို့၏ အဓိကပဟိုစစ်ကြောင်း ဝင်ထိုးရန် သတ်မှတ်လိုက်သည်။ ထိုလမ်း၏ နောက်ထပ်အားကောင်းချက်တရပ်မှာ ကားလမ်းပေါက်နိုင်သဖြင့် နောက်ဆက်ပြီး ထောက်ပံ့ရေးလမ်းကြောင်း ဖွင့်ကာ ရှေ့တိုက်ပွဲများကို ဆက်တိုက်နိုင်၊ ထိန်းထားနိုင်ပေသည်။

၄-စတုတ္ထလမ်းမှာ ရန်သူဘက်ကကြည့်လျှင် စိုးရိမ်ဖွယ်ရာကြီး ဖြစ်နေသဖြင့်၊ ၎င်းကိုအသုံးချ စစ်ကစားလျှင် အကျိုးရှိနိုင်မည်။ အကယ်၍ မိမိတို့က ထိုလမ်းက တိုက်မည့်ဟန်၊ ဟန်ပြုလုပ်နိုင်လျှင် ၎င်းတို့၏ တပ်မှူးချုပ်မှာ အတွေ့အကြုံ မရှိသူလည်းဖြစ်၍၊ အရေးရှိက မိမိကိုယ်မိမိ ကာကွယ်ရေးသာ စိတ်စောမည်ဖြစ်ရာ သူ့လက်ထဲက သေနင်္ဂဗျူဟာ အရံတပ်ကို အဓိက စစ်မျက်နှာ မိုင်းတုံသို့ မပို့တော့ဘဲ ထိုဟန်ပြုစစ်ကြောင်းကိုသာ ကာကွယ်ရန် လုပ်ပေမည်။ ၎င်းမှာ ရန်သူတပ်မှူးအားနည်းချက်နှင့် မြေအခြေအနေအရ မိမိဘက်က တပန်းသာမှုအပေါ်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့ဘက်က လေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်မှု အရေးသာမှုအပေါ်တွင်လည်းကောင်း၊ မိမိတို့က အမြတ်ထုတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့သော တောင်ပေါ်စစ်ပွဲတွင် ရန်သူသေနင်္ဂဗျူဟာ အရံတပ်ကို ဘေးတနေရာ ရောက်အောင် လည်းကောင်း၊ ဘေးတွင်သောင်တင်သွားအောင်လည်းကောင်း လုပ်နိုင်လျှင် စစ်ပွဲတဝက် နိုင်ပြီ ဖြစ်သည်။

၅-ထိုဟန်ပြု စစ်ကြောင်းလုပ်ခြင်းဖြင့် နောက်ထပ်ရနိုင်သည့် အကျိုးကျေးဇူးမှာ (အဓိကထိုးစစ်ဘက်) မိုင်းတုံမှ ရန်သူများအဖို့ ၎င်းတို့ကို နောက်ကဖြတ်ပိုင်းတော့မည့် သို့မဟုတ် ၎င်းတို့ဌာနချုပ်ကို တိုက်ရိုက်တိုက်တော့မည့်ဟု ခြိမ်းခြောက်ရာ ရောက်သဖြင့်၊ ၎င်းတို့ အကြောက်ဆုံး အပိုင်းခံ ချေမှုန်းခံရမှာကို ကြောက်ရွံ့ပြီး စိတ်ဓာတ်ပျက်ပြားစေနိုင်ခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ အဓိက ထိုးစစ် မိုင်းတုံစစ်မျက်နှာတွင် မိမိတို့ဘက်က များစွာ အရေးသာမှုကို ရစေနိုင်သည်။

၆-အကယ်၍ ရန်သူက သူ၏ သေနင်္ဂဗျူဟာ တစိတ်တပိုင်းကို မိုင်းတုံစစ်မျက်နှာဘက်သို့ ပို့ပြီး ထိုနေရာတွင် ရေရည်မြေကတုတ်စစ်ဖြင့် ခံလျှင်လည်း ထိုဟန်ပြုစစ်ကြောင်းက မိုင်းတုံနှင့် မိုင်းဟန်အကြား ဝမ်ဆင်ကို ဝင်သိမ်းပြီး ရန်သူဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကို ဖြတ်ကာ တောင်ဘက် ကနေ၍ မိုင်းတုံကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်သည်။ သို့မဟုတ် ရန်သူဌာနချုပ်ကိုပင် ဆက်လက်ခြိမ်းခြောက်ရေး လုပ်နိုင်သည်။ သို့သော် ရန်သူ့တပ်မှူး၏ ထူးခြားချက်အရ သူ့အရံတပ်ကို အဝေးမလွှတ်ရဘဲ အနီးကရန်သူကိုဘဲ ရင်ဆိုင်ခိုင်းဖို့ များသည်။ ဤ နည်းဖြင့် အရံတပ်ကြီး သောင်တင်နိုင်သည်။

(ဂ) သို့ဖြင့် မိမိတို့ အနေနှင့် ပထမအဆင့်အဖြစ် အရေးကြီးသော ဆုံးဖြတ်ချက်နှစ်ချက်ကို ချလိုက်နိုင်ပေသည်။

၁-မိမိတို့ အဓိကထိုးမည့် စစ်လမ်းကြောင်းမှာ တတိယလမ်း-ဝမ်ဆလာမှ မိုင်းတုံလမ်းကြောင်းကိုရွေးချယ်လိုက်ပြီး-

၂-စတုတ္ထလမ်းဖြစ်သည့် မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်ဘက်ထိုးမည့် ဟန်ပြုစစ်ကြောင်းတကြောင်းကို ခရီးတိုထိုးဖောက်နည်းဖြင့် ထိုးသွင်းခြိမ်းခြောက်ပြီး အဓိကအားဖြင့် ရန်သူ့သေနင်္ဂဗျူဟာ အရံတပ်ကို ထိန်းချုပ်ရန် ဆုံးဖြတ်လိုက်သည်။

(ဃ) ထို့ပြင် တခြားစစ်ကြောင်း၊ စစ်မျက်နှာများမှ ရန်သူများကို နည်းမျိုးစုံဖြင့် ဆွဲထားရန် ဟန်ပြုခြိမ်းခြောက်မှုများ၊ ထိထိမိမိ လုပ်ရန်လည်း ဆုံးဖြတ်ကြသည်။ အခိုင်အမာ လုပ်ငန်းများမှာ-

၁-မိုင်းဆတ်သို့ချီတက်မည့် ဟန်ဖြင့် မိုင်းပုအောင်တွင် လေယာဉ်ကွင်းငယ်တခု တည်ဆောက်ခြင်း။

၂- မိုင်းပုလိုကို ထိုးမည့်ဟန်ဖြင့် သံလွင်ကူးတို့ဆိပ်သွားရာ အနောက်ဘက်ကားလမ်းကို ပြင်ဆင်ခြင်း၊ ကူးတို့ဆိပ်ကို တိုက်မည့်ဟန် (၂၅) ပေါင်ဒါ (၂) လက်ဆွဲသွားပြီး အနောက်ဘက်ကမ်းမှ တိုင်းထွားရေး မီးခိုးပုံးများဖြင့် ပစ်ခတ်ကြည့်ခြင်း။ ဤနည်းဖြင့် ထိုဒေသရှိ ရန်သူနည်းပရိယာယ် အရံတပ်ကို ဆွဲထားနိုင်လိုက်သည်။

၃-ထို့ပြင် တာချီလိတ် စစ်မျက်နှာမှ ရန်သူများကို ထိန်းချုပ်ရန်အတွက် မိုင်းဖြတ်တွင် ကြားဖြတ်ထောက်ပံ့ရေး စခန်းပုံစံ တဲငယ်များ ထိုးစေခြင်း၊ တာချီလိတ်ဘက် တိုက်မည့်သတင်း ဝါဒဖြန့်ခြင်း။

၄-မိုင်းပုအောင်မှ မိုင်းဆတ်ကို ချီတက်တိုက်မည့်ဟန်၊ မိမိတပ်ချီတက်စဉ် လေယာဉ်မှလမ်းတလျှောက် ရိက္ခာချပေးသည့်အသွင် ရိက္ခာအတုများကို ချပေးသွားစေခြင်း စသည်တို့ဖြစ်ပေသည်။

(င) မိမိတို့ အဓိကထိုးမည့် ဝမ်ဆလာ-မိုင်းတုံလမ်းကြောင်းတွင်၊ အလယ်တွင်ရှိနေသော ပေ (၅,၀၀၀) ကျော်ဖြင့် တောင်ကမူ (၃) လုံးမှ မြေကတုတ်ခံစစ်ကို ရန်သူကလုပ်မည့် အန္တရာယ်နှင့် အလားတူ အခြားနေရာ အဆင့်ဆင့်တွင်လည်း ဤကဲ့သို့သော ခံစစ်မျိုးကို လုပ်မည့်အန္တရာယ် ရှိနေပါသည်။ ထိုအန္တရာယ်များအား လျော့သွားစေရန်အတွက် မိမိတို့ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမည့် လုပ်ငန်းများမှာ-

၁-ဝမ်ဆလာတိုက်ပွဲတွင် (၂၅)ပေါင်ဒါ အမြောက်ကြီး (၈)လက်နှင့် တပ်ရင်းမော်တာ(၃)လက်မ(၈)လက်လောက်နှင့် မြစ်အနောက် မျက်နှာချင်းဆိုင်တောင်တန်းပေါ်က လိုတာထက်ပိုပြီး ဖိပစ်စေခြင်းဖြင့် ရန်သူအလွန်ထိတ်လန့်သွားပြီးနောက် အဆင့်ဆင့် ခံစစ်ထိုးရေး ကောင်းစွာ မလုပ်ရဲအောင် စီမံရမည်။

၂-အလားတူ ဝမ်ဆလာ တောင်ဘက်ကပ်နေတဲ့ ကမ်းပါးတနေရာ (ရန်သူ၏ တောင်ကမူ (၃) လုံးနေရာကို ထိုးဝင်နိုင်သည့် ကမ်းပါးနေရာ) မှ (၆)ပေါင်ဒါအမြောက်(၂)လက်၊ (၃)လက်မမော်တာ(၂)လက်ဖြင့် ရန်သူကင်းတပ်စိတ်များကို ပြင်းပြင်းထန်ထန် ပစ်ခတ်ရန် (တကယ်တော့ ဤလက်နက်ကြီးများကို သံလွင်မြစ်အရှေ့ဘက်ကမ်းသို့ သယ်ဆောင်ရန်မှာ မလွယ်ကူပါ။ ထို့ကြောင့် ပထမအဆင့် တိုက်ပွဲများတွင် အနောက်ဘက် ကမ်းကနေ၍ အစွမ်းကုန်ပစ်ပြလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။)

၃-မိမိ၏ လေတပ်ကိုတော့ ဒုတိယအဆင့် တောင်ကမူ (၃)လုံး ကိုထိုးမည့် (ယ+၂)နေ့ကျမှ အရှေ့ဘက်ကမ်းပါးက လာမည့် လက်နက်ကြီး အနည်းငယ်နှင့် ပေါင်းစပ်ပြီး ထိုးဖို့ရည်ရွယ်ထားပါသည်။ ပထမဆင့်(ယ)နေ့တွင်မူ လေတပ်၏ တာဝန်မှာ မိုင်းတုံနှင့် မိုင်း ဟန်အကြားရန်သူ့သေနင်္ဂီဗျူဟာ အရံတပ်လှုပ်ရှားမှုကို ကာကွယ်ဖိထားရန်။ တကြိမ်လျှင် လေယာဉ်(၂)စင်း(၃)စင်းဖြင့် တနေ့ပတ်လုံး ဖိနှိပ်ထားရန် ဆုံးဖြတ်ထားသည်။

ဤသည်တို့မှာ ရန်သူခံစစ် အဆင့်ဆင့်မည့် အန္တရာယ်ကို ကြိုတင်၍ ဖြေရှင်းထားသည့် နည်းနာဖြစ်ပါသည်။

(စ) ဟန်ပြစ်ကြောင်းအတွက် အစီအစဉ်

၁-မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင် ဌာနချုပ်(ရန်သူ့)ဘက်ကို တိုက်ရိုက်ထိုးမည့်ဟန် ခြိမ်းခြောက် ထိုးဝင်မည့်ခရီးတို ထိုးဖောက်ရေးအတွက် မိမိတပ်အင်အား တရင်းမျှသာ သုံးနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၂-အခိုင်အမာအရ ပထမအဆင့်တွင် မိုင်းတုံဘက်တွင် တိုက်ပွဲကြီးများဖြစ်ပါက ကူညီနိုင်ရန်ပါ သင့်လျော်မည့်နေရာဖြစ်သော မိုင်းဟန် အနောက်မြောက်၊ မိုင်းတုံ-မိုင်းဟန်အကြားလမ်းအလယ်ရှိ၊ ဝမ်မဲခင်ရွာစခန်း၏ အနောက်တောင်ဘက်ရှိ တောင်ကုန်း တခုကို ထိုထိုးဖောက်ရေးတပ်က ခြေကုတ်စခန်းအဖြစ် ထူထောင်လိုက်ရန်။

၃-၎င်းကို အဓိကတပ် ဝမ်ဆလာ စတိုက်တဲ့(ယ)နေ့၊ နံနက်တချိန်တည်းလောက် တက်သိမ်းပြီး၊ မိမိ၏ တရင်းကို ရန်သူက တပ်မဟာတခု အင်အားထင်မှတ်စေရန် အတွက် လှည့်ဖျားရန်။

၄-လှည့်ဖျားရန်နည်းလမ်းများမှာ-

အဓိက ထိုနေ့နံနက်ဆီးနှင်းကွဲချိန်မှစ၍ မိမိရနိုင်သမျှ လေတပ်မှ ဒါကိုတာသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး လေယာဉ်များနှင့် အရပ်ဘက်မှ ငှားရမ်းရရှိသမျှ ဒါကိုတာလေယာဉ်များဖြင့် ၎င်းတောင်ထိပ်ပေါ်သို့ လိုအပ်မည့် ရိက္ခာ၊ ခဲယမ်းများကာကွယ်ရေး ကတုတ်တူးရန် ပစ္စည်းများ အဆက်မပြတ် ချပေးနေရန်။ သို့ဖြင့် ရန်သူက ထိုလေယာဉ်ပျံများကို ကြည့်၎င်း ထိုဘက်တပ်စွဲထားသော တပ်ရင်းကို တပ်မဟာ တတပ်အဖြစ် ယူဆနိုင်ပြီး ၎င်းတို့၏ ဗဟိုဌာနချုပ်ကို တိုက်ရန် ခြေကုတ်စခန်းကြီးတည်ဆောက်နေသည်ဟု ထင်မြင်စေပြီး အရံတပ်များကို ရှေ့သို့မပို့တော့ဘဲ မိမိကိုယ်ကို ကာကွယ်ရေး အတွက် အသုံးပြုစေရန်။

၅-သို့ဖြင့် ရန်သူအရံတပ်များကို ထိန်းချုပ်နိုင်စေရုံမျှမက ဝမ်ဆလာ-မိုင်းတုံစစ်မျက်နှာရှိ ရှေ့တန်းရန်သူ တပ်သားများအကြားလည်း မိမိတို့တပ်က နောက်ကလှည့်ပိုင်းပြီး ချေမှုန်းမည်အထင်ဖြင့် စိတ်ဓာတ်ချောက်ချား စေနိုင်ပါသည်။ ရန်သူ ဗဟိုဌာနချုပ်တပ်များကလည်း မိမိတို့၏ အဓိကထိုးစစ်သည် ၎င်းတို့ရှိရာ မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်ကိုသာ တိုက်ရိုက်ဝင်လိမ့်မည်ဟု ထင်နေခဲ့ပြီး သေနင်္ဂီဗျူဟာ အရံတပ်များကို ဗဟိုကာကွယ်ရေး အတွက်သာ ကိုင်ထားလိုက်မှာ ဖြစ်ပါသည်။

(ဆ) ဝမ်ဆလာ-မိုင်းတုံအကြား ပေ(၅၀၀၀၀)ကျော် မြင့်သောတောင်(၃)လုံးမှ ရန်သူက အကြီးအကျယ်ခုခံမည့် ခံစစ်ကတုတ်များ ဖြေရှင်းရန်နည်းနာများ-

၁-ရန်သူ့သေနင်္ဂီဗျူဟာ အရံတပ်(၃၀၀၀၀)ကို မိုင်းတုံစစ်မျက်နှာဘက် မသုံးနိုင်အောင် အထက်(စ)တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့် နည်းများကို သုံး၍ ထိန်းချုပ်ရန်။

၂-ရန်သူ့နည်းပရိယာယ် အရံတပ်ကိုလည်း ဟန်ပြလှုပ်ရှားမှုများနှင့် ထိန်းချုပ်ရန်။

၃-သံလွင် အရှေ့ဘက်တွင် မြေကတုတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရလျှင် မိမိတို့ဘက်မှ မီးအားအလွန်ကောင်းမွန် ထိရောက်ဖို့လိုရာ မိမိတို့ မီးအား၏ အဓိကဖြစ်နိုင်သော (၂၅)ပေါင်ဒါ အမြောက်ကြီးများမှာ သံလွင်အရှေ့ကားလမ်းမရှိသဖြင့် ဆွဲယူနိုင်၍ (၆)ပေါင်ဒါ(၂)လက်၊ (၇)ပေမ)တောင်ပေါ်ပစ် အမြောက်(၂)လက်(စီမံကိန်းဆွဲစဉ်ကမရသေး)မိမိလေတပ်၊ တိုက်လေယာဉ်(၉)စင်းနှင့် ခြေလျင်တပ်ရင်းပိုင် (၃)လက်မ မော်တာများသာ ရှိရာ အတော်ပင် အားနည်းလှပါသည်။ ဤမျှနှင့် တိုက်ခိုက်နိုင်ဖို့ရာ မသေချာလှပေ။ ထို့ကြောင့် ရန်သူက မြေကတုတ်စစ်ပွဲ လုပ်နိုင်မည့် စိတ်ဓာတ်ကိုချောက်ချားနေစေရန်၊ ၎င်း(၂၅)ပေါင်ဒါ အမြောက်ကြီးများ မီးအားဖြင့် တိုက်နိုင်မည့် တိုက်ကွက်ဖြစ်သည့် ‘ဝမ်ဆလာ’ ကူးတို့ဆိပ်တိုက်ပွဲတွင် ၎င်းအမြောက်ကြီးများကို သံလွင်အနောက်တောင်တန်းပေါ် ခဲသုံးစွာ ဆွဲ တင်ပြီး ပြင်းထန်များပြားတဲ့ မီးအားနှင့် တိုက်လိုက်လျှင် အတွေ့အကြုံနည်းသော ရန်သူ့စိတ်ဓာတ်အရ ရှေ့တွင်လည်း ဤလိုပင် အတိုက်ခံရမည်ဟုထင်ကာ ကြောက်လန့်ပြီး စွဲစွဲမြဲမြဲ မခုခံရဲအောင် စီစဉ်သည်။(အထက်အမှတ်(င)ကိုလည်း ကြည့်ပါ။)

၄-ထို ‘ဝမ်ဆလာ’ ကူးတို့ဆိပ်တိုက်ပွဲအတွင်း အမြောက်အား ဖိသုံးပြီး ထိုအရှိန်ကို အမြတ်ထုတ်ကာ တောင်(၃)လုံးကို ပထမ အဆင့် စီစဉ်ရန်မှာ ‘ဝမ်ဆလာ’ တိုက်ချိန်လောက်တွင် ၎င်းတောင်(၃)လုံးကို တိုက်ရန်တာဝန်ကျထားသော တပ်ရင်းက ထိုတောင် (၃)လုံးအနက် အချက်အချာတောင်ကုန်း၏ ခြေရင်းတွင် ပုန်းလျှိုးနေပြီး ဝမ်ဆလာတိုက်ပွဲမှ ပြေးလာသော ရန်သူများ ထိုတောင်ပေါ် ပြေးတက်လျှင်(ထိုတောင်မှာ

သံလွင်အနောက်တောင်ကြောတွင် တင်ထားသော အမြောက်များရှိနေရာမှ ကိုက်(၁,၃၀၀)ကျော်သာ ရှိသဖြင့် (၂၅)ပေါင်ဒါ-ယမ်းပြင်းနှင့် ပစ်ခတ်ကာ မိသည့်။ အမြောက်(၈)လက်က (၂)မိနစ်မျှ ပစ်ကြည့်ရမည်။ (ယမ်းပြင်းနှင့် ကြာကြာပစ်က အမြောက် သိပ်နာသည်။) ထို့နောက်တောင်ခြေက ပုန်းလှိုး နေသည့် မိမိတပ်က တက်၍ လှံစွပ်ထိုးရမည်။ ရန်သူအဖို့ ရှေ့ပြန်ပြေးလာသော သူများ၏ ဖရိုဖရဲ ကြောက်စိတ်နှင့် ခေါင်းပေါ်ကျရောက်နေသည့် ကျည်ဆံအရှိန်တို့ကြောင့် ချောက်ချားလန့်ဖျပ်နေစဉ် မိမိတို့က လှံစွပ်တက် ထိုးပါက ထိုစခန်းကတုတ်ကို အလွယ်တကူရနိုင် သိမ်းပိုက်နိုင်သည်။ ထိုအချက်အချာ တောင်းကုန်းရပြီးသော် ကျန်တောင်ကုန်း(၂)လုံး ကို ဆက်တိုက်သွားရမည်။

၅-အကယ်၍ ထိုနည်းဖြင့် မရပါက သုံးရန် ဒုတိယနည်းလမ်းမှာ ဝမ်ဆလာတိုက်ပြီးနောက် (၂)ရက်(ယ+၂)တွင် မိမိမူလ စီစဉ်ထားသော (၆)ပေါင်ဒါ(၂)လက်၊ (၇)မိမ-၂လက်၊ သံချပ်ကာ ဘရင်းဂန်း(၄)လက်၊ တပ်ရင်း(၃)လက်မ မော်တာများနှင့် လေတပ်မှ လေယာဉ် (၉)စီးတို့ဖြင့် တိုက်ရန်။ ထိုတိုက်ပွဲတွင် မိမိတို့ လေတပ်စွမ်းအားကို အဓိကထားရမည်ဖြစ်၍ ရန်သူကြိုပြီး အတွေ့အကြုံ မရှိဖြစ်နေစေရန် ‘ဝမ်ဆလာပွဲ’တွင် လေတပ်ကို ထည့်မသုံးဘဲ အမြောက်ကိုသာ ဖိသုံးရန် ဖြစ်ပေသည်။

၆-ဤနည်းဖြင့်လည်း မရပါက သုံးရန် တတိယနည်းလမ်းမှာ ‘ဝမ်ဆလာတိုက်ပွဲ’ပြီးလျှင်ပြီးခြင်း၊ ကားလမ်းဖောက်ပြီး (၂)ရက် (၃)ရက်အတွင်း (၂၅)ပေါင်ဒါ အမြောက်ကြီးများ ဆွဲလာပြီး ကမ်းမှ(၃-၄)မိုင်အကွာနေရာကောင်းမှ လေတပ်ပါ-အပါ၊ ဖိအား အားလုံး ပေါင်းပြီး အပိုင်တိုက်ရန်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ‘ဝမ်ဆလာပွဲ’ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း၊ ဝမ်ဆလာ-မိုင်းတုံဘက်ချက်ချင်း ကားလမ်းဖောက်ရန်။ မိုင်းပန်မှ ဝမ်ဆလာကူးတို့ဆိပ်ထိ ကားလမ်းကိုလည်း (ယ-နေ့) မှစ၍ အမြန်သံလွင်မြစ်ထိဖောက်လုပ်ရန် စီစဉ်ရပါသည်။

၇-စစ်ဆင်ရေး ပထမဆင့်-အပိုင်း(၁) ဝမ်ဆလာနှင့် အပိုင်း(၂) တောင်(၃)လုံးကို ရပြီးသော် ရန်သူကို အသက်ရှူပေါက် မပေးဘဲ မိုင်းတုံအထိ ဆက်ပြီးလိုက်တိုက် သိမ်းရန်။ တပြိုင်တည်းမှာပင် ဝမ်ဆလာ-မိုင်းတုံလမ်းကို ပေါ်တာအလုပ်သမား(၃,၀၀၀) အား နှင့် အမြန်ဖောက်ရန်။ မိုင်းဟန်ဘက် ခရီးတိုထိုးဖောက်တပ်က ‘ဝမ်ဆင်’စခန်းရွာကို သိမ်းရန်။

၈-စစ်ဆင်ရေးဒုတိယအဆင့်-မိုင်းတုံသိမ်းရန်။

မိုင်းတုံ အဝင်တောင်ကုန်းများက ရန်သူက ခံစစ်ထိုးဖို့လုပ်သော်၊ သံလွင် အရှေ့ဘက်ကမ်းကို ပါလာသော မိမိတို့၏ လက်နက်ကြီးများ အပြင် လေတပ်ပါ ပူးတွဲတိုက်ရန်။ ထိုနည်းနှင့်မှ မရသော် မိုင်းတုံမှ ၄-၅ မိုင်ကွာအထိ လမ်းဖောက်၍ (၂၅)ပေါင်ဒါ အမြောက်ကြီးများ ဆွဲလာပြီး ဖိအားစုပေါင်းတိုက်ရန်။

မိုင်းတုံရပြီး လမ်းလည်းဖောက်သွားပြီးပါက ဤစစ်ဆင်ရေးကြီး၏ ထက်ဝက်ကျော် အောင်မြင်ပြီဖြစ်သည်။ ဤတွင် အရေးကြီးလှသော မိုင်းတုံ-မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်ကွင်းပြင်ဝှမ်းကို မိမိတို့ လွှမ်းမိုးနိုင်ပြီဖြစ်သည်။ မိုင်းတုံရပြီးပါက မိမိတို့ အဓိက တပ်အနေနှင့် မိုင်းဟန်ခရီးကို ထိုးဖောက်တပ်တို့ ‘ဝမ်ဆင်’တွင် ပေါင်းစည်းကြရန် ဖြစ်ပါသည်။

၉-စစ်ဆင်ရေး တတိယအဆင့်-(a) မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်ကို အရင်ဆက်တိုက်မလား။ (b) မိုင်းဆတ်ကို အရင်တိုက်မလား။ မိုင်းတုံရပြီးမှ ရန်သူအခြေအနေကြည့်၍ ဆုံးဖြတ်ရန်ဖြစ်သည်။ အကယ်၍ ရန်သူက မြေကတုတ်စစ်ပွဲ ခေါင်းမာမာနှင့် ဆက်ဆင်နှံ့မည်ဆိုပါက မိမိတို့၏ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော ဗမာပြည်အပေါ် တရုတ်ဖြူကျူးကျော်လွှမ်းမိုးနိုင်မည့် အခြေခံဒေသ ဖြစ်သော မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်ကို အရင်တိုက်ရန်။ သို့မဟုတ် ရန်သူစိတ်ဓာတ် ပြိုကွဲနေလျှင်တော့ မိုင်းဆတ်ကို အရင်တိုက်ပြီးမှ မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်ကို တိုက်ရန် ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမှာ မိုင်းဆတ်သည် မိမိတို့၏ ရည်ရွယ်ချက်နှင့် တိုက်ရိုက် အဓိက မကျလှသော်လည်း ကမ္ဘာနှင့် ဗမာပြည်သူများ အကြား ဂယက်ရိုက်ခတ်မှု အလွန်ကြီးမားနိုင်၍တကြောင်း၊ ရေရှည် တရုတ်ဖြူ အင်အားကြီးရေးအတွက် အခြေခံဒေသ မပေးရာရောက် သဖြင့်တကြောင်း၊ မိုင်းဆတ်ကို အရင်သိမ်းရန် စဉ်းစားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသည်မှာ ရန်သူစိတ်ဓာတ် ထိခိုက်နေပြီဖြစ်၍ အလွယ်တကူ သိမ်းနိုင်မည်ဖြစ်သောကြောင့် စဉ်းစားခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ရန်သူက ခေါင်းမာမာနဲ့ခံသော် မိုင်းဆတ်မှာ အတော်ခက်ခဲမည်။ မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်မှာ ဖမ်းရန်လက်လှမ်းမီသော ငှက်ဖြစ်နေပြီဖြစ်၍ သိပ်မခက်ခဲလှတော့။ ထို့ကြောင့် မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင် တိုက်ရေး လွယ်ကူမည်ထင်လျှင် မိုင်းဆတ်ကို အရင်တိုက်ပြီးမှ မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်ကို တိုက်သင့် ပေသည်။

ဤသည်တို့မှာ မိမိတို့က လုပ်နိုင်မည့်လမ်းများ၊ ၎င်းအပေါ် ရန်သူက တုံ့ပြန်နိုင်ချက်နှင့် နောက်ဆုံး မိမိတို့ လုပ်ရန်နည်းလမ်း များကို သုံးသပ်ထားချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

၅။ စစ်ဆင်ရေးကြီး၏ အမည်ကို ရွေးချယ်ခြင်း

ဤစစ်ဆင်ရေးကြီးကို ကျနော်က “ဘုရင့်နောင် စစ်ဆင်ရေး”ဟု အမည်ပေးခဲ့ပါသည်။ အကြောင်းမှာ-ဤစစ်ဆင်ရေးကြီးကို အဓိကအားဖြင့် “ထိုင်း-မြန်မာ”နယ်စပ်တွင် တိုက်ကြရမည်ဖြစ်သည်။ ထိုင်းနှင့် မြန်မာလူမျိုးတို့မှာ အတိတ်သမိုင်းကလည်း စစ်တိုက် ခဲ့ကြရသဖြင့် လူမျိုးနှစ်မျိုးအကြား အခုအခံများ ရှိခဲ့ကြသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုင်းတို့အနေနှင့် နယ်စပ်တွင် တိုက်နေရသော ကျနော်တို့အပေါ် စိုးရိမ်သောကစိတ် မရှိဘဲ၊ တိုက်ပွဲတွင် လုံးဝကြားနေရန် ကျနော်တို့က လိုလားပါသည်။ ထိုင်း-မြန်မာလူမျိုးနှစ်မျိုးအကြား နားလည် ရင်းနှီးရေး လိုအပ်ပါသည်။

ထိုင်းအမျိုးသားများအကြားတွင် ကမ္ဘာပေါ်၌ သူတို့စံပြအဖြစ် ကြည့်ညိုလေးစားသော ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး(၄)ဦး ရှိသည်ဟု သိရပါ သည်။ ၎င်းတို့မှာ-

- (၁) ကမ္ဘာကျော် ပြင်သစ်စစ်ဘုရင် နပိုလီယံ
- (၂) အမေရိကန်သမ္မတကြီး လင်ကွန်း
- (၃) မြန်မာဘုရင် ဘုရင့်နောင်
- (၄) သူတို့၏ ရှင်ဘုရင်တပါး...တို့ဖြစ်ကြပါသည်။

မြန်မာဘုရင် ဘုရင့်နောင်မှာ စစ်ရေးထူးချွန်ပြီး ‘ယိုးဒယား’ကို စစ်နိုင်ပြီး သိမ်းပိုက်အုပ်ချုပ်သောအခါ ယိုးဒယားပြည်သူများ အပေါ် များစွာလေးစား ကြင်နာစွာနှင့် အုပ်ချုပ်ခဲ့သည်။ ရိုင်းစိုင်းခြင်း မရှိဘဲ ယဉ်ကျေးခဲ့သည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် ယိုးဒယား (ထိုင်း) တို့က ဘုရင့်နောင်ကို

လေးစားကြည်ညိုခွဲကြဲပြီး ၎င်းတို့၏ စံပြုပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦး အဖြစ် သတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ထို့ကြောင့် ယိုးဒယား (ထိုင်း) တို့က ‘ဘုရင့်နောင်’ ဟူသောအမည်ကို ကြားလျှင် မြန်မာအပေါ် မုန်းတီးမှု၊ မယုံသင်္ကာဖြစ်မှုများ သက်သာစေနိုင်သဖြင့် ဤအမည်ကို ကျနော်ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၆။ ကျနော်တို့၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များ

ကျနော်တို့သည် စီမံကိန်း(မည်သည့်စီမံကိန်းမဆို) တခုကိုရေးဆွဲနိုင်ရေးအတွက် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အဆင့်ဆင့် သုံးသပ် အကဲဖြတ်ရပေမည်။ ၎င်းတို့ထဲတွင် ပထမအားဖြင့် အချက်အလက် သတင်းများ ပြည့်စုံ၊ နက်ရှိုင်း၊ မှန်ကန် တိကျဖို့လို သည်။ (ဤအတွက် သတင်းရှာဖွေ၊ ထောက်လှမ်းရေးနှင့် ၎င်းအပေါ်မှန်ကန်စွာ သုံးသပ်တည်းဖြတ်နိုင်မှုများသည် အလွန်အရေးကြီးပေသည်။) ဤနည်းဖြင့် အချက်အလက်များ စုံလင်စွာ ရရှိပြီးလျှင် ဘက်နှစ်ဘက် လုပ်နိုင်ချက်များကို တွက်ချက်ပြီး မိမိတို့အနေနှင့် မည်သည်ကို လုပ်နိုင်သည်။ လုပ်သင့်သည်တို့ကို ဝေဖန်ပိုင်းခြားရမည်။ ၎င်းတို့ပြီးလျှင် ဆုံးဖြတ်ချက်များချကာ စီမံကိန်းထွက်လာနိုင်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျနော်တို့အနေနှင့် အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း အဆင့်ဆင့် ဘက်စုံသုံးသပ်ပြီးနောက် ဆုံးဖြတ်ချက်များကို အောက်ပါ အတိုင်း ချမှတ်ခဲ့ပေသည်။

(က) စစ်ဆင်ရေး စတင်မည့် (ယ)နေ့ကို (မိုးရာသီမကျမီ လုပ်ခွင့်စရသည့်) မတ်လ(၁)ရက်နေ့ စတင်ပြီး၊ စစ်ဆင်ရေးကို မေလ(၁၅)ရက်မတိုင်မီ ပြီးစီးစေရန်။

(ခ) စစ်ဆင်ရေး ရည်ရွယ်ချက် - တရုတ်ဖြူတပ်များ ဗမာပြည်ပေါ်ဝင်ရောက် ကျူးကျော်နိုင်မည့် အခြေခံဒေသဖြစ်သော မိုင်းတုံ-မိုင်းပန်-ပွန်ပါကျင် ကွင်းပြင်ပိုင်းဒေသနှင့် မိုင်းဆတ်ဒေသတို့ကို တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ရန်။

(ဂ) အဓိက ထိုးစစ် - စစ်ကြောင်းကို မိုင်းပန်မှ ဝမ်ဆလာ - မိုင်းတုံလမ်းကို ရွေးချယ်ရန် (၎င်းကို အထူးလျှို့ဝှက် လုပ်ဆောင်ရန်)

(ဃ) ရန်သူ့အင်အားများကို ထိန်းချုပ်ရန်နှင့် အဓိကထိုးစစ်ကို ကူညီနိုင်ရန် မိုင်းဟန်ဘက်သို့ (ယ) နေ့ တပြိုင်တည်းခရီးကို ထိုးဖောက်ရေး တပ်တတပ် စေလွှတ်၍ ဟန်ပြုခြင်းခြောက်ရန်။

(င) အခြားစစ်မျက်နှာများမှ ရန်သူ့တပ်များကို ဆွဲမထုတ်နိုင်အောင် ထိထိမိမိထိန်းချုပ်ရန်။

အထက်ပါ ဆုံးဖြတ်ချက်များ အကောင်အထည်ဖော်ရန် အခိုင်အမာ နည်းလမ်းများကိုမူ အထက်တွင် (မိမိလုပ်နိုင်သည့်၊ လုပ်ရမည့် အချက်များအပေါ် စဉ်းစားချက်များ အခန်းတွင်) အပြည့်အစုံ ဖော်ပြပြီး ဖြစ်ပါသည်။

(စ) တချိန်တည်း လုပ်ဆောင်ရမည့် အချက်တချက်မှာ မိမိတို့တပ်မှာ (ရန်သူက ထင်ထားသလောက် အင်အားမကြီးသဖြင့်) အလွန်အင်အား တောင့်တင်းပြည့်စုံကြောင်း၊ တချိန်တည်း တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းတော့မည် ဖြစ်ကြောင်း အမေရိကန် လိုလားသောသတင်း ထောက်များက တဆင့် ဝါဒဖြန့်ရန်။

(ဤလုပ်ငန်းကိုမူ အစိုးရက လုပ်ရန်)

၎င်းတို့မှာ အခြေခံဆုံးဖြတ်ချက်များဖြစ်သည်။

၇။ ကျနော်တို့၏ စီမံကိန်း

ဤကဲ့သို့ အခိုင်အမာ ဆုံးဖြတ်ချက်များ ချပြီးနောက် စီမံကိန်းအပြည့်အစုံကို ရေးဆွဲနိုင်ပြီဖြစ်ပေသည်။ အထက်တွင် စဉ်းစားနည်းများ အပြည့်အစုံ ရေးပြီးဖြစ်၍ စီမံကိန်းအခိုင်အမာကို ထပ်မရေးတော့ပါ။

(က) ဤစီမံကိန်းတွင် ထပ်ဖြည့်စရာများ ရှိပါသည်။

-အချင်းချင်းဆက်သွယ်ရေးစနစ်နှင့် ပုံစံ

-လိုအပ်သော ထောက်ပံ့ရေး အချက်အလက်များ

-ဆေးဘက်ဆိုင်ရာ ကယ်ဆယ်ကုသရေး နည်းလမ်းများ စသည့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ...ဖြစ်သည်။

မူလစစ်ဆင်ရေး စီမံကိန်းကို စဉ်းစားပြင်ဆင်ကတည်းက မိမိတို့ဘက်မှ အုပ်ချုပ်မှုအချက်အလက် လုပ်နိုင်စွမ်းအတွင်း၌ ယေဘုယျစဉ်းစား၊ ရေးဆွဲကြစမြဲ ဖြစ်သော်လည်း တခါတရံထူးခြားသော အခြေအနေများတွင် လိုအပ်သော အုပ်ချုပ်မှုအချက်အလက် တောင်းဆိုမှုကို မဖြည့်တင်းနိုင်၍ စစ်ဆင်ရေးစီမံကိန်းကိုပင် တမျိုးတဖုံ ပြုပြင်ပြုလုပ်ရသည်များ ရှိပေသည်။

သို့သော်ကျနော်တို့ ဤစစ်ဆင်ရေးကို ဆင်နွှဲရာတွင် ဖဆပလအစိုးရက လုံးဝထောက်ခံအားပေးခဲ့သည့်အတွက် ကျနော်က ရှေ့တန်းက ဘာလိုလို အချိန်မရွေး တောင်းဆိုရယူနိုင်ခဲ့ပါသည်။ တပြည်လုံး ရှိသမျှနေရာမှ လိုချင်တဲ့အရာအားလုံး အချိန်မဆိုင်း တောင်းဆိုရခဲ့ပါသည်။

၈။ နိဂုံးချုပ်

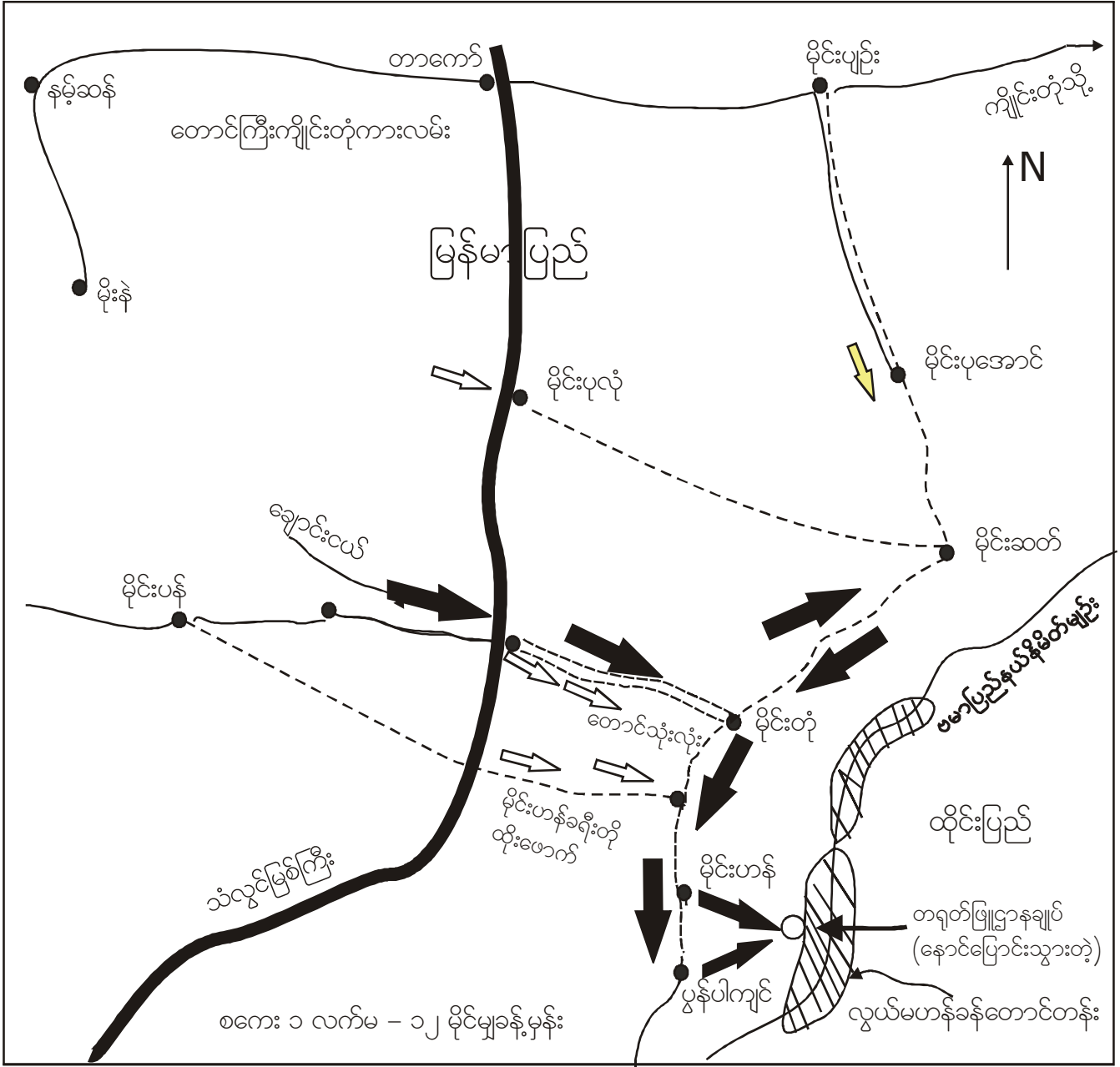
(က) ဤစစ်ဆင်ရေးတွင် မူလတွေးခေါ်စီမံခဲ့သည့်အတိုင်း ရာနန်းပြည့် အောင်မြင်ချောမောခဲ့ပေသည်။

(ခ) ရန်သူ၏ အားသာချက်နှင့် လုပ်နိုင်ချက်များကို မိမိတို့က မိမိအားသာချက်နှင့် လုပ်နိုင်ချက်၊ ရန်သူအားနည်းချက်တို့နှင့် ပေါင်းစပ်၍ အားပျော့သွားအောင် သုံးသပ်လုပ်နိုင်ခဲ့သည့်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) ရန်သူ၏ အားသာချက်နှင့် လုပ်နိုင်ချက်ဖြစ်သည့် အဓိက (၂)ချက်

၁-ခေါင်းမာသော နေရာစွဲခံကတုတ် စစ်ပွဲဆင်နွှဲခြင်းနှင့်

၂-အတွင်းဝင်သွားရသော မိမိတို့၏ စစ်ကြောင်းအား အလစ်ထိုးသုတ် ပိုင်းဝန်းချေမှုန်းစားလိုက်ခြင်း၊ လုပ်နိုင်ဖွယ်(၂)မျိုးကို မိမိတို့အားသာချက် ဖြစ်သည့် လက်နက်ကြီးသုံးနိုင်ခြင်းနှင့် ရန်သူ၏ အားနည်းချက်ဖြစ်သော အတွေ့အကြုံနည်းပါးသည့် ဒေသတပ်သားသစ်များ ပါဝင်နေခြင်း ဆိုသည့်အချက်

ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးမြေပုံကြမ်း

- ရည်ညွှန်းချက်
- ကားလမ်း
 - လား လူ လမ်း
 - လားလမ်းကျယ်
 - ဟန်ပြထိန်းချုပ်တပ်
 - အဓိကထိုးစစ်ကြောင်း
 - ကော်လံတိုထိုးစစ်ငယ်များ

(၂) ချက်ကို ဝံ့ဖြိုးစေပြီး စီမံကိန်းချနိုင်သဖြင့် ချေဖျက်နိုင်ပြီး အောင်ပွဲရယူ နိုင်ခဲ့ပေသည်။

(ဃ) မိမိတို့၏ စီမံကိန်းအရ အဓိကထိုးစစ်ကို ဝမ်ဆလာ-မိုင်းတုံလမ်းကြောင်းရွေးလိုက်ခြင်းသည်လည်း မှန်ကန်သွားပေသည်။ အကြောင်းမှာ ရန်သူက ခေါင်းမာသော မြေကတုတ်စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲသော် မိမိ၏ဦးအားနှင့် ပစ်ခတ်အားကို ထပ်ဖြည့်နိုင်ရန် ကားလမ်းပေါက်သည့်နေရာဖြစ်ခြင်း၊ ကားလမ်း ပေါက်ပါက မိမိတို့က ရန်သူအပေါ် အဖက်ဖက်က အပေါ်စီးရနိုင်ခြင်း၊ နောင်နယ်မြေ ထိန်းသိမ်းရေးအတွက်လည်း အကျိုးရှိသဖြင့် မိမိ၏ သာလွန်ချက်များကို ခိုင်မာနိုင်စေခြင်းများကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(င) မိုင်းဟန်ခရီးတို ထိုးဖောက်ရာမှာလည်း ရန်သူ၏လုပ်နိုင်ဖွယ် တန်ပြန်ထိုးစစ်အတွက် သေနင်္ဂဗျူဟာ အရံတပ်ကို သောင်တင်သွားစေရန် အတွက် ရန်သူတပ်မှူးချုပ်၏ အားနည်းချက်နှင့် မိမိ၏ အားသာချက် မြေအခြေအနေကို အသုံးပြုပြီး တပ်နည်းနည်းဝင်တာကို အများကြီးဝင်လာသည်ဟု ထင်မြင်စေရန် လေကြောင်းရိက္ခာပစ္စည်းများ တနေကုန်ချပေးနေခြင်းတို့သည် များစွာထိရောက်သွား ပြီး ရန်သူအရံတပ်သည် စစ်ပွဲတွင် လုံးဝ အသုံးမဝင် ဖြစ်သွားရပေသည်။ သို့ဖြင့် ရန်သူတန်ပြန် ထိုးစစ်ကို ဖျက်ဆီးလိုက်နိုင်သည်။ အဆင့်ဆင့် ခံစစ်လုပ်မှာကိုလည်း ပျက်သွားစေခဲ့ပါသည်။

(စ) ဝမ်ဆလာ တိုက်ပွဲတွင် မိမိတို့ ဦးအားကို သံလွင်အနောက်ဘက်ကမ်းမှ ဒီတပွဲသာ ဦးအားကြီးမားတဲ့ အမြောက်ကြီးများနှင့် တိုက်နိုင်မည်ဖြစ်ရာ (အတွေ့အကြုံမရှိ၊ လေ့ကျင့်မှုမရှိ) စတဲ့ အားနည်းချက်များရှိတဲ့ ရန်သူကို ဖိပစ်ပေးရာ ထိုပစ်မှတ်တစ်ခုတည်း တပ်တခွဲ ကျဉ်းကျဉ်းလေး နေရာပေါ်သို့ (၂၅)ပေါင်ဒါကျည် (၅၀၀) ခန့်၊ (၃) လက်မ မော်တာကျည် (၁,၀၀၀) ခန့် တို့ကို ၁၅ မိနစ်ကြာ ပစ်လိုက်ရာ မျှော်လင့်ထားသည့်အတိုင်း ရန်သူများ အလွန်တုန်လှုပ်သွားပြီး၊ အလယ်-တောင်သုံးလုံးသို့ ထွက်ပြေးရာတွင် (၂၅) ပေါင်ဒါ အမြောက်များက ယမ်းပြင်းများနှင့် ထပ်မံပစ်ပြီး တောင်ခြေတွင် စောစောကတည်းက ပုန်းလှီးနေသည့် မိမိတပ်များက လှံစွပ်ထိုး၊ တက်သိမ်းရာ အားလုံးချောမောစွာ ရရှိခဲ့ပါသည်။ ရန်သူတုန်လှုပ်မှုကို ပိုပြင်းစေရန် မိမိလေတပ်နှင့် ရိက္ခာပစ္စည်းချပေးသော လေယာဉ်များ ထိုဒေသ ကောင်းကင်တွင် တနေကုန် ပျံပစ်နေစေခဲ့ပါသည်။ တချိန်တည်းမှာပင် မိုင်းဟန်ခရီးတို ထိုးဖောက်ရေးတပ်က လှုပ်ရှားတိုက်ခိုက်လာသဖြင့် ရန်သူများအနေနှင့် သူတို့ဌာနချုပ်ကို တိုက်ရိုက်တိုက်နေပြီဟု ယူဆကာ မိုင်းတုံ စစ်မျက်နှာတွင် အပိုင်းခံရတော့မည်ဟု တွေးထင်ကာ ချောက်ချားလာမှုများလည်း ရှိပါသည်။

ထိုသို့သော ထိတ်လန့်ချောက်ချားမှုများကြောင့် ရန်သူများသည် မိုင်းတုံမှာ ပြန်လည်စုစည်းခြင်းသော်လည်းကောင်း၊ အဆင့်ဆင့် ခံစစ်လုပ်ရန်သော်လည်းကောင်း မပြုလုပ်နိုင်ကြတော့ဘဲ ထိုင်းနယ်စပ်အထိ ထွက်ပြေးကြပါတော့သည်။ စစ်မျက်နှာ အသီးသီးက ရန်သူကို ထိန်းချုပ် ခြိမ်းခြောက် ဟန်ပြုလုပ်ငန်းအားများအားလုံးလည်း ပိတ်ရိုရိုသဖြင့် အားလုံးအောင်မြင်ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ မျှော်လင့်ထားသည်ထက် ပိုမို အောင်မြင်ပြီး၊ ပိုမိုအကျိုးရှိသွားရပေသည်။

(ဆ) သို့ဖြင့် မိမိတို့၏ ရည်မှန်းချက်ဖြစ်သော ရန်သူအခြေခံ မိုင်းဆတ်နှင့် မိုင်းတုံ-မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင် ဒေသကြီးကို သိမ်းပိုက်နိုင်ပြီး တရုတ်ဖြူတို့၏ အခြေခံစခန်းကို ဝေးကွာသော ထိုင်းဗမာနယ်စပ်မျဉ်းတောင်ကြောများသို့ တွန်းထုတ်နိုင်ခဲ့ပေသည်။ ပွန်ပါကျင် အရှေ့နယ်စပ်အနီး တရုတ်ဖြူဌာနချုပ်ကို စီးမိရာ ခဲယမ်းသောင်းသိန်း နီးပါး၊ ဆေးဝါး၊ စစ်သုံးပစ္စည်း အတော် များများ ရမိပြီး၊ ၎င်းတို့အား ဗမာပြည်ကို ခြိမ်းခြောက်နိုင်သော အနေအထားမှ လုံးဝတွန်းဖယ်လိုက်နိုင်သည်။

(ဇ) ကြိုတင်ပြင်ဆင်မှုများတွင် အသေးစိတ်လုပ်ရသည့် လုပ်ငန်းများရှိသည်။ ထိုလုပ်ငန်းများအနက် ဥပမာအဖြစ် (အလွန်လည်း အရေးကြီးခဲ့သော) လုပ်ငန်း (၂) ခုကို ဖော်ပြပါဦးမည်။

၁-ရန်သူက နေရာစွဲမြေကတုတ်စစ်ပွဲ ခေါင်းမာစွာလုပ်လျှင် မိမိတို့များစွာ ခက်ခဲမည်။ လက်နက်ကြီးပါမှ ဖြစ်မည်။ အထူးသဖြင့် သံလွင်အရှေ့ဘက် ကမ်းတွင် ဤလိုစစ်ပွဲတိုက်ရပါက မည်သို့လုပ်မည်နည်း။ ကြိုတင်ပြင်ဆင်ရမည်။ ထိုစဉ်က ဗမာ့တပ်မတော်တွင် (၂၅) ပေါင်ဒါ အမြောက်နှင့် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီးအကျန် တင့်ကားပစ် (၆) ပေါင်ဒါ အမြောက်များသာ ရှိသည်။ (၂၅) ပေါင်ဒါ အမြောက်များမှာ ကားလမ်းရှိမှ ဆွဲယူနိုင်သည်။ (၆) ပေါင်ဒါမှာမူ ကားဆွဲအမြောက်ပင် ဖြစ်သော်လည်း ဖြတ်သယ်ယူရန်ဖြစ်သည်။ (၆) ပေါင်ဒါ အမြောက်တစ်ခုလုံး အလေးချိန်မှာ ပေါင် (၂,၀၀၀)ကျော်ရှိပြီး အလေးဆုံးအပိုင်းမှာ ပြောင်းပိုင်းဖြစ်သည်။ ပြောင်းသည်လက်မ (၁၀၀) ကျော်ရှိပြီး၊ အလေးချိန်မှာ ပေါင် (၅၀၀) ကျော်ခန့် ရှိသည်။ လူနဲ့ထမ်းက ခရီးရှည် မထမ်းနိုင်။ ထို့ကြောင့် ဆင်နှင့်ထမ်းရန် စိတ်ကူးမိသည်။ ဗမာပြည်ရှိ ဆင်တော်တော်ကြီးကြီးများသာ ပေါင် (၅၀၀) ကို တင်နိုင်မည်။ ဆင်မှာ ဆွဲအားသာရှိသည်။ တင်အားမရှိလှ။ ရှည်လျားပြီးလေးလံလှသော ပြောင်းတန်ကြီး ဆင်ပေါ်တင်နိုင်အောင် ဆင်နံရိုး၊ ကျောရိုး တည်ဆောက်ပုံနှင့် သင့်တော်မည့် ပုခက်တမျိုး၊ တီထွင်နိုင်မှ ဖြစ်နိုင်ပေမည်။ ဆင်အကြောင်း ကျွမ်းကျင်သူများနှင့် ညှိနှိုင်းလုပ်ဆောင်မှုဖြင့် ထိုပုခက်တမျိုး တည်ဆောက်နိုင်ခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ထိုဆင်များ သံလွင်ကိုကူးဖို့ ဆင်ဖောင်ကြီးတစ်ခုကိုလည်း ကျွမ်းကျင်သူများက စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ခဲ့ကြသည်။ ထိုဆင်သယ်မည့် ဖောင်အတွက် ကြိုးရှာရာတွင် ကြိမ်ကို သံလွင်ရေတွင် တပတ်နှစ်ပတ်စိမ်ရမည်ဟု ဆိုလာသဖြင့် အဘယ်ကြောင့်ထိုသို့လိုအပ်ကြောင်း မေးမြန်းပြီး၊ ထိုကြိုးနှင့်အလားတူမည့် ကြိုးများကို ရန်ကုန်သို့လှမ်းမှာကာ လေယာဉ်နှင့် ချခိုင်းရပါသည်။ သို့ဖြင့် သံလွင်အရှေ့ဘက်ကမ်းတွင် မြေကတုတ် စစ်ပွဲ ဆင်နွှဲရလျှင် အလွန်ထိရောက်မည့် (၆) ပေါင်ဒါ အမြောက် ၂ လက် အသုံးပြုနိုင်ရေး အတွက် ကြံစည်လုပ် ဆောင်ခဲ့ရပါသည်။

၂-ဝမ်ဆလာကို မိမိတို့၏ (၂၅) ပေါင်ဒါ အမြောက်ကြီးများဖြင့် အစွမ်းပြ ခြောက်လှန့်ပစ်ခတ်ရန် အမြောက်များ ဝမ်ဆလာ အနောက် ကမ်းတောင်ကြောပေါ် အရောက်ရန် သို့မသိအောင် သယ်ယူရေးပြဿနာကို ဖြေရှင်းရာတွင်လည်း အလွန်အသေးစိတ် စီစဉ်ခဲ့ ရပါသည်။

မိုင်းပန်မှ ဝမ်ဆလာဘက်လာသော ကားလမ်းမှာ သံလွင်မရောက်မီ (၆-၇) မိုင်လောက် ကားလမ်းပြတ်သွားသည်။ ထို့ကြောင့် အမြောက်ဆွဲရန် ကားလမ်းဖောက်ရလျှင်လည်း အရှေ့ကမ်းမှ ရန်သူသိသွားနိုင်သည်။ အနောက်ဘက်မှ သံလွင်ဘက်စီး သော ချောင်းတချောင်းသည် ၎င်းလမ်းပြတ် တောင်ကြောအောက်က စီးပြီး သံလွင်သို့ ဝမ်ဆလာအနောက်ကမ်း တောင်ဘက်ယွန်းယွန်းသို့ စီးဝင်သည်။ ထို့ကြောင့် မိုင်းပန်မှ ဝမ်ဆလာ (သံလွင်) သွားရာ ကားလမ်းပြတ်နေရာမှ ချောင်းအတွင်းသို့ လမ်းထွင်၍ အမြောက်များ ကိုဆွဲချကာ ချောင်းထဲရောက်သောအခါ အမြောက်ပြောင်းများကို ပိတ်ဆို့ပြီး ချောင်းအတိုင်း သံလွင်ကမ်းစပ်နားအထိ (၇) မိုင်မျှသောခရီးကို လူအားနှင့်တပြည်းပြည်း ခဲယဉ်းစွာ ဆွဲယူသွားပြီး သံလွင်ကမ်းအနီးရောက်မှ အနောက်ဘက်တောင်ကြောပေါ်သို့ လမ်းဖောက်ပြီး လူအားနှင့်ဆွဲတင်ကြရသည်။

ဤသည်တို့မှာ ရန်သူ၏ အားသာချက်ဖြစ်ပြီး မိမိ၏အားနည်းချက်ဖြစ်သော တောတောင်တွင် မြေကတုတ်ခံစစ်ဖြစ်ခဲ့သော် ဆိုသည့် အချက်အပေါ် တွန်းလှန်ပစ်ရန် စီမံချက်များဖြစ်ပေသည်။

၅။ ဤစစ်ဆင်ရေးတွင် အောင်မြင်မှုရခြင်း၏ အခြေခံအချက်ကြီး (၂) ချက်မှာ...

(၁) အထက်တွင်ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း မိမိတို့၏ အားနည်းချက်ဖြစ်သော လမ်းမရှိသည့်တောတောင်အတွင်း ရန်သူက နေရာစွဲ မြေကတုတ်စစ်ပွဲဆင်သော် မိမိတို့လိုအပ်သည့် အခြေခံလက်နက်ကြီးများ ခက်ခဲနေမှုများကို ဖယ်ရှားဖြေရှင်းလိုက်နိုင်ခြင်း

(၂) ရန်သူက မိမိထက်အားကြီးပြီး အရံတပ်ဖြင့် တန်ပြန်ထိုးစစ်ဆင်ကာ တွန်းလှန်ပစ်မည့်အန္တရာယ်ကိုလည်း စစ်ကစား၍ (ခရီးတို ထိုးဖောက်ခြိမ်းခြောက်ခြင်း) ရန်သူတပ်အများအပြား သောင်တင်အောင်လုပ်နိုင်ခဲ့ခြင်း (ထို့ကြောင့် ရန်သူအရံတပ် ရှေ့တန်းမပို့နိုင်၊ အဆင့်ဆင့်ခံစစ်၊ ကတုတ်စစ်မဆင်နိုင်ဖြစ်သွားစေခြင်း)၊ အခြားစစ်မျက်နှာ အသီးသီးမှ ရန်သူများကိုလည်း ထိန်းချုပ်ထားနိုင်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပါသည်။

ဤသည်တို့မှာ ကျနော်လွန်ခဲ့တဲ့ (၁၀) နှစ်ခန့်က ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးအကြောင်း ရေးသားထားသော စာတမ်းပင် ဖြစ်ပေသည်။ အတော်ပြည့်စုံသဖြင့် ဤကျနော်၏ အတ္ထုပ္ပတ္တိတွင် ကူးယူဖော်ပြလိုက်ပါသည်။ တချို့ကျန်သောအချက်များကို အောက်တွင်ဆက်လက် ရေးသား ဖော်ပြအပ်ပါသည်။

၁။ ကျနော်တို့ ဤစစ်ဆင်ရေးကြီးဆင်နွှဲသောအခါ သတင်းစာဆရာများ ကျနော်တို့နှင့်အတူပါလာပြီး တိုင်းပြည်သို့ အဆက်မပြတ် ရေးသားတင်ပြပေးနေသည့်အတွက် ပြည်သူများကလည်း အံ့ကြွထောက်ခံကြပါသည်။ ကျနော်မှတ်မိသလောက် မြန်မာ့အလင်းဦးသန်းညွန့်၊ ရန်ကုန်ဦးကျော်စိန်စသူတို့ဖြစ်၍ အစိုးရကလည်း ရုပ်ရှင်ရိုက်အဖွဲ့ကိုပါ စေလွှတ်ပါသည်။

၂။ ရှေ့တန်းကူညီရေးအဖွဲ့များ၊ မိခင်နှင့်ကလေးစောင့်ရှောက်ရေးအသင်းများ၊ တပ်မတော်အမျိုးသမီးအဖွဲ့များကလှုံ့ဆော်ပြီး ရှေ့တန်းသို့ ထောက်ခံစာများ၊ အားပေးစာများ၊ လက်ဆောင်ပစ္စည်းများပေးပို့ကြရာ ရှေ့တန်းရှိတပ်မတော်သားများ အလွန်အားတက် လန်းဆန်းကြပါသည်။

၃။ ဤစစ်ဆင်ရေးတွင် အဓိကတိုက်ပွဲကြီးဖြစ်သော ဝမ်ဆလာကူးတို့ဆိပ် တိုက်ပွဲဦးစီးသူမှာ သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း (၁) တပ်ရင်းမှူး ဒုဗိုလ်မှူးကြီး တင်ဦးဖြစ်သည်။ (ယခု NLD ဒုဥက္ကဋ္ဌ ဦးတင်ဦး)

၄။ ဤစစ်ဆင်ရေးကြီးမှာ တရုတ်ဖြူဌာနချုပ်နှင့်တကွ တရုတ်ဖြူတို့၏ ဗမာပြည်တွင် အရေးကြီးဆုံးခံတပ်ဖြစ်သော မိုင်းဆတ် လွင်ပြင်နှင့် မိုင်းတုံ-မိုင်းဟန်-ပွန်ပါကျင်လွင်ပြင်နှင့် မိုင်းပုလွင်ပြင်စတဲ့ လွင်ပြင် (၃) ခုကို တလခွဲအတွင်း သိမ်းပိုက်ရရှိပါသည်။ ဝမ်ဆလာ တိုက်ပွဲပြီးကတည်းက တရုတ်ဖြူများ ဘယ်နေရာမှာမှ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ခုခံခြင်းမပြုတော့။ တဆုတ်တည်း ဆုတ်သွားပါတော့သည်။

ကျနော်တို့က မိုင်းဆတ်လေယာဉ်ကွင်းလည်း သိမ်းပိုက်လိုက်နိုင်သဖြင့် အပေါ်စီး ပိုရလိုက်ပါသည်။ နောက်ဆုံးသူတို့ဌာနချုပ် ပွန်ပါကျင် ကိုလည်း ကျနော်တို့က တဆက်တည်း လိုက်သိမ်းရာ အလွယ်တကူပင် သိမ်းပိုက်ရရှိလိုက်ပြီး တရုတ်ဖြူများ ထိုင်းနယ်စပ် လွယ်မဟန်ခန့် တောင်တန်း ပေါ်က စခန်းတခုသို့ ထွက်ပြေးသွားကြပါသည်။ သူတို့ဌာနချုပ်မှ စစ်လက်နက်ပစ္စည်း အများအပြား သိမ်းပိုက်ရရှိပါ သည်။ ၎င်းတို့တွင် ကားတစ်စီးတိုက် ဆေးဝါးပစ္စည်းများ၊ ကား (၂) စီးတိုက်ခန့်၊ ခဲယမ်းကျည်ဆန်များ၊ ယူနီဖောင်းအသစ်များ အသစ်စက်စက် လေယာဉ်ပစ်အမြောက် (၂) လက်၊ ပိုင်ယာလက်စက်ပစ္စည်းများအပြင် ဘိန်းစည်ကြီး တစည် သိမ်းပိုက်ရရှိလိုက်ပါသည်။ ကျနော်က ထိုဘိန်းများကို မီးတင်ရှို့ခိုင်းရာ အချို့တပ်သားများက အလွန်အဖိုးတန်သဖြင့် ရင်ဘတ်စည်တီး ဖြစ်ကြပါသေးသည်။

၅။ လွယ်မဟန်ခန့်တောင်မှာ ထိုင်းဗမာ နယ်စပ်မျဉ်းပေါ်တွင် တည်ရှိနေသဖြင့် ဆက်လိုက်တိုက်လျှင် ထိုင်းနိုင်ငံထဲ ကျည်ဆန်များ ကျရောက်နိုင်သဖြင့် ကျနော်တို့စစ်ဆင်ရေးကို ရပ်လိုက်ရပါသည်။ ဒါ့အပြင်ကျနော်တို့ မိုင်းတုံသိမ်းပြီးနောက် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းရှေ့တန်းသို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။ သူကပြောပြရာတွင် ထိုင်းလေတပ်လေယာဉ် (၉) စီးခန့် မော်လမြိုင်နှင့် မုတ္တမကို အဆက်မပြတ် လာဝဲနေသည်ဟု ဆိုပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်တို့အနေနှင့် ထိုင်းနယ်စပ်တွင် ဆက်လက်တိုက်၍ မဖြစ်တော့ပါ။

၆။ ကျနော်တို့ ဤကဲ့သို့ စစ်ရေးလှုပ်ရှားမှုအောင်မြင်လိုက်၍တကြောင်း၊ ပြည်သူလူထု၏ လှုပ်ရှားမှုများကြောင့်လည်းကောင်း၊ တရုတ်ဖြူတပ်များ ဆုတ်ခွာရေးအတွက် သံခင်းတမန်ခင်းလုပ်ဆောင်မှုများ အရှိန်မြှင့်လာပြီး (တရုတ်ဖြူတပ်များ စိတ်ဓာတ်ကျ ဖရိုဖရဲဖြစ်မှု များလာသဖြင့်ကြောင့်) ၁၉၅၄၊ စက်တင်ဘာလတွင် အိမ်ထောင်သည် အများအပြားပါဝင်သည့် တရုတ်ဖြူတပ်သား (၅,၀၀၀)ကျော်သည် လက်နက် (၈၀၀) ခန့်နှင့်အတူ ထိုင်ဝမ်သို့ ဆုတ်ခွာသွားကြပါသည်။

၇။ ဤစစ်ဆင်ရေးနှင့် တဆက်တည်းလောက်မှာပင် (၁၉၅၄ခု၊ မေလကုန်တွင်) ထိုင်ဝမ်တွင် ဌာနချုပ်ဖွင့် ရုံးထိုင်နေသော ဗိုလ်ချုပ်လီမီက “ယူနန် ကွန်မြူနစ်ဆန့်ကျင်ရေး၊ အမျိုးသားကယ်တင်ရေးတပ်မတော်”ကို ဖျက်သိမ်းလိုက်ပြီဖြစ်ကြောင်း ကြေညာလိုက်ပါတော့သည်။

၈။ ကျနော်သည် ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးမှတ်တမ်း နိဂုံးချုပ်တွင် ဤစစ်ပွဲအောင်မြင်ခြင်း၏ အခြေခံအကြောင်းရင်း(၇)ချက် ဖော်ပြခဲ့ရာ၊ ပြည်သူလူထုတိုက်ပွဲနှင့် ပတ်သက်သော အချက် (၃) ချက် ထည့်သွင်းရေးသားမိပါသည်။ ထိုအချက် (၃) ချက်ကို ကျနော်မှတ်မိ သလောက် ဖော်ပြရလျှင်...

(၈ - ၁) - တိုင်းပြည်လူထုလှုပ်ရှားမှု အရှိန်အဝါကြောင့် တပ်မတော်အား တက်ကြွပြီး ရဲစွမ်းသတ္တိရော လုံ့လဝီရိယပါ စစ်ပြီးခေတ် တပ်မတော် သမိုင်းတွင် မကြုံဖူးလောက်အောင် တက်တက်ကြွကြွရှိခြင်း။

(၈ - ၂) - တိုင်းပြည်လှုပ်ရှားမှုသည် ရန်သူ၏ စိတ်ဓာတ်ကိုပါ ယိမ်းယိုင်အားနည်းစေခြင်း (၎င်းမှာ စစ်မြေပြင်ရှိတိုက်နေသော တရုတ် ဖြူရန်သူများကိုသာ အဓိကဆိုလိုသော်လည်း သူ့နောက်မှ ကြီးကိုင်သူ နယ်ချဲ့သမားများအဖို့လည်း ထိုထက်ပို၍ စိတ်ထိခိုက်မည်ဖြစ်သည်။)

(၈ - ၃) - မိမိတို့ထိုးစစ်ကြီးစသောအခါ တကယ်အားထက်ပိုမို၍ အင်အားအလွန်ကြီးမားလေဟန် သတင်းစာဆရာများဖြင့် ဝါဒဖြန့်ခြင်း ...တို့ဖြစ်ပါသည်။

၉။ တကယ်တော့ လူထုတိုက်ပွဲများ ပါလာမှသာ တဖက်က စစ်ဆင်ရေးရော တိုက်ပွဲမှာပါ အထောက်အကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် စစ်ရေးတိုက်ပွဲသော်လည်းကောင်း၊ သံတမန်ရေးတိုက်ပွဲသော်လည်းကောင်း၊ လူထု တိုက်ပွဲပေါ် မှီခိုရပ်တည်ပြီး တိုက်ပွဲဝင်မှသာ ပြတ်သားစွာ

အောင်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်လူထုတိုက်ပွဲမှာ အရေးကြီးဆုံးဖြစ်သည်။ ကျနော့်ကိုယ်တွေ့အရ ပြည်သူလူထု ထောက်ခံလှုပ်ရှားမှုများသည် စစ်မြေပြင်တွင် အကျိုးများစွာရှိခဲ့သည်။ လူထုလှုပ်ရှားမှုနှင့် နီးကပ်စွာ ဆက်စပ်မှုသည် စစ်ရေးတွင် တစ်ဖန်သားစေသည်။ တပ်မတော်သားများသည် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးနောက်ပိုင်း ဤစစ်ဆင်ရေးတွင်တွေ့ရသော စိတ်ဓာတ်တက်ကြွမှုမျိုး ယခင်က မတွေ့ရဖူးပေ။ ရန်သူအနေနှင့်လည်း စိတ်ဓာတ် တုန်လှုပ်ချောက်ချားရပါသည်။

ဤသို့ တရုတ်ဖြူတပ်များ ထိုင်းနယ်စပ်များပေါ်ရောက်သွား၍ ကျနော်တို့ဆက်တိုက်ရန် မဖြစ်နိုင်တော့သဖြင့် ၁၉၅၄ ခုနှစ် မေလလယ်တွင် ဤစစ်ဆင်ရေးကြီးကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်ရပါတော့သည်။

ထို့နောက် ကျနော်တို့ နယ်မြေလုံခြုံရေးများ၊ အစိုးရအုပ်ချုပ်ရေးဌာနများ ဖွင့်လှစ်စီစဉ်ပေးပြီးနောက် ကျနော်တို့တပ်အချို့နှင့် အတူပြန်လာ ကြပါသည်။ ကျနော်တို့ မေမြို့သို့ပြန်ရောက်သောအခါ တမြို့လုံးထွက်၍ သောင်းသောင်းဖျေ ကြိုဆိုကြပြီး ကျနော်တို့ကို ကားတွေပေါ်တင်ကာ တမြို့လုံးလှည့်ပြီး အောင်ပွဲခံကြတာကို မှတ်မိနေပါသည်။

တရုတ်ဖြူအရေး အတော်ရင်အေးသွားရပြီဖြစ်သော်လည်း နယ်စပ်တလျှောက်လှုပ်ရှားနေသော တရုတ်ဖြူများ အချိန်မရွေး ပြန်လည် စုစည်းမိပြီး ခြိမ်းခြောက်မှုအသစ်များ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ဘုရင်နောင်စစ်ဆင်ရေး တရပ်အပြတ်ဆင်နွှဲရန် ကျနော်က ဖဆပလ အစိုးရကို တင်ပြပါသည်။ ဗမာ့တပ်မတော်က ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီကို ထိုးစစ်ဆင်ဖို့ ပြင်ဆင်ချက်များ ရွှေ့ဆိုင်းပြီး ကျနော် အားတပ်များထပ်ဖြည့်ပေးရန်လည်း တင်ပြလိုက်ပါသည်။ တရုတ်ဖြူများကို နာလန်မထူအောင် မလုပ်လိုက်နိုင်လျှင် မိမိတပ်များ စိတ်ဓာတ်ထိခိုက်နိုင်ပြီး ရန်သူကလည်း အားတက် လာနိုင်သည်ဟု ကျနော်က တင်ပြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်က ၅၅ခုနှစ်တွင် “ရန်ကြီးအောင် စစ်ဆင်ရေး”ကို ဆင်နွှဲရန်ပြင်ဆင်ပါတော့သည်။ ဤစစ်ဆင်ရေးကြီးအတွက် အတားအဆီးအခက်အခဲတရပ်မှာ ထိုင်းနယ်စပ်ပြဿနာ ဖြစ်နေပါသည်။ အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော်-

(၁) ဘုရင်နောင်စစ်ဆင်ရေးတွင် နယ်စပ်များကြောင်းပေါ် ဆုတ်ပြေးသော ရန်သူကို ပွန်ပါကျင်ဘက်မှ လိုက်တိုက်ပါသည်။ သို့သော် လက်တွေ့မှာ အိမ်ခေါင်မိုးမှာ ထိုင်နေသကဲ့သို့ တောင်ကြောပေါ်ထိုင် တပ်စွဲနေသဖြင့် ပစ်ကြခတ်ကြလျှင် ထိုင်းဘက်ကရွာများ ထိခိုက်မှာစိုးနေရပါသည်။ နယ်စပ်အနေအထားအရလည်း ထိုင်းဘက်ကဆိုလျှင် ကျနော်တို့တိုင်းပြည်ဘက်နှင့် မတူပါ။ ထိုင်းဘက်က မြေပြန့်လွင်ပြင်ဖြစ်ပြီး ရွာတွေမြို့တွေ ရှိပါသည်။ ကျနော်တို့ဘက်မှာမူ တောတောင်တွေသာရှိပြီး၊ လူနေအိမ်ခြေမရှိပါ။ ထို့ကြောင့် ထိုင်းအစိုးရထံမှ ခွင့်ပြုချက်မရလျှင် ကျနော်တို့မတိုက်နိုင်ပါ။ ဤသည်မှာ သေနင်္ဂီဗျူဟာ အခက်အခဲကြီးတရပ်ဖြစ်ပါသည်။

(၂) ကျနော်တို့ ဘုရင်နောင်စစ်ဆင်ရေး အတွင်းတန်းက စမ်း၍ လိုက်တိုက်ကြည့်ဖူးပါသည်။ ကျည်ဆန်ကျော်မသွားအောင် မိမိတို့ဘက်က တောင်စောင်းဘက်ကိုသာ၊ ရန်သူအောက်ဘက်ပိုင်းကိုသာ ချိန်ရွယ်ပစ်ခတ်ပြီး လှံစွပ်တက်ထိုးရပါသည်။ ရန်သူကို ထိမှန်အောင် တည့်တည့်ပစ်လျှင် ဟိုဘက်ကို ကျော်သွားနိုင်ပါသည်။ ရန်သူကလည်း နောက်ဆုံးအထိ ခုခံပြီး လှံစွပ်ထိုးခါနီး ကိုက် (၄-၅) ဆယ်လောက်ကျမှ ဟိုဘက်ဆင်ခြေလျှောက် ကိုက် (၃၀) လောက် ဆင်းသွားကြလျှင် ကျနော်တို့ဘာမှ ဆက်မလုပ်နိုင်ဘဲ ထိုင်ကြည့်နေလိုက် ရပါသည်။ ရန်သူစိတ်ဓာတ်ကိုလည်း ဘာမှထိခိုက်နိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ဤကဲ့သို့သော ရန်သူကို သေနတ်နှင့်မပစ်ဘဲ တိုက်လို့မဖြစ်နိုင်ပါ။ တောင်ထွတ်ပေါ်က နေရာစွဲခုခံတဲ့ ရန်သူကို အမြောက်၊ လေယာဉ်စတဲ့ လက်နက်ကြီးတွေ မသုံးဘဲ မရနိုင်ပါ။ ယခုတော့ ရိုးရိုးရိုင်ဖယ် သေနတ်တောင် ပစ်ဖို့ခဲယဉ်းနေပါသည်။

ရန်သူများအနေနှင့် သူတို့ရဲ့ ထာဝရ လုံခြုံတဲ့ နိုင်ငံရေးခံတပ်ဟု ဆိုနိုင်သော ထိုင်း-မြန်မာနယ်စပ် မဲခေါင်မြစ်အထိ မိုင်နှစ်ရာရှည်သော နယ်စပ်များပေါ်တွင် အခြေခံစခန်း (၄) ခု တည်ဆောက်ထားပါသည်။ ဌာနချုပ်ကိုမူ ထိုစခန်း (၄) ခုအနက် လွယ်လန်းစခန်းမှာ ထားရှိပါသည်။

(၃) ကျနော့်အဖို့ ထိုင်းနယ်စပ်တွင် တရုတ်ဖြူတပ်များ တပ်စွဲထားမှုပေါ် အလွန်ခေါင်းခဲရပါသည်။ ထိုင်းနယ်စပ်သည် ရှမ်းပြည် နယ်သာမက အချက်အချာကျလှသော ကယားပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီအထိ ဆက်စပ်နေသဖြင့် ဘယ်နေရာ ကိုမဆို စစ်ဦးစင်ရောက်လာနိုင်ပါသည်။ ဘေးစောင်းနံပါးက ဝင်လျှင် ပိုပြီးဗမာပြည်အတွက် အန္တရာယ်များလှပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုတရုတ်ဖြူများကို ကျိုင်းတုံအရှေ့ဘက် မဲခေါင်ဘက် မောင်းထုတ်နိုင်မှ ဗမာပြည်အတွင်း ပိုင်းစိတ်ချ လုံခြုံမည်ဖြစ်ပါသည်။

တရုတ်ဖြူအနေနှင့်လည်း သူတို့ရည်မှန်းချက်သည် ဗမာပြည်နောက်ယက်ရန် အဓိက ဖြစ်သဖြင့်၊ အရှေ့မဲခေါင်ဘက် ရွှေ့ရလျှင် သူတို့ မူလသေနင်္ဂီဗျူဟာ ရည်မှန်းချက်ကြီးကို ကြီးစွာထိခိုက်မည် ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်တွယ်ကပ်နေဖို့ သူတို့အစွမ်းကုန်ကြိုးစားမည် ဖြစ်သည်။

(၄) ကျနော်တို့တပ်များက ဘုရင်နောင်စစ်ဆင်ရေးအပြီး ရှမ်းပြည်အတွင်းရှိ လွင်ပြင်အားလုံးကို သိမ်းပိုက်လိုက်ပြီးဖြစ်သဖြင့် တရုတ်ဖြူများ အနေနှင့် ရဲကြွာကို ထိုင်းကိုသာ အဓိကမှီခိုနေရပေသည်။ ထိုင်းတွင်သူတို့၏ တရုတ်ဖြူသံရုံးလည်းရှိသည်။ ထို့ပြင် ထိုင်းမှာ အမေရိကန် ဩဇာကြီးသဖြင့် တရုတ်ဖြူများအနေနှင့် နိုင်ငံရေးအရရော၊ စစ်ပစ္စည်းလက်နက်ရဲကြွာ ထောက်ပံ့ရေးရော စိတ်ချလွယ်ကူသည်။ စစ်နောက်ပိုင်း လုံခြုံတောင့်တင်းသည်ဟု ဆိုနိုင်ပေသည်။

ထို့ပြင် ထိုင်းဘက်နယ်စပ်ခြမ်းမှာ မြေပြန့်ဖြစ်၍ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးလည်း ကောင်းသည်။ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလည်း ကောင်းသည်။ ထို့ပြင် တခြားလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် ဘိန်းလုပ်ငန်း၊ ဗမာငွေစက္ကူအတုလုပ်ငန်း၊ ကျွန်းသစ်၊ ဂူဖရမ်းစသော သစ်တောထွက်ကုန်များ၊ ဓာတ်သတ္တု ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း စတာများကိုလည်း လုပ်ကိုင်နိုင်ပါသည်။ ဤစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများသည် တရုတ်ဖြူတစ်စိတ်တပိုင်း (အထူးသဖြင့်) အထက်အချာရှိများကို တည်ငြိမ်အောင် ထိန်းသိမ်းထားနိုင်သော (မက်လုံး) ကိစ္စများ ဖြစ်နေပေသည်။ ထိုစီးပွားရေး လုပ်ငန်းများတွင် ထိုင်းမှစစ်ဘက် နယ်ဘက်အချာရှိအတော်များများလည်း ပါဝင်ပတ်သက်နေပါသည်။

ဤအချက်များကြောင့် ထိုင်း-ဗမာနယ်စပ်ပြဿနာသည် ကျနော်တို့ဆက်လက်ဆင်နွှဲမည့် စစ်ဆင်ရေးကြီးအတွက် အခက်အ ခဲကြီးတရပ်ဖြစ်နေပါတော့သည်။

ဤကဲ့သို့ အခက်အခဲ တွေ့နေစဉ်မှာပင် မမျှော်လင့်သောကိစ္စတရပ် ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။ ထိုင်းတွင်ဩဇာကြီးလှသော ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးနှင့် ပုလိပ်မင်းကြီး စိုလ်ချုပ်မောင်း (Pao) ဗမာပြည်ကို လာရောက်လည်ပတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ သူသည် မေမြို့သို့တက်လာ ပြီး ကျနော်နှင့် လာရောက်

တွေ့ဆုံပါသည်။ ကျနော်နှင့်အတူ ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးတွင် ပါဝင်ခဲ့သော အရာရှိများနှင့် တွေ့ဆုံပြီး သူက ကျနော်တို့ ယခင်တိုက်ပွဲများတွင် ဘာအခက်အခဲများ ရှိပါသလဲဟု မေးမြန်းစုံစမ်းလာပါသည်။

ကျနော်က ပွင့်ပွင့်လင်းလင်းပင် ထိုင်းနယ်စပ်မှာ စစ်တိုက်ရတဲ့ အခက်အခဲများကို ပြောပြလိုက်ပါသည်။ တရုတ်ဖြူတပ်များ ထိုင်း ဝင်သွားလျှင် ကျနော်တို့ ဘာမှမလုပ်နိုင်တော့ကြောင်း၊ ထို့ကြောင့် တရုတ်ဖြူများကို လိုက်လံတိုက်ခိုက်ရာမှာ ထိုင်းနယ်တွင် သုံးကီလိုမီတာလောက် ဝင်ခွင့် ပေးစေလိုကြောင်း၊ လေယာဉ်များကိုလည်း ငါးကီလိုလောက်အထိ၊ အမြောက်ဆန်များကိုလည်း နှစ်ကီလို လောက်အထိ ကျွင့်ပေးစေလိုကြောင်း ကျနော်က ဆက်တောင်းဆိုလိုက်ပါသည်။ အံ့ဩစွာပင် ဗိုလ်ချုပ်ဖောင်းက ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။ (နောင်မှ သိရသည်မှာ ဘိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ရာတွင် ဗိုလ်ချုပ်ဖောင်းကို တရုတ်ဖြူများက ညစ်လွှတ်လိုက်သည့်အတွက် ဗိုလ်ချုပ်ဖောင်းက လက်စားချေခြင်း ဖြစ်ပါသည်။) ထိုင်းဘက်မှ စစ်အရာရှိအချို့ကို ကျနော်တို့ စစ်ဆင်ရေးဌာနချုပ်သို့ ဆက်သွယ်လုပ်ဆောင်ရန် ပို့လွှတ်ပေးခဲ့ပါသည်။ ၎င်းတို့မှ တဆင့်ထိုင်းနယ်ထဲဝင်ရောက်ဖို့ ကိစ္စဖြစ်လာပါက ဗိုလ်ချုပ်ဖောင်းထံ ကြေးနန်းဖြင့်ပို့ အခွင့်တောင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

ရန်ကြီးအောင် စစ်ဆင်ရေး

မူလက ၁၉၅၅ခုနှစ်တွင်၊ အဓိက စစ်ဆင်ရေးကြီးအဖြစ် “အောင်မာဃစစ်ဆင်ရေး” လုပ်ရန် ပြင်ဆင်ထားခဲ့ပြီး၊ အလယ်ပိုင်း ဧရာဝတီနှင့် အနောက်ဘက် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဟိုက် ထိုးစစ်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ၁၉၅၄ မိုးအကုန် ဆောင်းအကူး၊ ထိုင်းမှ ပုလိပ်မင်းကြီး ဗိုလ်ချုပ်ဖောင်း ဗမာပြည်လာလည်ပြီး ကျနော်တို့ မြောက်ပိုင်းတိုင်း စစ်ဌာနချုပ်ရှိရာ မေမြို့သို့လာရောက် လည်ပတ်ပါသည်။ ကျနော်တို့နှင့် တရုတ်ဖြူ တိုက်ပွဲများ အကြောင်း ပြောဆိုကြရင်း အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည့်အတိုင်း တရုတ်ဖြူများ တိုက်ခိုက်ရာတွင် ထိုင်းနယ်တွင်းသို့ လိုက်လံဝင်ရောက်တိုက်ခိုက်ခွင့် အစရှိသည်များ ရရှိလိုက်ပါသည်။ ကျနော်ကလည်း သူနှင့်ဆွေးနွေးခဲ့သမျှကို အစိုးရကို တင်ပြခွင့်တောင်းလိုက်ပါသည်။

ထိုစဉ်က တရုတ်ဖြူတို့၏ ဌာနချုပ်မှာ မိုင်းဟန်၏ အရှေ့တောင်ဘက်ကီလို (၃၀) ခန့်ကွာသော ထိုင်းနယ်စပ်မျဉ်းပေါ်ရှိ လွယ်လန်းစခန်းကြီး (နောင် ခွန်ဆာတပ်စွဲထားသောဒေသ) ဖြစ်ပါသည်။ တခြားစခန်းများ ရှိသေးသော်လည်း ဤစခန်းသာလျှင် အဓိကကျသည်။ ဤစခန်းကို သိမ်းပိုက်လိုက်လျှင် တရုတ်ဖြူများ ထိုင်းနယ်စပ်တလျှောက် လှုပ်ရှားစခန်းချဖို့ အလွန်ခက်သွားမည်။ ဗမာပြည်အတွက် အန္တရာယ်ပြုနိုင်တော့မည် မဟုတ်တော့ချေ။ ထိုစခန်းကိုလည်း ရှေ့ကမတိုက်ဘဲ နောက်ကအလစ်အငိုက် ဝင်တိုက်ရလျှင် တပ်နည်းနည်းဖြင့် အလွယ်တကူ ရနိုင်မည်ဟု ထင်မြင်ခဲ့ပါသည်။ ဘုရင့်နောင် တိုက်စဉ်က သေနင်္ဂပျူဟာ ကောင်းမွန်သဖြင့် အလွယ်တကူ အောင်ပွဲရမှုအပေါ် မိမိကိုယ်မိမိ အထင်ကြီးပြီး အလွယ် သုံးသပ်မိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

အစိုးရမှာ “အောင်မာဃစစ်ဆင်ရေး” လုပ်ရန်သာ အားသန်နေသဖြင့် ကျနော်က အစိုးရထံမှ တပ်ရင်းတရင်းခွဲ၊ မိမိထံမှ နှစ်ခွဲပေါင်း၊ နှစ်ရင်းဖြင့် တလနှင့်အပြီးတိုက်မည်။ မတ်လဆန်းတွင် တရင်းပြန်ပေးမည်။ ထိုအချိန်ကျမှ “အောင်မာဃစစ်ဆင်ရေး” စတင်ပါရန် စစ်ဦးစီးချုပ်ရုံးသို့ လှမ်းအကြောင်းကြားပါသည်။ ဤကဲ့သို့ နယ်စပ်တွင် တိုက်နိုင်မည့်အခွင့်အရေး နောင်ရဖို့ မသေချာ။ ထို့ကြောင့် ထို အခွင့်အရေး ရတုန်း၊ ကျနော်တို့ လုပ်နိုင်သလောက် လုပ်သင့်သည်ဟု ကျနော်က အကြောင်းပြတင်ပြရာ ခွင့်ပြုချက် ရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်တို့ ထိုင်းဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့နှင့် ပူးပေါင်းပြီး၊ ၁၉၅၅ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလလယ်လောက်တွင် ရန်ကြီး အောင်စစ်ဆင်ရေးကို စတင်ခဲ့ပါသည်။

- ကျနော်တို့တပ်များမှာ-သေနတ်ကိုင်တပ်ရင်း (၁) မှ...၂ခွဲ
- (ဒု ဗိုလ်မှူးကြီးတင်ဦး-တပ်ရင်းမှူး)
- သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း(၅)မှ...ဗိုလ်ကြီးဘအောင်နှင့် ၂ ခွဲ
- မြေလျင်တပ်ရင်း(၁၀)...ဒုဗိုလ်မှူးကြီးချစ်ခိုင်
- ၇၆မမ...၂လက်
- လေတပ်မှ ပါဝင်ကြသည်။

ပထမအဆင့်-ရန်သူကို ခါးလည်ကဖြတ်သည့် အနေနှင့် ကြားစခန်းတခုဖြစ်သော လွယ်တုန်းကြီးစခန်းကို တိုက်သိမ်းရန်။

ဒုတိယအဆင့်-၎င်းလွယ်တုန်းကြီးမှ အနောက်ဘက် မိုင်းယောင်းရွာဘက် ချီရန်။

တတိယအဆင့်-လွယ်လန်းကို တိုက်သိမ်းရန်...တို့ဖြစ်သည်။

လွယ်တုန်းကြီးစခန်းမှာ ထိုင်းနယ်စပ်ရှိ ပေ ၇,၀၀၀ခန့်မြင့်သော တောင်တန်းပေါ်တွင် ရှိသည်။ ၎င်းစခန်းကို ဒုဗိုလ်မှူးကြီးတင် ဦး ဦးစီးသော သေနတ်ကိုင် တပ်ရင်း (၁) မှ တပ်ခွဲ(၂) ခွဲ၊ ၇၆ မမ တောင်ပေါ်ပစ် အမြောက် (၂) လက်ဖြင့် တက်တိုက်ရာ အတော်ခဲရာခဲဆစ် တိုက်ယူရပါသည်။ နောက်ဆုံး လှံစွပ်တက်ထိုးရာတွင် တပ်ရင်းမှူးဒုဗိုလ်မှူးကြီးတင်ဦးကိုယ်တိုင် တက်ထိုးရပါသည်။ (ထို့ကြောင့် ဒုဗိုလ်မှူးကြီးတင်ဦးကို ကျနော်က စစ်ဆင်ရေးများပြီးသောအခါ “သီဟသူရဘွဲ့” ပေးရန် ထောက်ခံတင်ပြခဲ့သော်လည်း “သူရဘွဲ့”သာ ရခဲ့ပါသည်။)

ဒုတိယအဆင့်အဖြစ် ကျနော်ကိုယ်တိုင် တပ်ရင်းတရင်းခွဲနှင့် မိုင်းယောင်းရွာသို့ ချီတက်ရာ လမ်းခုလတ်က တောင်ကုန်းတခုက ရန်သူ့ ခံတပ်ကိုလည်း မိမိက အမြောက်ကြီး (၂) လက်ဖြင့် တိုက်ခိုက်ပြီး တက်သိမ်းခဲ့သည်။ မိုင်းယောင်းရွာ ဆင်းခါနီး နောက်ဆုံးတောင်ကြောတွင် ကျနော်တို့ ရှေ့ပြေးတပ်ခွဲကို ထောင်ချောက်ဆင် သိမ်းသွင်းပြီးစားလိုက်ရာ၊ မိမိတို့ဘက်က လူ (၂၀) ကျော်ကျကာ ဒဏ်ရာ အများအပြား ရရှိလိုက်ပါသည်။ ရန်သူက မိမိတို့သည် ရှေ့မှထိုး၊ နောက်မှထိုးမှာ ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုးရာတွင်လည်း တပ်သိပ်မများကြောင်း သိရှိသွားပြီး တခြားစစ်မျက်နှာ (မိုင်းဟန်) ဘက်ချထားသော တပ်တွေကို အမြန်ရွှေ့လာပြီး ကျနော်တို့ တတပ်လုံးကို ဝိုင်းစားဖို့ စီစဉ်တိုက်ခိုက်လာရာ ကျနော်တို့မှာ အပိုင်းမခံရအောင် အလွန်ခဲရာခဲဆစ်နှင့် ဆုတ်ခွာခဲ့ရပါသည်။

ဒီကာလအတွင်း အဖြစ်အပျက်များကို ကျနော်ပြန်ရေးထားသော မှတ်တမ်းတချို့ကို ကျနော်ပြန်ရေးထားပါသည်။ (ကျနော်ပင် စင်ယူပြီးနောက်)

၁၉၅၉ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာ (၁) ရက်နေ့ အနှစ် (၂၀) မြောက် ဒုတိယကမ္ဘာစစ်ကြီး စတင်ဖြစ်ပွားရသောနေ့ကို အကြောင်းပြု၍ ရန်ကုန်မြို့တွင် “ကမ္ဘာစစ် ဆန့်ကျင်ရေးနေ့” ကျင်းပရာတွင် ဟောပြောခဲ့သော ကျနော်၏ ဟောပြောချက်များထဲမှ “စစ်နှင့်ပတ်သက်၍ ကိုယ်တွေ့ခံစားရချက်များ” အပိုင်းမှ ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းအပိုင်းကို ကျနော်ပြန်လည်ကူးယူ ဖော်ပြပါမည်။

တရုတ်ဖြူစစ်မျက်နှာ — နောက်ဆုံး စိတ်ထိခိုက်မှုကတော့ တရုတ်ဖြူတိုက်ပွဲမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒုတိယနှစ် “ရန်ကြီးအောင် စစ်ဆင်ရေး” ပထမဆင့်မှာ ကျနော်တို့ ‘မုံယွင်း(ယောင်း)’ ‘လွယ်လန်း’ ဆိုတဲ့ ယိုးဒယားနယ်စပ်က တရုတ်ဖြူဗဟိုဌာနချုပ်အခြေခံ စခန်းကြီးကို ချီတက်လုပ်ကြံစဉ်က ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီအခြေခံစခန်းကို ရန်သူ့ကျောဘက်က တောကြီးတောင်ကြီးတွေဖြတ်ပြီး တပ်နည်းနည်းနဲ့ ရဲရင့်လျင်မြန်စွာ ချီတက်တိုက်ခိုက်တဲ့ တိုက်ပွဲစဉ်မှာ တဖြည်းဖြည်းတိုက်ရင်း မုံယွင်းရောက်ခါနီးမှာ နက်ရှိုင်းတဲ့တောကြီးတောင်ကြီးထဲက မမျှော်လင့်ဘဲ ပြုန်းခနဲ အင်အားတော်တော်ကြီးတဲ့ တရုတ်ဖြူတပ်များက ဝိုင်းတိုက်လို့ ဆက်ပြီးတိုက်ဖို့ ဘယ်လိုမှ မဖြစ်နိုင်တော့ ဆုတ်ခွာဖို့ စီစဉ်ရတယ်။

စစ်ဆုတ်တယ်ဆိုတာ စစ်ထုံးစံတရပ်ပါ။ တိုက်စစ်၊ ခံစစ်၊ တက်စစ်၊ ဆုတ်စစ်ဆိုတာ ရှိစမြဲပဲ။ မိမိရဲ့ ရည်မှန်းချက် မကိုက်သေးရင် မိမိအင်အား မပျက်မယွင်းဘဲ ဆုတ်ခွာနိုင်ဖို့သာ အဓိကလုပ်ငန်းပါ။ ဒါပေမဲ့ ကျနော်တို့ တပ်မတော်အဖို့ ယခုလို အလုံးအရင်းနှင့် တောကြီးတောင်ကြီးထဲမှာ တဖက်က အင်အားကြီးတဲ့ ရန်သူပိုင်းထားပြီး၊ နောက်ကအတင်းဖိလိုက်မည့် အခြေအနေမျိုးမှာ ဆုတ် ခွာဖို့ဆိုတာ အလွန်အန္တရာယ်ကြီးလှပါတယ်။ စစ်အတွေ့အကြုံအတော်ရှိတဲ့ တပ်ရင်းအမှတ် (၅) ဟာလည်း မနေ့ကတိုက်ပွဲမှာ အတော်ထိခိုက်ကျဆုံးပြီးပါပြီ။ တပ်ရင်းအနေနှင့် မိမိလူနာတွေကိုပင် ခဲခဲယဉ်းယဉ်း သယ်ယူနေရပါတယ်။

နေ့တနေ့မှာ ခက်ခက်ခဲခဲ စစ်ဆုတ်ခဲ့ရတယ်။ ကျနော်အဖို့ဆိုရင် နောက်ခံတပ်နှင့် အခြေမပျက် အမိန့်ပေးရတယ်။ စစ်သဘောမှာ စစ်ဆုတ်တာဟာ အခက်ဆုံးပါ။ ဘာကြောင့်လဲဆိုရင် စစ်ဆုတ်တဲ့အခါ စစ်တပ်အဖွဲ့အစည်းဟာ ဖွဲ့စည်းပုံ (order) အလိုက် လှုပ်ရှားနိုင်တော့တာ မဟုတ်ဘူး။ ဘယ်လောက် သေသပ်အောင်လုပ်လုပ် ဖရိုဖရဲနှင့် အလျင်စလိုပြေးလွှား လုပ်ကိုင်နေကြရတော့ အခြေအနေကို တပ်မှူးများသာမက ရဲဘော်တိုင်းသိရှိပြီး တကယ့်အခြေအနေထက်ပိုပြီး တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားလာကြတယ်။

ဒါကို နေရာတကာမှာ တည့်ပြိုင်အောင် ကွပ်ကဲရတာဟာ မလွယ်ဘူး။ ဒီအတွင်း ရန်သူကလည်း ဆုတ်ခွာမှန်းသိပြီး အတင်း ဖိလိုက်တော့ တာပဲ။ ဖိလိုက်တာကို ပြန်တိုက်လိုက်။ နောက်တခါ ဆုတ်လိုက်နှင့် ဆုတ်ခွာခဲ့ရပါတယ်။

နောက်ဆုံး ဆုတ်ခွာမည့်အခြေခံ “ခံတပ်စခန်း” နေရာကို ရောက်ခါနီးကျမှ အတော်ထိတ်လန့်ဖွယ် တိုက်ပွဲဖြစ်ခဲ့ရတယ်။ အဲဒီခံစစ်ထိုးဖို့ စုရုံးတပ်ချ စီစဉ်နေတုန်း မမျှော်လင့်ဘဲ ရန်သူဟာ အလုံးအရင်းနှင့် စတင်ပြီး ဗဟိုအကြောင်းဝင်ရိုးတည့်တည့်၊ အပြင်ကာ ကွယ်ရေးခံစစ်လိုင်းကို အလုံးအရင်းနှင့် ခရုတော့၊ ဝီစီတွေ့မှတ်အော်ဟစ် ညာသံပေးပြီး မှန်တိုင်းဆင် တိုက်ခိုက်တယ်။ ၂ ကြိမ် ၃ ကြိမ် လန်သွားသေးတယ်။ တကြိမ်မှာ ကျနော်တို့ရဲ့ ပထမခံစစ်လိုင်းဟာ တက်နင်းချိုးဖောက်ခြင်း ခံရပြီး၊ ဖရိုဖရဲနှင့် အပြင်ကာကွယ်ရေး နှုတ်ခမ်းက အတွင်းပြေးဝင်လာကြတယ်။ အတွင်းစစ်ကြောင်းမှာလည်း နေရာယူလို့ မပြီးသေးဘူး။ ထိုးဝင်လာတဲ့ တရုတ်တွေကို အချိန်အနည်း ငယ်လေးအတွင်းမှာ မတားဆီးနိုင်ရင် အတွင်းစည်းပါ ကျိုးပေါက်ပြီး၊ တပ်ဖွဲ့တခုလုံး အိုးနင်းခွက်နင်း ဖရိုဖရဲ ဖြစ်ရတော့မယ်။ ရဲဘော်တွေဟာ တောကြီးအလယ် ဟိုတကွ၊ သည်တကွ၊ အကွဲကွဲနှင့် ရန်သူချေမှုန်းခြင်း ခံရမယ်။ ဒါထက် ဒီစစ်ပွဲရုံးသွားရင် နောက်တရုတ်ဖြူကို ကျနော်တို့ရဲ့ ရဲဘော်တွေ ကြောက်ရွံ့သွားမယ်။ နောက်တရုတ်ဖြူက သံလွင် အနောက်ဘက် ကျော်လာနိုင်သည်အထိ ဗမာပြည်ကို ခြိမ်းခြောက်မှာတွေ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဒီတိုက်ပွဲရဲ့ အကျိုးဆက်ဟာ ရှေ့မှာ တိုင်းပြည်ကံကြမ္မာကိုပါ ထိခိုက်လာနိုင်တယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ဆုံးဖြတ်ဖို့ မိနစ်ပိုင်းတောင် အချိန်မရ။ စက္ကန့်ပိုင်းနှင့် ဆုံးဖြတ်ရတာပဲ။

ကျနော်ဟာ ပြေးဝင်လာတဲ့ ရဲဘော်တွေကို “မျက်နှာကို ရန်သူ့ဘက်ပြန်လှည့်ဖို့” နှင့် “လှံစွပ်တပ်လိုက်ကြဖို့” အော်ဟစ်ကြွေးကြော်ပြီး ကျိုးပေါက်လာတဲ့ စစ်မျက်နှာဘက်ကို မြင်းနှင့်ပြေးရပါတယ်။ ထိုးဝင်လာတဲ့ ရန်သူနှင့် လမ်းမှာတွေ့ပြီး တိုက်ကြရတော့တာပဲ။ ဘေးပတ်လည်မှာ ကျနော်နှင့်ရဲဘော် (၂၀-၃၀) လောက် အပြေးလိုက်လာသူများနှင့် ပေါင်းပြီး တိုက်ကြရတယ်။

အဲဒီမှာ တရုတ်တပ်ဦးကျွံလာတာကို ခေတ္တတားထားလိုက်နိုင်တဲ့အတွက် အတွင်းစည်းဝိုင်း ဒုတိယလိုင်းမှာ ခုခံဖို့အသင့်ဖြစ်ကြပြီးနောက်၊ ရန်သူ နောက်ထပ်တိုက်လာတဲ့အခါ တွန်းလှန်နိုင်တော့တယ်။

ဒီတိုက်ပွဲအတွင်းမှာ ကျနော်ဟာ ရန်သူဖမ်းဆီးမိခြင်းခံခဲ့ရဖို့ သို့မဟုတ် သတ်ဖြတ်ခြင်းခံရဖို့တို့မှ သီသီကလေး လွတ်မြောက်ခဲ့ရတယ်။

ဒီတိုက်ပွဲကြီးပြီးတော့ တပ်ကို ‘ခံတပ်’ တောင်ကုန်းပေါ် ဆုတ်ခွာလှုံ့စေပြီး နောက်တနေ့ ရန်ကြီးအောင် ဒုတိယစစ်မျက်နှာ ဖွင့်ပြီး ‘လွယ်လန်း’ ပြန်သိမ်းဖို့ အစီအစဉ်တွေ လုပ်ဖို့ မိုင်းဆတ်ကို သွားရတယ်။ မိုင်းဆတ်မှာ စစ်ရုံးချုပ်က ဦးစီးအရာရှိများ ဆွေးနွေးဖို့ စောင့်နေတယ်။ လမ်းခရီး မြင်းပေါ်မှာ ခံတပ်တောင်ကုန်းက ဆင်းလာတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ (၃-၄) ရက်က တိုက်ပွဲကြီးကို ယခုမှ အေးအေးဆေးဆေး တွေးနိုင်တော့တယ်။ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းတဲ့တိုက်ပွဲကို ယခုမှပဲ စဉ်းစားနိုင်တယ်။ (၃-၄) ရက်မျှ တွေးချိန်၊ စဉ်းစားချိန်ပင် မရခဲ့ပါဘူး။

ကျနော်အဖို့ ဒီတုန်းက စိတ်သိပ်ထိခိုက်တာပဲ။ ဘယ်လိုစိတ်ထိခိုက်မှု ဖြစ်ပေါ်ခဲ့တယ်ဆိုတာကိုတော့ မဖော်ပြတတ်ပါ။ ကျနော်ဟာ မနေ့တနေ့က တိုက်ခဲ့ရတဲ့ စစ်မြေပြင်ဘက်လှည့်ပြီး တခါမှ မဖြစ်ဘူးတဲ့ စိတ်မျိုးဖြစ်လာတယ်။ ကြောက်ရွံ့လို့ဆိုတာတော့ မဟုတ်ပါ။ ကျနော်တို့ဘဝကို နာကြည်းပါတယ်။ နယ်ချဲ့စနစ်ကြီးရဲ့ ဒါတွေ လုပ်နေရတာ။ နယ်ချဲ့စနစ်ကြီးကို ရွံ့ရှာမိတယ်။ လူ့ဘဝကို စိတ်နာမိတယ်။ ယခုမှ အမှန်ပြောရမယ်ဆိုရင် အဲဒီတုန်းက မျက်ရည်တွေတောင် ဖြိုင်ဖြိုင်ကျဆင်းလာ ပါတယ်။

တခါမှ ယခုလို မျက်ရည်မကျခဲ့ဖူးပါ။ ငါတို့ဘာတွေ လုပ်နေကြတာလဲ။ လူ့ဘဝဟာ ဘယ်မှာမှန်မြတ်လို့လဲ။ ဘာအကျိုးရှိသလဲလို့လည်း နာကြည်းနေမိတယ်။

နောက် ကျနော်ဟာ ဖျားသလို တုန်လာပြီး မြင်းကိုပင် ဆက်မစီးနိုင်လောက်အောင် အားနည်းလာတယ်။ တခါမှ ဒါလောက် ရုတ်တရက်

အင်အားကုန်ခန်းမသွားဖူးဘူး။ သစ်ပင်ကြီးတပင်အောက်ရောက်တော့ ဆက်မသွားနိုင်တော့တာနဲ့ ထိုးအိပ်လိုက်ရတယ်။

(၂) နာရီလောက်အိပ်ပြီး နီးလာတော့မှ ကျနော်နဲ့ပါလာတဲ့ ရဲဘော်တွေက ပါလာတဲ့လက်ဖက်ရည်အချို ကြိုပြီးတိုက်တယ်။ နောက်ပိုင်းယာလက် ရဲဘော်တဦးက သူ့ဘယ်ကရလာသလဲ မသိဘူး။ ‘နာနတ်ယို’တဘူး လာဖောက်ကျွေးတယ်။ ကျနော် ဒါတွေ စားသောက်ပြီး အင်အားပြည့်လာတာနဲ့ မဖြစ်ဘူး။ အချိန်မရှိဘူး။ ဒီကောင်တွေ ဆက်တိုက်မှ ဖြစ်မှာ။ အချိန်မဖြုန်းနိုင်ဘူးဆိုပြီး အိပ်ရာပြန်သိမ်း မြင်းပေါ်ပြန်တက် မိုင်းဆတ်ကို ဆက်ထွက်ခဲ့ရပါတယ်။

ကဲ-တော်လောက်ပါပြီ။ ကျနော်ခံစားရချက်ကို တင်ပြပြီးပါပြီ။ စစ်ကိုတိုက်ခိုက်ရတာ ပျော်လို့တော့ မထင်ပါနဲ့။ စစ်ဆိုတာ သေကြေကြေရတာပါ။ မသေရင်လည်း ပစ္စည်းရောအချိန်ရော ဖြုန်းတီးပစ်ရတာပါပဲ။

ဒါကြောင့် စေ့စေ့တွေးရင် စစ်သားများဟာ စစ်ရဲ့ဒုက္ခကို အသိဆုံးပဲ။ တကယ်တိုက်ရလေ တကယ်သိလေပါပဲ။

ဤသည်တို့မှာ ရန်ကြီးအောင်စစ်ဆင်ရေးကြီးအတွင်း ကိုယ်တွေ့အဖြစ်အပျက်တချို့ကို “ကမ္ဘာစစ်ဆန့်ကျင်ရေးနေ့”တွင် ဟောပြောခဲ့ချက်များ ဖြစ်ပါသည်။

ဤသို့ ကျနော်ပြန်ဆုတ်ခွာရပြီးနောက် ကျနော်အခြေအနေ အရပ်ရပ်ကို သုံးသပ်ရာတွင် ဤအင်အားမျှလောက်နှင့် စစ်ဆက်တိုက်၍ မဖြစ်နိုင်။ မနှစ်က ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးလို အင်အားကောင်းကောင်း၊ ပြင်ဆင်မှုကောင်းကောင်းနှင့် ရှေ့ကထိုးမှ ဖြစ်မည်ဟု နားလည်ပြီး စစ်ရုံးချုပ်သို့ ကျနော်လှမ်းအကြောင်းကြားပါသည်။ ယခုအင်အားနှင့်တော့ ဆက်မတိုက်နိုင်။ ဆက်မတိုက်လျှင် မိမိစစ်တပ် စိတ်ဓာတ်ကျမည်။ ရန်သူက ပိုခေါင်းမာ၊ ခေါင်းထောင်သွားမည်။ ထို့ကြောင့် “အောင်မာဗစစ်ဆင်ရေး”ကို နောက်တနှစ် ရွှေပြောင်းပြီး အောင်မာဗတိုက်မည့်တပ်များ မိမိဘက်ပေးပြီး ယခုနှစ်အတွင်း ထိုင်းနယ်စပ်အားလုံးကို ရှင်းလိုက်လျှင် ကောင်းမည်ဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရ။ စစ်ရုံးချုပ်က သဘောတူပြီး အင်အားထပ်ဖြည့်ပေးပါသည်။

- နောက်ထပ် (၇၆ မမ) -၄ လက်၊ (၃ လက်မ) မော်တာ- ၄ လက်
- ခြေလျင်တပ်ရင်း(၄)...တပ်ရင်းမှူး-ဒုဗိုလ်မှူးကြီးထွန်းတင် (နောင်မဆလခေတ်-ဝန်ကြီးချုပ်)
- ကချင်တပ်ရင်း(၄)...တပ်ရင်းမှူး-ဗိုလ်မှူးနော်လာ
- ခြေလျင်တပ်ရင်း(၂၁)...တပ်ရင်းမှူး-ဗိုလ်မှူးသိန်းဒုတ်
- ခြေမြန်တပ်ရင်း (၁၀၆)...တပ်ရင်းမှူး- ဗိုလ်မှူးသူရအောင်ဖေ... ...
- တပ်ရင်း (၄) ရင်း ထပ်ရသည်။
- လေတပ်မှ ဆီးဖြူရီး (၉) စင်း ထပ်ရသည်။

စုရပ်အဖြစ် မိုင်းခုံတွင် ထားပြီး (၃) ပတ်ခန့် ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေးကဲ့သို့ ပြင်ဆင်ကာ အလုံးအရင်းနှင့် တိုက်ခဲ့ကြရသည်။ တိုက်ပွဲတိုက်နည်းမှာ တလျှောက်လုံး နယ်စပ်ပေါ်တိုက်ရသဖြင့် တိုက်ရိုက် အမြောက်နှင့်ပစ်။ လေယာဉ်ကူပြီး တိုက်စစ်ဆင် တိုက်ခဲ့ရပါသည်။

ကျနော်လည်း ထိုဒေသကို ကင်းထောက်လေယာဉ်ဖြင့် ပျံသန်းပြီး စုံစမ်းကင်းထောက်ရာ ထိုဒေသရှိ ပေါက်သောသစ်ပင်များမှာ ပေါင်လုံးခန့်သာ ရှိသဖြင့် တရုတ်ဖြူတပ်၏ခံကတုတ်များသည် မိမိတို့ အမြောက်ဒဏ်ခံနိုင်မည် မဟုတ်ဟု တွက်ဆမိပါသည်။

ကျနော်တို့နှင့်အတူ ထိုင်းဆက်သွယ်ရေး အရာရှိများလည်း လိုက်ပါလာပြီး ထိုင်းနယ်စပ်အနား သိပ်ကပ်ရသောအခါများ၊ တခါတရံ တရုတ်ဖြူစခန်းများ နောက်ကိုဝင်ဖို့ ထိုင်းနယ်စပ်တွင်း ဝင်ရသည့်အခါများတွင် ထိုအရာရှိများမှတဆင့် ခွင့်တောင်းခံရပါသည်။ ဤအချက်များကလည်း ဤစစ်ဆင်ရေးကို အတော်ပင် အထောက်အကူပြုခဲ့ပါသည်။

၁၉၅၅ခု၊ ဧပြီလ (၂၂) ရက်နေ့တွင် တရုတ်ဖြူဌာနချုပ် လွယ်လန်းစခန်းကြီးကို ကျနော်တို့ တပ်မတော်က တိုက်ခိုက်သိမ်းပိုက်ခဲ့ပါသည်။

ကျနော်တို့ ထိုနေ့တွင် တိုက်ပွဲမဆင်ခင် ထိုင်းဆက်သွယ်ရေး အရာရှိတဦးက ကျနော်ကို အဲဒီစခန်းသိမ်းဖို့ ဘယ်လောက်ကြာကြာ တိုက်ရမလဲဟု မေးလာပါသည်။ ကျနော်က “ငါတို့ မနက် (၈) နာရီ စတိုက်ရင် ညနေ (၄) နာရီမှာ ငါတို့အလံ အဲဒီတောင်ကုန်းပေါ်မှာ တင်မယ်” လို့ ပြန်ပြောလိုက်ပါသည်။ ဤလို ကျနော်တို့၏ အာမခံချက်ကို ရသောအခါ ထိုင်းအရာရှိတချို့ တရုတ်ဖြူများထံ ပြေးသွား ကြပြီး ဘိန်းများကို အမြန်ဆုံးရောင်းပစ်ရန်၊ တိုက်တွန်းကြကြောင်း ကြားသိရပါသည်။ ထိုင်းဘက်ကမ်းမှာလည်း လူအများ ဒီတိုက်ပွဲကို လာရောက်ကြည့်ရှုကြပြီး အရုံးအနိုင်လောင်းကစားကြသေးသည်ဟုလည်း ကြားရပါသည်။(တရုတ်ဖြူများက သူတို့စခန်းက-လနှင့်ချီ ခံနိုင်သည်ဟု ထိုင်းများကို ပြောထားပါသည်။)

ကျနော်တို့တိုက်ပွဲကို နံနက် (၈) နာရီတွင် စခဲ့ပြီး အမြောက်များပြုပစ်ခဲ့ကြပါသည်။ အမြောက်များကို ခံတပ်များတည့်တည့် ရှေ့အထိ မီတာ (၆၀၀-၈၀၀) အထိ ဆွဲတင်သွားပြီးမှ ပစ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အမြောက်ပစ် ရပ်လျှင်ရပ်ခြင်း လုံ့လတက်ထိုးပါသည်။ တရုတ်ဖြူ ခံကတုတ်များ ခဏအတွင်း ကြေပျက်သွားပြီး သုံးနာရီအတွင်းစခန်းကို သိမ်းမိပါသည်။ စစ်မြေပြင်ရှင်းလင်းရေး အချို့ပြုလုပ်ပြီးနောက် ညနေ (၄) နာရီတွင် ပြည်ထောင်စုအလံတော်ကို တောင်ထိပ်မှာ လွှင့်ထူလိုက်နိုင်တော့သည်။

ဤတောင်ထိပ်ပေါ်မှာပင် ကျနော်တို့ စေတီတဆူ တည်ဆောက် ထားခဲ့ပါသေးသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ ကျန်တရုတ်ဖြူများ လာ အိုနယ်စပ်၊ မဲခေါင်မြစ်ဘက်ရွှေ့ပြောင်းသွားခဲ့ကြပါတော့သည်။ အင်အား(၃,၀၀၀)ခန့်သာ ကျန်တော့ရာ တချို့အင်အားများလည်း ထိုင်ဝမ်သို့ ပြန်ဆုတ်သွားပါတော့သည်။

ဤပွဲတွင် ကျနော်တို့ဘက်မှ (၄၄) ဦးကျဆုံးပြီး ဒဏ်ရာ (၁၀၀) ကျော်မျှ ရခဲ့ပါသည်။ တရုတ်ဖြူတပ်သား (၁,၅၀၀) ကျော် လက်နက်ချခဲ့ကြပါသည်။

ဤစစ်ဆင်ရေးကြီးအတွင်း အမြောက်(၃) မျိုးနှင့် မော်တာကျည်ဆန် (၁,၅၀၀) ကုန်သည်အတွက် ကျပ်ငွေတသန်း ကုန်ရသည်။ အခြားလက်နက်ငယ်ကျည်ဆန် မပါ။ အမြောက်နှင့် မော်တာကျည်ဆန်ဖိုးသာ ရှိသေးသည်။ ရိုင်းဖယ်နှင့် စက်သေနတ်ကျည်ဆန်မှာ သန်း ချီသုံးစွဲခဲ့ရသည်။

အခြားထင်ရှားသည့် ကုန်ကျစရိတ်များမှာ လား (၁,၀၀၀) ကျော်အတွက် (၅) သိန်းကျော်၊ အလုပ်သမား (အထမ်း သမား) (၂,၀၀၀)ကျော်အတွက် (၆) သိန်းကျော်၊ ရဲဘော်များ ရဲကွပ်အတွက် တသန်း၊ စုစုပေါင်း (၃) သန်းကျော် ကုန်ကျခဲ့ပါသည်။ ဤအထဲတွင် ရဲဘော်အသီးသီး၏ လစာငွေ၊ လက်နက်ငယ်ကျည်ဆန်၊ လေတပ်ကုန်ကျစရိတ်များနှင့် စက်ဆီ၊ ချောဆီ၊ ယာဉ်စရိတ်များ၊ ပစ္စည်းစရိတ်များ မပါသေးပါ။ ထို့ပြင် တန်ဖိုးနှင့် မဖော်ပြနိုင်သော သားကောင်းရတနာများ ကျဆုံးခဲ့ရပါသည်။

ကျနော်တို့ မေလထဲရောက်လာသောအခါ စစ်ဆင်ရေးကြီးကို ရပ်ဆိုင်းလိုက်ပါတော့သည်။

ဤသည်များမှာ ကျနော်ဦးစီးပြီး တရုတ်ဖြူများအား တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခဲ့သည့် “ဘုရင့်နောင်စစ်ဆင်ရေး”နှင့် “ရန်ကြီးအောင် စစ်ဆင်ရေး” ကြီးများအကြောင်း ကျနော်မှတ်မိသလောက်နှင့် ရရှိစုဆောင်းထားသော မှတ်တမ်းမှတ်ရာအချို့များမှ စုပေါင်းရေးသား တင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ပြည့်စုံလုံလောက်မှုတော့ မရှိပါ။ ကျနော်ကိုယ်ပိုင်မှတ်တမ်းများကိုလည်း ကျနော်တော့ခိုစဉ် (၁၉၇၆ခုနှစ်) က အစိုးရ သိမ်းယူသွားပြီး ဖြစ်သဖြင့် မရှိတော့ပါ။ တပ်မတော် မော်ကွန်းတိုက်တွင်တော့ အသင့်အတင့် ရှိနိုင်ပါသေးသည်။ ထိုကာလကထုတ်သည့် သတင်းစာ၊ စာစောင်များမှလည်းကောင်း၊ ထိုစဉ်က ကျနော်တို့နှင့် အတူပါလာသော ရုပ်ရှင်အဖွဲ့ ရိုက်ကူးထားသော ရုပ်ရှင်များမှလည်းကောင်း ပိုမိုပြည့်စုံသော အချက်အလက်များ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကျနော်ကတော့ ဤမျှသာ တတ်နိုင်ပါတော့သည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ် လွတ်လပ်ရေးနေ့တွင် တပ်မတော်မှအရာရှိကြီးများကို အစိုးရက ဘွဲ့ထူးဂုဏ်ထူးများ ချီးမြှင့်ခဲ့ပါသေးသည်။ တိုင်းမှူး၊ ဗိုလ်မှူးချုပ်များကို ‘သရေစည်သူဘွဲ့’၊ ဗိုလ်မှူးကြီးများကို ‘စည်သူဘွဲ့’စသဖြင့် ပေးအပ်ခဲ့ရာ ကျနော်ကိုလည်း ‘သရေစည်သူဘွဲ့’ ပေးခဲ့ပါသည်။ ထိုဘွဲ့တံဆိပ်များမှာ ရွှေများနှင့် လုပ်ထားသဖြင့် ‘စည်သူ’ ဘွဲ့ ရသော ဗိုလ်မှူးကြီးချစ်မြိုင်က အရေးအကြောင်းရှိလို့ လိုလာရင် အဲဒီရွှေတွေ ရောင်းစား ကြတာပေါ့ဗျာဟု နောက်ပြောင်ခဲ့ဖူးတာကို သတိရမိပါသည်။

၁၉၅၅ ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလထဲတွင် တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ၊ ကာကွယ်ရေးဝန်ကြီးဖုန်တက်ပိုင် (ပင်တေးဟူး) ၏ ဖိတ်ကြား ချက်အရ ကာကွယ်ရေးဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းဦးစီးသည့် စစ်မစ်ရှင်အဖွဲ့ကြီးတဖွဲ့ တရုတ်ပြည်ကို သွားရောက်ခဲ့ရာ ကျနော်လည်း အဖွဲ့ဝင်တဦးအဖြစ် ပါဝင်သွားပါသည်။ ဆိုရှယ်လစ် တပ်မှူးအတော်များများလည်း ပါဝင်ခဲ့ပါသည်။ ကျနော်တို့သည် တရုတ်ပြည်တွင် စစ်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့်စက်ရုံများ၊ စစ်လေ့ကျင့်ရေးခန်းများကို တလခန့် လှည့်လည်ကြည့်ရှုကြသည်။ မြို့ကြီး၊ ပြကြီးများဖြစ်သည့် ရန်ဟဲ၊ ဟန်ကျိုး၊ ကွမ်ကျိုးစသည့် မြို့ကြီးများကိုလည်း လည်ပတ်ကြပါသည်။

ပီကင်းမှာရှိစဉ် အောက်တိုဘာလ (၁) ရက်နေ့ ထင်အန်မင်တွင် ကျင်းပသည့် နိုင်ငံတော်အခမ်းအနားကိုလည်း တက်ရောက်ကြပါသည်။ ထိုအခမ်းအနားမစမီ ဗိုလ်နေဝင်းနှင့် ကျနော်တို့ (၃-၄) ဦး ဥက္ကဋ္ဌမော်နှင့် တွေ့ဆုံနှုတ်ဆက်ရပါသေးသည်။

ထိုတရုတ်ပြည် ခရီးစဉ်တွင် ကျနော်မှတ်မိတာ တခုရှိပါသေးသည်။ ကျနော်တို့သည် အခမ်းအနားတခု တက်ရောက်တိုင်း တန်းစီနေရာ ယူကြရာ မကြာခဏ ဝါစဉ်အတိုင်း (protocol) အတိုင်း ရပ်ကြပါဟု ပြောသံကြားကြားနေရပါသည်။ ကျနော် အစောပိုင်း သတိမထားမိပါ။ နောက်တော့ သင်္ကာမကင်း ဖြစ်လာသဖြင့် အဖွဲ့ထဲမှ ဗိုလ်ခင်ညို (နောင် တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်၊ မီးရထားဝန်ကြီး) ကို မေးကြည့်ရာ သူက အားနာပါးနာနှင့် ကျနော်ကို ပြောတာဖြစ်ကြောင်း၊ ဗိုလ်မောင်မောင်ကျော်ဝင်း (B.D.Aကာလတွင်မှ တပ်တွင်းဝင်လာသော ရှေ့နေ၊ ပညာတတ်ကြီး၊ နောင် တရုတ်ပြည်ဆိုင်ရာ သံအမတ်ကြီး) ကို ဝါစဉ်အရ ကျနော်ရှေ့က ထား-ထားကြောင်း ပြောပြပါသည်။ စစ်ရုံးချုပ်မှ ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးများ လက်ချက် ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ ကျနော်က ဒါတွေမသိဘဲ ဗိုလ်ကျော်ဝင်း ရှေ့ကရပ်နေမိသောကြောင့် သတိပေးနေရခြင်း ဖြစ်ဟန်ရှိပါသည်။ ကျနော်လည်း အတော် စိတ်ဆိုးသဖြင့် ဗိုလ်နေဝင်းကို တိုင်လိုက်ပါသည်။ ဗိုလ်နေဝင်းက “ဟာဒါတော့ ဒီကောင်တွေ သိပ်လွန်တာပဲ” ဟုဆိုပြီး သူပြန်သောအခါ ဗိုလ်ကျော်ဝင်းကို ပြန်ခေါ်သွားပါသည်။ ဗိုလ်နေဝင်းမှာ ကျနော်တို့နှင့် တပတ်လောက်သာ လိုက်ပါပြီး ခရီးဆုံးထိ မလိုက်ပါ။ သူပြန်သွားပြီး လေတပ်ဦးစီးချုပ် ဗိုလ်ချုပ်တီကလစ်ကို အဖွဲ့မှူးအဖြစ် ထားခဲ့ပါသည်။ (ယခု နအဖခေတ်ထုတ် တပ်မတော်သမိုင်း စာအုပ်များမှာလည်း ထိုခေတ် ထိုအခါက တပ်မှူးများကို ဝါစဉ်အတိုင်း တန်းစီရာ မှာလည်း ထိုဗိုလ်မောင်မောင်ကျော်ဝင်းကို ရှေ့တန်းမှာပဲ နေရာပေးထားတာ တွေ့ရပါသည်။)

တခြား ရယ်ဖွယ်ကိစ္စများလည်း ဖြစ်ခဲ့ကြပါသေးသည်။ တညထမင်းစားပွဲ သွားခါနီး ဗိုလ်ချစ်မြိုင်မှာ ဆံပင်ရှည်နေသဖြင့် ဟော်တယ် အောက်ထပ် ဆံပင်ညှပ်ဆိုင်တွင် ဆံပင်သွားညှပ်ပါသည်။ ဆံပင်ညှပ်သမားက စေတနာဗလပူဖြင့် ဆံပင်ကိုကော်တင်ပြီး အမောက်ထောင်ပေး လိုက်ပါသည်။ သူကလည်း မှန်မကြည့်ဘာမကြည့် ပြန်လာပါသည်။ အခန်းရောက်မှ မှန်ကြည့်တော့ အမောက်ကြီး တထောင်ထောင် ဖြစ်နေပါတော့သည်။ အချိန်လည်း နီးနေပြီးဖြစ်သောကြောင့် ပိုင်း၍ ဆံပင်ပျော့အောင် မီးခြစ်ကမီးနှင့် ရှို့ကြရာ ဆံပင်တချို့ မီးလောင်သွားသဖြင့် အတော်ပင် ကသုတ်ကရက် ဖြစ်လိုက်ကြပါသေးသည်။ ထမင်းစားပွဲအပြီး ဟော်တယ်ခန်းများ ပြန်ရောက်မှ ကျနော်တို့တတွေ ထိုအဖြစ်ကိုပြန်ပြောကြပြီး တသောသော ရယ်ရပါသေးသည်။ ကျနော်တို့တတွေမှာ ရာထူးကြီးမြင့်သော တပ်မှူးကြီးများ ဖြစ်ကြသော်လည်း နိုင်ငံခြားများသို့ ရောက်သောအခါ တာဝန်များလည်း မရှိသဖြင့် စိတ်လွတ်လက်လွတ် လူငယ်များလို နောက်ကြပြောင်ကြ ရယ်မောကြရပါသည်။

ကျနော်တို့ မြောက်ပိုင်းတိုင်းက တပ်မှူးများမှာ အပြန်ခရီးတွင် ယူနန်ပြည်နယ်ကို ကားလမ်းမှ ဖြတ်ပြန်ကြရပါသည်။ ထိုစဉ်က ယူနန်ပြည်နယ်မှာ အတော်ဆင်းရဲ ခေတ်နောက်ကျနေပါသေးသည်။

၁၉၅၆ ခုနှစ်အတွင်း ကျနော်တို့ နယ်နိမိတ်အတွင်းသို့ တရုတ်ပြည်သူ လွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်သား အချို့ဝင်ရောက်လာသဖြင့် ၎င်းတို့ ပြန်ထွက်သွားရေးကိစ္စ၊ တရုတ်-ဗမာ နယ်နိမိတ်ကိစ္စများ ဖြေရှင်းရန် ကျနော်တို့ပြည်နယ် မိုင်းမောသို့ သွားရောက်ခဲ့ရပါသေးသည်။ နောက်ပိုင်းတွင် မှားယွင်းဝင်ရောက်လာမိကြောင်း တောင်းပန်ပြောဆိုပြီး တရုတ်တပ်များ အေးချမ်းစွာ ပြန်ထွက် သွားကြပါသည်။

ဤနေရာတွင် ကျနော်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ဘလီတီ (ထိုစဉ်က တောင်ပိုင်းတိုင်းမှူး) တို့အကြား ဆက်ဆံရေးအကြောင်း ရေးလိုပါသေးသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဘလီတီမှာ အင်္ဂလိပ်-အင်ဒီးယန်းကပြား ဖြစ်ပြီး၊ စောစွာကတည်းကပင် ဗမာပြည် အင်္ဂလိပ်အစိုးရလက်အောက်တွင် စစ်မှုဝင်ပြီး ထမ်းခဲ့သူ ဖြစ်ပါသည်။ ဗမာပြည်လွတ်လပ်ရေး ရသောအခါ ဗမာ့တပ်မတော်တွင် စစ်မှုထမ်းဆက်ဖြစ်လာပါသည်။

ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်နှင့် ကျနော်မှာ ယခင်အင်္ဂလိပ်ခေတ်ကတည်းကပင် သိရှိလာကြပြီး နောက်ပိုင်းတစ်နှစ်နှင့်တစ်နှစ် အလွန်ရင်နှီးကြသော မိတ်ဆွေကြီးများ ဖြစ်လာကြပါသည်။ ကျနော်တို့နှစ်ဦးလုံးမှာ ထိုစဉ်က နှစ်ခုပဲရှိသေးသည့် စစ်တိုင်းမှူးများဖြစ်ကြပြီး ရာထူးအရလည်း ဗိုလ်မှူးချုပ်များ ဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော် ကျနော်တို့နှစ်ဦးမှာ စိတ်အရင်းခံခြင်းမတူကြပါ။ သူက ကွန်မြူနစ်ပါတီအကို မုန်းတီးဆန့် ကျင့်သူဖြစ်ပြီး ကျနော်က ကွန်မြူနစ်ပါတီအကို လျှို့ဝှက်စွာလေးစား ထောက်ခံသူဖြစ်ပါသည်။

သို့သော်ကျနော်တို့ နှစ်ဦးသည် မိမိတို့စိတ်ရင်းကို ဖယ်ရှားပြီး ချစ်ခင်ရင်းနှီးစွာ ဆက်ဆံခဲ့ကြပါသည်။ ကျနော်တို့နှစ်ဦးမှာ (ကျနော်စိတ်ထင်) မူလလူတန်းစား ဗီဇခြင်း နီးကပ်ကြဟန် တူပါသည်။ သူသည်လည်း အတော်အတန် ဆင်းရဲသော ဇာတိမှ လာသည်ဟု သိရပါသည်။

သူသည် အင်္ဂလိပ်ကပြားဖြစ်သော်လည်း ဗမာစိတ်ဓာတ် အတော်ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် ဗမာတပ်မှူး၊ တပ်သားများကလည်း သူ့ကို လေးစားခင်မင်ကြပါသည်။ သူသည်နိုင်ငံရေးကို စိတ်မဝင်စားပါ။ ဗမာပြည် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီကိုလည်း ဆန့်ကျင်စိတ် ရှိနေပုံ ရသည်။ သူ့စိတ်တွင် ကွန်မြူနစ်နှင့် ဤဆိုရှယ်လစ်တွေဆိုတာ သိပ်မကွာခြားကြဟုလည်း ယူဆနေပုံရပါသည်။

ထိုစဉ်က ဗမာပြည်ကို စစ်တိုင်းကြီး နှစ်ခုပဲခွဲထားရာ မြောက်ပိုင်းစစ်တိုင်းနှင့် တောင်ပိုင်းစစ်တိုင်းတို့ဖြစ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်မှာ တောင်ပိုင်းစစ်တိုင်းမှူးဖြစ်နေပြီး ကျနော်က မြောက်ပိုင်းစစ်တိုင်းမှူး ဖြစ်နေပါသည်။

ဗမာအစိုးရကလည်း အင်္ဂလိပ်က ချန်ထားရစ်သော ဗမာစစ်တပ်ကို ဆက်ကိုင်ရာတွင် အင်္ဂလိပ်-အိန္ဒိယ၊ အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ စသော ကပြားများလည်း ဆက်ပိုင် အမှုထမ်းကြပါသည်။ ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်မှာ ထိုအထဲမှ ဖြစ်ပြီး၊ သူ၏စစ်သက်တမ်းဝါစဉ်အရ ရာထူးကြီးကို ဆက်ပေးထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

စစ်တိုင်းမှူးတို့သည် မိမိတို့ စစ်တိုင်းအတွင်း တနှစ်အတွင်းပြုလုပ်မည့် ယေဘုယျစစ်ဆင်ရေး စီမံကိန်းများကို နှစ်စဉ်မိုးရာသီ အစ ဇွန်-ဇူလိုင်တွင် ရေးဆွဲကြပြီး စစ်ရုံးချုပ်သို့ တင်ရပါသည်။

ကျနော်နှင့် ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်တို့မှာ တဦးနှင့်တဦး စစ်ဆင်ရေးများကို နားလည်ဖို့ရာအတွက် ထိုစီမံကိန်းများ အချင်းချင်း အပြန်ပြန် ဖလှယ်ဖို့သဘောတူထားကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူတိုင်းတွင် လုပ်ဆောင်မည့် အစီအစဉ်များကို ကျနော်ကြိုတင် သိရှိနိုင်ခဲ့ပါသည်။

နောက်ပိုင်း ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးတချို့က ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်ရာထူးနေရာကို ယူချင်လာပုံ ရပါသည်။ တနေ့တွင် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်းက ကျနော်တို့ ခေါ်ပြီး ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်ကို ဒီရာထူးကြီးက ဖယ်ရှားတော့မည့်အကြောင်း ပြောပြပါသည်။ (ကပြား ဖြစ်နေ၍ ဖယ်ရှားမည့်သဘော ပြောပါသည်။) ကျနော်က လူတွေကို ခိုင်းတုန်းက ခိုင်းကြပြီး တိုင်းပြည်အေးဆေးလာတော့မှ နေရာဖယ်ရှားသည့် သဘောကတော့ မကောင်းလှပါဟု ပြောလိုက်ပါသည်။ ကျနော်က ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်မရှိလျှင် သူတိုင်းမှ စစ်သတင်းများ မရတော့မှာကိုလည်း စိုးရိမ်မိပါသည်။ ဗိုလ်နေဝင်းလည်း တွေ့စေသွားပါသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအချိန်က ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်ကို မဖယ် ရှားပစ်ခဲ့ပါ။

ကျနော်သည် ကျနော်ရရှိသော သတင်းများကို ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ လျှို့ဝှက်ပေးပို့နေခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ကိုကြီးမြင့်၊ ရန်ကုန်-မင်္ဂလာဒုံကျနော်အိမ်တွင် အတူနေစဉ် ကိုကြီးမြင့်မှ တဆင့်ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ အထူးသဖြင့် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီနှင့် ဗမာ့တော်လှန်ရေးကို ထိခိုက်နိုင်မည့် သတင်းများကို ဦးစားပေး၍ အမြန်ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။ ကျနော်က ပါတီထံသို့ ကျနော်၏အမြင်များ အကြံပေးချက်များကိုလည်း ပေးပို့ခဲ့ပါသည်။

ကျနော်သည် ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်နှင့် ရင်းနှီးနေပြီး၊ နားလည်မှုလည်း ယူထားသဖြင့် ဗိုလ်ချုပ်ဘလိတ်က သူ့စစ်တိုင်း၏ စီမံကိန်းများပါ ကျနော်ထံပေးသဖြင့် ထိုစီမံကိန်းများကိုလည်း ကျနော်က ကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ ပေးပို့နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့်လည်း ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီမှာ ကျနော်စစ်တိုင်းကရော၊ တောင်ပိုင်းတိုင်းကရော စစ်တိုင်းနှစ်တိုင်းစလုံး (တနည်း) တပြည်လုံး၏ စစ်ရေးစီမံကိန်းများကို ကြိုတင်သိရှိနေပါတော့သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဗမာ့တော်လှန်ရေးအတွက် အကျိုးရှိနေပါတော့သည်။

ကျနော် မေမြို့သို့ ပြောင်းရသောအခါ ကွန်မြူနစ်ပါတီသို့ ကျနော်ဆက်သားများနှင့် သတင်းဆက်လက်ပေးပို့ရပါသည်။ ကွန်မြူနစ်ပါတီမှ ဦးဘဦး (ထားဝယ်သားကြီး၊ ယခုကွယ်လွန်) နှင့် ကိုလှမြိုင် (နောက်ပိုင်း လက်နက်ချ၊ လုပ်သားနေ့စဉ်သတင်းစာ အယ်ဒီတာချုပ်ဖြစ်သွား) တို့မှာ ကျနော်၏ ဆက်သားများဖြစ်ပါသည်။

ထိုကာလက အဖြစ်အပျက် (ကျနော်မှတ်မိနေတာ) တချို့ကို ပြန်ပြောပြချင်ပါသေးသည်။

ကျနော် ထိုကဲ့သို့ မြေအောက်လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နေရင်း သတင်းပေါက်သွားပါက လုပ်ရမည့် အစီအစဉ်အချို့ကို ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဗဟိုက စီစဉ်၍ ကျနော်ထံပေးပို့လာပါသည်။ ကျနော် အန္တရာယ်တခုခုနှင့် ရင်ဆိုင်လာရပါက တနေရာသို့ သွားတိမ်း ရှောင်နေပြီး ထိုအိမ်မှတဆင့် ကျနော်ကို ပါတီထံသို့ ပို့ဖို့ဖြစ်ပါသည်။ ကျနော်က အိမ်ကကားကို (ဒရိုင်ဘာရဲဘော်ကို မခေါ်ဘဲ) ကိုယ်တိုင်မောင်းပြီး ထိုအိမ်နေရာကို သွားကြည့်ရာ ဗိုလ်ဗတင် (လက်သီးပုန်း) ၏ အိမ်ဖြစ်နေသည်ကို အံ့ဩဝမ်းမြောက်စွာသိလိုက်ရပါသည်။ ကျနော်နှင့် ဗိုလ်ဗတင်မှာ ဂျပန်ခေတ်ကတည်းကပင် ပဲခူးစံပြတပ်ရင်းတွင် အတော်ရင်းနှီးခဲ့ကြသူများဖြစ်ခဲ့သဖြင့် ကျနော် အတော်စိတ်အေးသွားပါသည်။ သို့သော် ထိုစဉ်က သူ့အိမ်သို့ ဝင်ခဲ့ခြင်းလည်းမရှိ။ သူ့ကို ဤအကြောင်းကို နောက်ပိုင်းလည်း ပြောမပြ ဖြစ်ပါ။

တခါ မေမြို့တွင်လည်း ဆက်သားကိုလှမြိုင် ရောက်နေစဉ် ပြဿနာတခု ဖြစ်ပါသေးသည်။ ကျနော်တို့ မေမြို့အိမ်ကြီးမှာ အပေါ်ထပ်တွင်သာ ရေချိုးခန်း၊ အိမ်သာများ၊ အိမ်ခန်းများနှင့် တွဲလျက်ရှိပါသည်။ အောက်ထပ်မှာ အကူရဲဘော်များ၊ အော်ဒလီများသာ နေတတ်ကြသဖြင့် အိမ်သာကို အိမ်ပြင်တွင် ထားပါသည်။ ထို့ကြောင့် အိမ်အောက်ထပ်နေသူများ အိမ်ပြင်ထွက်အိမ်သာ တက်ရပါ သည်။

ကျနော်တို့၏ အိမ်နောက်ဘက်တွင်လည်း လမ်းသာခြား၍ စစ်တပ်မှ အရာရှိအိမ်များ ရှိပါသည်။ ကျနော်အိမ်နောက်တွင် နေသူတဦးမှာ ဗိုလ်မှူးကြီးဘရွှေ(ဆိုရှယ်လစ်တဦးဖြစ်ပြီး၊ ဗိုလ်မှူးကြီးခင်ညိုနှင့် သမီးယောက်ဖတော်ကာ တော်လှန်ရေးကောင်စီခေတ်တွင် သံအမတ်ကြီးဖြစ်သွား) ဖြစ်ပါသည်။

ကိုလှမြိုင်ကို ကျနော်က အောက်ထပ်တွင် ထားမိရာ အပြင်ထွက် အိမ်သာအတက်တွင် ဗိုလ်မှူးကြီးဘရွှေက သူ့အိမ်မှ တွေ့ရှိ သွားပုံရပါသည်။

ညပိုင်း ကျနော်ကိုလှမြိုင်နှင့် ဧည့်ခန်းတွင် ထိုင်စကားပြောနေတုန်း၊ ဗိုလ်မှူးကြီးဘရွှေ အကြောင်းမရှိ၊ အကြောင်းရှာပြီး ကျနော်အိမ် ရောက်လာပါသည်။ ကျနော်ကလည်းသတိရှိစွာဖြင့် အိမ်အပေါ်ထပ် အိပ်ခန်းစသည်နေရာများတွင် စကားမပြောဘဲ၊ အေးအေးလူလူ ထိုင်စကားပြောသည်ပုံစံ အောက်ထပ် ဧည့်ခန်းကြီးထဲမှာပင် ပြောင်ထိုင်စကားပြောနေတာ ဖြစ်သဖြင့် သူလည်းခဏဝင်ထိုင်ပြီး ပြန်သွားပါသည်။ ပြန်ခါနီး ကျနော်အား ဘယ်သူဘယ်ဝါဖြစ်ကြောင်း သွယ်ဝိုက်မေးလာသောကြောင့် ကျနော်က တောပြန်ရဲဘော်တယောက်ဖြစ်ကြောင်း မြို့ရောက်လာပြီး ငွေရေးကြေးရေးကျပ်တည်းလို့ လာအကူအညီ တောင်းတာဖြစ်ကြောင်း ပြောလိုက်ပါသည်။ သို့သော် သူပြန်သွားသည်နှင့် ကျနော်သည် ကိုလှမြိုင်ကို ချက်ချင်းကားဂိတ်သို့ ပို့၍မန္တလေးသို့ ဆင်းခိုင်းလိုက်ပါသည်။ ဤလုပ်ရပ်မှာလည်း မှန်ကန်သွားပါသည်။ နောက်နေ့မနက်တွင် ဗိုလ်ဘရွှေအစီအစဉ်ဖြင့် ကားဂိတ်အားလုံးက ထွက်သမျှကားများကို ပိုက်စိပ်တိုက် ရှာဖွေကြကြောင်း ကျနော်ကြားရပါသည်။

ကျနော်ဗမာ့ တပ်မတော်မှ အနားယူ ပင်စင်ပေးခံရပြီးထွက်ခဲ့သောကိစ္စ

တရုတ်ဖြူ တိုက်ပွဲကြီးများ အောင်မြင်စွာ တိုက်ခိုက်ပြီးနောက် ၁၉၅၅ခုနှစ်မှစ၍ ကျနော်၏ ဂုဏ်သိက္ခာနှင့် နာမည်မှာ တပ်တွင်း သာမက တပ်ပြင်ပြည်သူများအကြားနှင့် နိုင်ငံခြားအထိပါ ကျော်ကြားလာခဲ့ပါသည်။ ထို့ကြောင့်တပ်တွင်းတွင် ကျနော်ကို ဒုဦးစီးချုပ်ရာထူးပေးရန် ပြောဆိုသံများ ရှိလာပါသည်။ ထို ရာထူးမှာ ၁၉၄၉ ခုနှစ် ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း (ထိုစဉ်က ဒုဦးစီးချုပ်) က ဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်စမစ်ဒွန်းကို ဖယ်ရှားပြီး တက်လာကတည်းက မည်သူမျှမပေးဘဲ ကွက်လပ်ထားသောနေရာ ဖြစ်ပေသည်။ ၁၉၅၆ စက်တင်ဘာလတွင် ပြုလုပ်မည့် တပ်မှူးများညီလာခံတွင် ကျနော်အား ဒုဦးစီးချုပ် တင်ရေး ဝိုင်း၍ အဆိုတင်ရန် စည်းရုံးလှုပ်ရှားလာရာ တပ်တွင်းတချို့ ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးများပါ ထောက်ခံလာကြပါသည်။ တပ်တွင်းမှ ဆိုရှယ်လစ်အချို့ မပေးချင်နေကြောင်း သိကြသဖြင့် “သူတို့မပေးချင်ရင် သူတို့ ဗိုလ်ချုပ်ကျော်ဇောလို စစ်တိုက်ပြုပါလား”ဟူ၍ပင် ဆိုရှယ်လစ် တပ်မှူးအချို့က ပြောလာကြကြောင်း ကြားရပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်ကို ပုလိပ်မင်းကြီးခန့်ရေး၊ ဗြိတိန်အမြင့်ဆုံးစစ် ကျောင်းဖြစ်သော ကာကွယ်ရေးတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်ရန် လွှတ်ရေး စသည့်ကိစ္စများ ပြောဆိုနေကြပြီး ကျနော်အားတပ်မှ ကင်းကွာရေးအတွက် စတင်လှုပ်ရှားလာကြပါသည်။

ထိုစဉ်မှာပင် “အောင်မာဃစစ်ဆင်ရေး”မှ ဖမ်းဆီးရမိသော ကျနော်နှင့် ပတ်သက်သော ဗိုင်းတွဲကိစ္စပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

“အောင်မာဃစစ်ဆင်ရေး”ဆိုသည်မှာ ၁၉၅၆ ခုနှစ် - နှစ်ဆန်းတွင် ဗမာ့တပ်မတော်မှ အထက်ဗမာပြည်၊ ပခုက္ကူ ခရိုင်တွင်း ပြည်တွင်း သူပုန်များ၊ အထူးသဖြင့် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီဌာနချုပ်ကို ထိုးစစ်ဆင်သော စစ်ဆင်ရေးကြီးဖြစ်သည်။ မြောက်ပိုင်းတိုင်းမှ တပ်မဟာ (၁၀) က ဦးစီးခဲ့ပြီး တပ်မဟာမှူးမှာ ဗိုလ်မှူးကြီးကြည်ဝင်း ဖြစ်သည်။ ဗိုလ်မှူးကြီးကြည်ဝင်းမှာ တပ်တွင်းဆိုရှယ်လစ်ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်ပြီး ထိုအချိန်က ခေတ္တဝန်ကြီးချုပ်လုပ်နေသည့် ဦးဘဆွေနှင့် အတော်ရင်းသည့် ဆွေမျိုးဖြစ်သည်။ (သူတို့၏ အိမ်ထောင်ဖက်များဘက်မှ တော်စပ်ကြဟန် ရှိသည်။) ထိုစစ်ဆင်ရေးအတွင်း ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဌာနချုပ်မှ စာရွက်စာတမ်းအတော်များများ ဖမ်းဆီးမိရာ ထိုအထဲတွင် ဥက္ကဋ္ဌသခင်သန်းထွန်း၏ ထိပ်တန်း လျှို့ဝှက်ပိုင်တွဲတတွဲ ပါရှိပါသည်။ ထိုပိုင်တွဲတွင် ပါရှိသော စာအချို့မှအချက်အလက်များအရ သခင်သန်းထွန်းထံ ကျနော်ကရေးပေးသည်ဟု ထင်ရသော အကြောင်းအရာများ ပါရှိနေရာ ထိုကိစ္စကို အကြောင်းပြု၍ ကျနော်ကို အကြီးအကျယ် အရေးယူရန် တပ်တွင်းတပ်ပြင်ရှိ ဆိုရှယ်လစ်များ စီစဉ်ကြ ပါတော့သည်။

ဤနေရာတွင် ကျနော်နှင့် ထိုခေတ်ထိုအချိန်က နိုင်ငံရေးဇာတ်ခုံများတွင် အရေးပါစွာ ရောက်ရှိနေသူများအကြား ဆက်ဆံရေးကို ရေးပြပါဦးမည်။

ထိုအချိန်ကာလ (၁၉၅၆) ခုနှစ်သည် ဆိုရှယ်လစ်များက တပ်တွင်းတပ်ပြင် သြဇာလွှမ်းမိုးရေး အကြီးအကျယ်ကြိုးစားနေမှု အရှိန် ရနေချိန်နှင့်လည်း တိုက်ဆိုင်နေပါသည်။ သူတို့သည် ပြင်ပအန္တရာယ်ဖြစ်သည့် တရုတ်ဖြူတိုက်ရေးထက် ပြည်တွင်းစစ်ကိုသာ အလေးပေး အပြုတ်တိုက်ချင်သူများဖြစ်ကြသည်။ ပြည်သူလူထု နိုးကြားပြီး တောင်းဆိုလွန်း၍သာ (တဖက်ကလည်း ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ် ပါတီက ဖော်ထုတ် ဖွင့်ချနေ၍သာ) တရုတ်ဖြူတိုက်ရေးကို လုပ်ကြခြင်းဖြစ်သည်။ ထိုတိုက်ပွဲများအရှိန်နှင့် ကျနော်သြဇာကြီးမားလာမှုကို လည်း သူတို့စိုးရိမ်နေကြသည်။ တပ်တွင်းမှာ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီ ဆန့်ကျင်သည့် တပ်မှူးများလည်းရှိရာ ကျနော်နှင့် ပူးပေါင်းစည်းရုံးမိပြီး သူတို့ဆိုရှယ်လစ်များကို အာခံခေါင်းမာ လာကြမှာလည်း စိုးရိမ်ကြသည်။ အဓိကမှာ ဆိုရှယ်လစ်များအနေနှင့် တိုင်းပြည်ကို ၎င်းတို့စိတ် ကြိုက် ခြယ်လှယ်လိုကြရာတွင် တပ်မတော်ကို ပထမဆုံး သူတို့စိတ်ကြိုက် အုပ်စိုးနိုင်ဖို့ရာမှာ ဆူးညှောင့်ခလုတ်ဖြစ်နေသော ကျနော်ကို ဖယ်ရှားပစ်ဖို့ လိုပေသည်။

ကျနော် ဤကဲ့သို့ တပ်မှထုတ်ပစ်ရေးကို ပုဂ္ဂိုလ်အရ အဓိကကြိုးစား ကြိုးကိုင်သူ (၃) ဦး ရှိပါသည်။

၁။ ဦးကျော်ငြိမ်း-ဆိုရှယ်လစ်ပါတီမှ ဦးကျော်ငြိမ်းသည် တလျှောက်လုံး ကျနော်ကို သတိဖြင့် စောင့်ကြည့်ခဲ့ပါသည်။ ဦးကျော်ငြိမ်းသည် ကျနော်ကို သူ၏ဆိုရှယ်လစ်ပါတီတွင်း ရောက်အောင်များစွာ အားထုတ်လုံးပန်းကြိုးစားခဲ့ပါသည်။ ဆိုရှယ်လစ် ပါတီမှာ ပြည်သူတို့၏ အကျိုးကို ဆောင်ရွက်ဖို့ထက် ကွန်မြူနစ်ပါတီ ဆန့်ကျင်ရေး၊ အပြုတ်တိုက်ရေးကိုသာ အဓိကလုပ်နေသော ပါတီဖြစ်ရာ (အဓိက ၎င်းတို့ကိုယ်ကျိုးစီးပွားကိုသာ လုပ်နေရာ) ကျနော်အနေနှင့် တိုင်းပြည်နှင့်ပြည်သူ့မျက်နှာ မထောက်ဘဲ မိမိတဝမ်းတမ်းအတွက် ဆိုရှယ်လစ်ပါတီဝင် မလုပ်နိုင်ပေ။ ဦးကျော်ငြိမ်းအနေနှင့် ကလည်း ကျနော်၏ ပြင်းပြသော ပြည်ချစ်စိတ်၊ အကျင့်စာရိတ္တ၊ သီလ၊ ရာထူးစည်းစိမ် မမက်မောမှု စတာတွေကိုကြည့်ပြီး သူသိမ်းသွင်းနိုင်မည့်သူ မဟုတ်ရုံမက သူ့ရှေ့ရေးရည်မှန်းချက်ကိုပါ နှောက် ယှက်နိုင်သူဟု မြင်နေသဖြင့် ထိုပိုင်တွဲကိစ္စ ပေါ်လာသောအခါ တပ်တွင်းဆိုရှယ်လစ်များနှင့် ပူးပေါင်းပြီး တက်ကြွစွာ ကျနော် ကို အရေးယူလုပ်ဆောင်လာခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ဗိုလ်အောင်ကြီး-၎င်းမှာ နိုင်ငံရေးထက် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး ရာထူးအတွက်ပါ ကျနော်ကို ဆန့်ကျင်သဖြင့် အလွန်ပြင်းထန်ပြီး၊ ကျနော်အပေါ် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးအရလည်း အလွန်မုန်းတီးပါသည်။ ကျနော်တပ်တွင်းရှိနေသရွေ့ သူ့အနေနှင့် ကျနော်ကို ကျော်ကာ ထိပ်ရောက်ဖို့ မဖြစ်နိုင်ပါ။

၃။ ဗိုလ်နေဝင်းမှာ ကျနော်ကို ဂျပန်ခေတ်ကတည်းက မလိုလား၊ မနှစ်မြို့သော်လည်း လက်တွေ့ထည့်သွင်းစဉ်းစားရမည့် အချက်များ ရှိပါသည်။(ဗိုလ်နေဝင်းသည် တပ်တွင်းဆိုရှယ်လစ်များအနက် ၎င်းကိုယ်ကျိုးစီးပွားနှင့်ပတ်သက်လာလျှင် အလွန်လက်တွေ့ကျစွာ စဉ်းစားနိုင်သူ ဖြစ်သည်။)

တိုင်းပြည်တွင် စစ်တပ်က ထမ်းဆောင်ရမည့် တာဝန်ကြီးများ ပေါ်လာပါက သူတို့အားကိုးမရှိပေ။ သူကိုယ်တိုင်က ဘာမှ စွမ်းရည်ရှိသူ မဟုတ်။ သူ့ဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူးများကလည်း အားမကိုးရ။ အရေးအကြောင်းဆိုက ကျနော့်ကိုခေါ်ပြီး တာဝန်ပေးရ။ ကျနော်ကလည်း တခါမျှ မငြင်းဆို။ ခေါ်တာဝန်ပေးသမျှ တာဝန်ကျပြန်အောင် ထမ်းဆောင်ခဲ့။ တခါမှလည်း ရာထူးကိစ္စ ကိုယ်ရေးကိစ္စမတောင်းဆိုဖူး။ ထိုအချက်များကြောင့် ကျနော့်ကို တပ်မတော်မှ ထုတ်ပစ်ရေးအထိတော့ သူက အစပိုင်းတွင် မလိုလားခဲ့ပါ။ သို့သော် နောက်ပိုင်း ကျနော်ကြံစား အရှိန် တက်လာသောအခါ သူသည်လည်း ဗိုလ်အောင်ကြီးနှင့်အတူ ပူးပေါင်းပြီး ကျနော့်ထုတ်ပစ်ရေးကို တက်ကြွစွာ လုပ်လာပါတော့သည်။

ဤသူများအပြင် ဦးနုနှင့် ဦးဗဆွ (ထိုအချိန်က ဝန်ကြီးချုပ်လုပ်နေသူ) တို့ကလည်း ကျနော့်ကို မလိုလားကြဘဲ ဖြစ်နေပါသည်။ ဦးဗဆွကတော့ ဆိုရှယ်လစ်ပါတီကိုထိန်းသိမ်းခြင်းဖြင့် တကိုးတည်းသားများ၏ ဆန္ဒဖြစ်နေသဖြင့် သိပ်တော့မထူးဆန်းလှပါ။ ဦးနုအနေနှင့်ကလည်း တပ်တွင်း ဆိုရှယ်လစ်ဂိုဏ်းများကို ထောက်ထားဆက်ဆံနေရသူ ဖြစ်သည်။ သူက အစောပိုင်းက ကျနော့်အနေနှင့် ဆိုရှယ်လစ်ဂိုဏ်းနှင့် မသင့်မြတ်လှသဖြင့် သူ့ထံ ချဉ်းကပ်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပုံ ရပါသည်။ ကျနော်ကလည်း သူ့ထံမချဉ်းကပ်ပေ။ ဦးနုမှာ လက်က ပုတီးကိုင်ထားသော်လည်း ပြည်တွင်းစစ်ကို ဖိတိုက်နေသဖြင့်တကြောင်း၊ နဂါးနီခေတ်က တိုးတက်သော မျိုးချစ်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သော်လည်း နောက်ပိုင်းတွင်မူ အင်္ဂလိပ်နောက်လိုက် လက်ယာ သမားကြီးဟန် ပေါက်နေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျနော်က ခပ်မှန်မှန် ခပ်တန်းတန်း နေခဲ့ရာ သူကလည်း ထို ‘ဖိုင်’ ကိစ္စပေါ်လာသောအခါ ကျနော့်ကို ဖယ်ရှားပစ်ရန် လိုလားပုံရပါသည်။

ထို့ကြောင့် ကျနော့်အပေါ် ထိုခေတ်ဖောက်ပြန်နေတဲ့ ဆိုရှယ်လစ်ထိပ်ပိုင်းအားလုံး (တပ်တွင်းတပ်ပြင်) သာမက၊ ဦးနုကပါ မလိုလားဆန့်ကျင် ခဲ့ကြပြီး။ ထိုဖိုင်ကိစ္စပေါ်လာသောအခါ အားလုံးတညီတညွတ်တည်း စုပေါင်းသွားပြီး ကျနော့်ကို တပ်ကထုတ်ရေး လုံးပန်းကြပါတော့သည်။

ဤကဲ့သို့ သူတို့အားလုံး ပိုင်း၍ ကျနော်ကိုမကြာရသော အဓိကအကြောင်းမှာ ကျနော်၏ ကွန်မြူနစ်ဝါဒအပေါ်နှင့် ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီအပေါ်ထားရှိသော သဘောထားများကြောင့် ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ကျနော်သည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒကို မဆန့်ကျင်ရုံမက ဤဝါဒ အပေါ်သော်လည်းကောင်း၊ ဗမာပြည်ကွန်မြူနစ်ပါတီအပေါ်သော်လည်းကောင်း ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ ရှုတ်ချခြင်းများ ဘယ်တော့မှ ပြောဆိုခြင်း မပြုမှုအပေါ်၊ ၎င်းတို့ အတော် မကြိုက်နိုင်ခြင်း ဖြစ်ပါတော့သည်။

သို့ဖြင့် ၁၉၅၆ ခုနှစ် စက်တင်ဘာလတွင် ကျင်းပသော တပ်မှူးများညီလာခံတွင် ဤကိစ္စပေါ်ပေါက်လာပြီး ထိုညီလာခံ တက်ရောက်ရန် မင်္ဂလာဒုံသို့ ရောက်ရှိနေသော ကျနော့်အား အိမ်အကျယ်ချုပ်ချထားလိုက်ပါတော့သည်။ ထို့ပြင် ဗိုလ်နေဝင်း (ထိုစဉ်က ကာ ကွယ်ရေး ဦးစီးချုပ်) က ဦးစီး၍ ထိုအမှုကို ဆက်လက်စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုများ ပြုလုပ်ပါတော့သည်။

သူတို့၏ ပထမအစီအစဉ်မှာ စစ်ခုံရုံးဖွဲ့၊ ရုံးတင်စစ်ဆေး၊ အကြီးအကျယ်အရေးယူ အပြစ်ပေးပြီးမှ (ကျနော့်ကို ထောက်ထား သည်ဆိုသော နာမည်ကောင်းနှင့်) တပ်က ပင်စင်ပေးလိုက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။

သို့သော် တကယ်ဖြစ်လာသည်မှာတော့ ထိုဖိုင်တွဲကို ဗိုလ်နေဝင်းက သူ့မိတ်ဆွေအရပ်သား ရှေ့နေကြီး ဦးဘစိန်ကို ပေးဖတ် ကာ ကျနော့်ကို ဘယ်လိုတရားစွဲ အရေးယူနိုင်မယ်ဆိုတာတိုင်ပင်ပါသည်။ ဦးဘစိန်ဆိုသည်မှာ ဂျပန်ခေတ် (B.D.A) ကာလက စစ်တပ်အပြင်မှ ရှေ့နေတွေကို တပ်တွင်း ဆွဲသွင်းစဉ်က ပါလာပြီး၊ တပ်မတော်စစ်ဥပဒေဌာနကြီးတာဝန်ခံ၊ ရှေ့နေချုပ်ခန့်အပ်ခံထားရသူ၊ မျိုးချစ်ပြည်ချစ်စိတ်ရှိသူတို့ ဖြစ်နေပါသည်။ (B.D.A) ကာလ တပ်ထဲမှာနေစဉ် ကျနော်လုပ်ပုံကိုပိုင်ပုံတွေကို သဘောကျပြီး တပ်၏အနာဂတ်တွင် ကျနော်မရှိမဖြစ်၊ အရေးပါသူဖြစ်သည်ဟု ယူဆထားသူလည်း ဖြစ်နေပါသည်။

ရှေ့နေကြီးဦးဘစိန်က ဖိုင်တွဲကို ယူဖတ်ကြည့်ပြီး ဒီစာတမ်းများအရတော့ ဗိုလ်ကျော်ဇော်ကို အရေးယူအပြစ်ပေးဖို့ မဖြစ်နိုင်။ ဗိုလ်ကျော်ဇော် နာမည်လည်း မပါ၊ လက်ရေးလည်း မပါ။ ဒီဖိုင်တွဲဘယ်က ရသလဲဆိုတာပင် ခက်နေသည်ဟု ဗိုလ်နေဝင်းကို ပြန်ပြောပြီး ဖိုင်တွဲ ပြန်ပေးအပ်ခဲ့သည်။ (ထို “အောင်မာစစ်ဆင်ရေး”ကို ဦးစီးခဲ့သူ ဗိုလ်ကြည်ဝင်းမှာ တပ်တွင်းဆိုရှယ်လစ်တပ်မှူး၊ အမာခံတဦးဖြစ်ကြောင်း လူအများသိရှိထားသဖြင့် ထိုဖိုင်တွဲကိစ္စကို လူအများက မယုံမကြည် ဖြစ်နေကြခြင်းလည်း ရှိပါသည်။)

သို့သော် ဗိုလ်နေဝင်းတို့က ကျနော်သည် လူရိုးလူအဖြစ်၍ တရားစွဲလို့ ရနိုင်သည်ဟု ယူဆပြီး ကျနော့်ကိုစစ်ဆေး အပြစ်ပေးရန် ခုံရုံးတရုံး ဖွဲ့ခဲ့ပါသည်။

ထိုအတွင်းမှာပင် ကျနော်နေထိုင်နေသည့် မင်္ဂလာဒုံစစ်တပ်နယ်မြေ၊ ဧည့်ခိုပိသာ (Guest House) သို့ ဗမာပြည်ပေါက် အိန္ဒိယလူမျိုး ရှေ့နေကြီး မစ္စတာဂန်ဂူလီဆိုသူ ရောက်လာပြီး သူသည်ဦးဘစိန်၏တပည့်ဖြစ်ကြောင်း၊ ဦးဘစိန်က ကျနော့်ကို အကူအညီပေးရန် စေလွှတ်လိုက်ခြင်း ဖြစ်ကြောင်း မိတ်ဆက်လာပြီး ဖိုင်တွဲအကြောင်းသူသိသမျှ ပြောပြလာပါသည်။ ကျနော်ကို ဘာမှ မစိုးရိမ်ဖို့၊ တရားရုံးမှာ ဥပဒေကြောင်းအရ ကောင်းကောင်းကာကွယ်နိုင်သည်ဟုလည်း အားပေးပြောပြပါသည်။

ထို့အပြင် ကျနော့်ကိုလည်း ဝန်ကြီးအချို့နှင့်တွေ့စကားစမြည်ပြောဖို့ တိုက်တွန်းပါသည်။ သူက ခင်ဗျားမျက်နှာကိုမြင်ရင် သူတို့တတွေ ခင်ဗျားအပေါ် မရက်စက်နိုင်ပါဘူးဟုလည်း ဆိုပါသည်။ ကျနော်၏ တိုင်းပြည်အပေါ် ဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအပေါ် သူတို့တတွေ ထောက်ထားကြလိမ့်မည် ဟု သူက ထင်ပုံရပါသည်။ ကျနော်ကတော့ မထင်ပါ။ သို့သော် သူ့စေတနာ အရင်းခံနှင့် တိုက်တွန်းမှုကို လိုက်လျောညီထွေအနေနှင့် သူ့အကြံပေးချက်ကို ကျနော်လိုက်နာခဲ့ပြီး ဖဆပလဝန်ကြီးအချို့နှင့် သူတို့အိမ်များတွင်သော်လည်းကောင်း၊ တင်းနစ်ကစားရင်းသော်လည်းကောင်း ကျနော်တွေ့ဆုံခဲ့ပါသည်။ ထိုသို့တွေ့ဆုံရင်း သူတို့ကလည်း သူတို့ကြားထားသည့်သတင်းများ၊ အချက်အလက်များကို ကျနော့်ကိုမေးမြန်းရာ ကျနော်ကပြန်လည် ရှင်းလင်းပြောပြ ရပါသည်။

ထို့နောက် ကျနော့်ကို စစ်ခုံရုံးက ခေါ်ယူစစ်ဆေးပါသည်။ ကျနော်ကလည်း မစ္စတာဂန်ဂူလီ သင်ကြားပေးသည့်အတိုင်း ဘယ်လိုမေးလျှင် ဘယ်လိုဖြေဆိုသည့်အတိုင်း ထွက်ဆိုပြီး၊ သူမှာလိုက်သည့်အတိုင်း တချို့မေးခွန်းများကို တရားရုံးကို ပြန်မေးပါသည်။ ဤတွင်တရားရုံးက ကျနော့်ကို ဥပဒေကြောင်းအရ အရေးယူအပြစ်ပေးနိုင်ရန် မလွယ်ကူဆိုသည်ကို သိသွားကြပါသည်။ ကျနော်နှင့်ဝန် ကြီးအချို့ဆွေးနွေးရာတွင်လည်း

သူတို့အမှုဆင်မည့်ကိစ္စများကို ကျနော်အလွယ်တကူချေဖျက်နိုင်ကြောင်း သူတို့သဘောပေါက်နေကြပြီး ဖြစ်သည်။

ဤနေရာတွင် အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာသဖြင့် ကျနော်ပြောပြလိုသည့် ကိစ္စတစ်ခုရှိပါသည်။ ကျနော်ဘဝ အခက်အခဲတွေ့ဆုံ နေစဉ်၊ ကျနော်ကို တရားဥပဒေရေးရာဘက်တွင် ကူညီခဲ့ကြသော ရှေ့နေကြီးဦးဘစိန်နှင့် မစ္စတာဂန်ဂူလီကို ကျနော်အမြဲသတိရ ကျေးဇူးတင်လျက် ရှိပါသည်။ မစ္စတာဂန်ဂူလီမှာ ကျနော်တပ်ကထွက်ရလျှင် ကလေးတပြုံကြီးနှင့် ခက်ခဲဆင်းရဲတော့မည့်အဖြစ်ကို အလွန်ကြင်နာစိုးရိမ်ပုံ ရပါသည်။ ထိုကျနော်အမှု ဖြစ်နေစဉ်အတွင်း မေမြို့မှာကျန်ခဲ့သော ကျနော်အိမ်သားများ၊ မင်္ဂလာဒုံရောက်လာပြီး ကလေးများကို ကျောင်းထားရေးကိစ္စများ စီစဉ်နေစဉ်က ကျနော်ကလေးများ၏ လွယ်အိတ်များညှော်ခန်းအတွင်း တိုင်များတွင် ချိတ်ထားသည်ကို ကြည့်ပြီး-ဪ...ကလေးတွေလည်း ကျောင်းတက်ရဦး မယ်နော်ဟု အတော်မျက်နှာမကောင်းစွာ ပြောဖူးတာကို ကျနော်မှတ်မိနေပါသည်။ ကျနော်သမီးအငယ် စန်းစန်းကိုလည်း သူကအတော်ချစ်သည်။ စန်းစန်းက ငယ်စဉ်ကတည်းက သပ်သပ်ရပ်ရပ်နေတတ်သည်။ သူက စန်းစန်းကိုတွေ့လျှင် Princess Margret လေးဟု ခေါ်ပြီး စတတ် နောက်တတ်သည်။ (ထိုစဉ်က အင်္ဂလန်က မင်းသမီးလေး မာဂရက်မှာ အလွန်လှသည်ဟု နာမည်ကျော်ကြားနေပါသည်။) အမှုပြီးစီး၍ ကျနော်က ရှေ့နေခ ငွေတထောင်ကျပ်ပေးသည်ကို ဘယ်လိုမှ ပေး၍မရ။ မယူပေ။

ထိုသို့ တရားရုံးအနေနှင့် ဆက်စစ်ဆေးရန် မလွယ်ကူတော့သောအခါ၊ စစ်ခုံရုံးအနေနှင့် ကျနော်ကိုတရက်ပဲ ခေါ်ယူစစ်ဆေးပြီး အမှုကို ဆက်မစစ်ဆေးတော့ဘဲ ရပ်လိုက်ပါတော့သည်။ ကျနော်ကို တရားစွဲဆိုခြင်းလည်း မပြုတော့ဘဲ စစ်ဦးစီးချုပ်ဗိုလ်ချုပ်နေဝင်း၏ အုပ်ချုပ်ခွင့်အာဏာနှင့် မိမိမကြိုက်သူကို အလုပ်က ထုတ်ပစ်ဖယ်ရှားနိုင်သည့် ဥပဒေနှင့် ကျနော်ဟာ သူပုန်တို့နှင့် ဆက်သွယ်သတင်းပေးနေသည်ဟု ယူဆစရာ ရှိနေ၍ မယုံကြည်ရသဖြင့် တပ်မတော်က ဖယ်ရှားလိုက်ရသည်ဟု ကြေညာလိုက်ပါတော့သည်။

သို့ဖြင့် ကျနော်သည် တပ်မတော်မှ ၁၉၅၇ ခုနှစ်၊ ဧပြီလတွင် အငြိမ်းစားပေးခြင်းခံလိုက် ရပါသည်။ ထိုစဉ်က ကျနော်အသက်မှ (၃၈) နှစ်သာ ရှိပါသေးသည်။ စစ်မှုထမ်းသက်မှာ (၁၉၄၁) မှစလို့ (၁၆) နှစ်အရတွင် တပ်မတော်မှ ထွက်လိုက်ရခြင်းလည်း ဖြစ်ပါသည်။